

అచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము

వ్యవసాయం

వ్యవసాయ సచిత్ర మాస పత్రిక

సంపుటి - 14

సంచిక - 07

జూలై 2022

పేజీలు - 44

వెల రూ. 20/-

కర్పుపెండలంలో రకాలు & నాయమండి యాజమాన్యం

మెట్ట సాగులో నేల
మరియు నీటి సంరక్షణ

నేరుగా వల విత్తే
పద్ధతిలో మెళకువలు

అచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయములో జరిగిన వివిధ కార్యక్రమాల దృష్టమాలిక

ఆంగ్రూ మరియు జాతీయ వ్యవసాయ విస్తరణ యాజమాన్య సంస్ ఆవగాహన ఒప్పంద
కార్యక్రమం @ ఆర్.ఎ.ఆర్.ఎన్., లాం.

ఆంగ్రూ మరియు సహా క్రావ్ సైన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
ఆవగాహన ఒప్పంద కార్యక్రమం @ వరిపాలనా భవనం, లాం.

రాష్ట్రస్థాయి విస్తరణ కార్యక్రమాల సమీక్షా సమావేశం
@ ఆర్.ఎ.ఆర్.ఎన్., లాం, గుంటూరు.

ఏరువాక పోర్చుమి @ ఆర్.ఎ.ఆర్.ఎన్., లాం.

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతపురంకు ఉత్తమ మొట్ట
వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థాన పురస్కారం @ క్రీడా, ప్రైదరూబాద్

వ్యవసాయం

శ్రీ శుభకృత్ నామ సం॥
అషాధ మాస శ.విదియ మొ॥
త్రావణ మాస తదియ వరకు

సంపాదక వర్గం

ప్రధాన సంపాదకులు
డా॥ ఎ. లలిత
ప్రధాన వ్యవసాయ సమాచార అధికారి (ఎఫ్.ఎ.సి.)

సంపాదకులు
డా॥ యం. వెంకటరాములు
సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ)

వ్యవసాయం మాస పత్రిక
సంవత్సర చందా రూ. 200/- లేదా
జీవితకాల (10 సంవత్సరములు) చందా
రూ. 1000/- నగదు రూపంలో లేదా డి.డి.
రూపంలో చెల్లించవచ్చు.
మని ఆర్డర్ లేదా డి.డి అయితే **PRINCIPAL**
AGRICULTURAL INFORMATION OFFICER,
GUNTUR, ANDHRA PRADESH పేరిట తీసి
గుంటూరులో చెల్లేవిధంగా పంపించాలి.

చిరునామా :

ప్రధాన వ్యవసాయ సమాచార అధికారి
వ్యవసాయ సమాచార మరియు ప్రసార కేంద్రం
ఆచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము
అడ్వెన్సెడ్ పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేషన్ సెంటర్ అవరణ,
లాం, గుంటూరు - 522 034, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఫోన్ : 91005 00223

కో-మెయిల్ : paio@angrau.ac.in

విషయ సూచిక

1. ఉపకులపతి సందేశం	5
2. విస్తరణ సంచాలకుల సందేశం	6
3. వివిధ పంటలలో ఈ మాసంలో చేయవలసిన వ్యవసాయ పనులు	7
4. సాంకేతిక వ్యాపాలు	
► ప్రస్తుత ఖరీఫ్ 2022-23 లో ప్రధాన పంటల అంచనా ధరలు	18
► నేరుగా వరి విత్తి సాగు చేయు పద్ధతిలో మెళకువలు. 20	
► వివిధ పంటలలో జీవ శిలీంద్రాల వాడకం ద్వారా నేల ద్వారా సంక్రమించే తెగుళ్ళ సమర్థ నివారణ - రైతుల అభిప్రాయాలు	25
► మెట్టసాగులో పాటించవలసిన నేల మరియు నీటి సంరక్షణ పద్ధతులు	27
► క్రపెండలంలో మేలైన రకాలు మరియు నారుమడి యాజమాన్యం	31
► మామిడి తోటలలో కోత అనంతర సాగు యాజమాన్య పద్ధతులు	33
► వర్షాకాలంలో - కోళ్ళ యాజమాన్యం	35
► వ్యవసాయ విద్య విస్తృత వ్యాపికి సార్వత్రిక మరియు దూర విద్యా కేంద్రం కోర్సులు	37
5. విశ్వవిద్యాలయ వార్తలు.....	39
6. రైతుల సమస్యలు - శాస్త్రవేత్తల సలవోలు	40
7. కర్కక విజయాలు	
► మిరపలో అధిక ఆదాయం పొందిన శ్రీ. జి.పి. నాగిరెడ్డి విజయగాథ	41

పారక మహాశయులు మాసపత్రిక అభ్యున్నతికి తోడ్పడుటకుగాను
తమ అమూల్యమైన సలవోలను, సూచనలను అందచేయవలసిందిగా కోరుచున్నాము.

జలై మాసం క్వాలెండర్ - 2022

SUN ఆప	MON నేపు	TUE మంగళ	WED బుధ	THU గురు	FRI శుక్ర	SAT శని
31 <small>తదియ రా. 2-06 మఘ వ. 1-34 చా.వ. 10-01 ల 11-42</small>					1 <small>శ. విదియ ఉ. 10-40 పుష్టమి రా. 2-08 ఉ.వ. 8-32 ల 10-18</small>	2 <small>తదియ శ. 12-22 అశ్విని క. 4-16 సా.వ. 4-05 ల 5-49</small>
3 <small>చదివి వ. 1-41 మఘ పూర్ణిమ సా.వ. 5-11 ల 6-54</small>	4 <small>పంచమి వ. 2-34 మఘ ఉ. 6-07 చా.వ. 2-30 ల 4-11</small>	5 <small>షష్ఠి వ. 2-57 పుష్టి ఉ. 7-20 చా.వ. 2-45 ల 4-24</small>	6 <small>సప్తమి వ. 2-49 ఉత్కాశ ఉ. 8-05 సా.వ. 4-34 ల 6-11</small>	7 <small>అష్టమి వ. 2-14 ప్రస్తావ ఉ. 8-20 సా.వ. 4-15 ల 5-50</small>	8 <small>సప్తమి వ. 1-11 ఉత్కాశ ఉ. 8-08 చా.వ. 1-35 ల 3-08</small>	9 <small>దశమి ఉ. 11-43 సౌతీ ఉ. 7-30 చా.వ. 12-52 ల 2-24</small>
10 <small>ప్రియదర్శి ఉ. 9-54 వైశాఖ ఉ. 6-31 అష్టమి క. 5-11 చా.వ. 10-19 ల 11-50</small>	11 <small>ద్వాదశి ఉ. 7-50, త్రియదర్శి ఉ. 5-29 చివిత ఉ. 3-44 చా.వ. 10-26 ల 11-56</small>	12 <small>చతుర్దశి ఉ. 3-05 షష్ఠి రా. 2-08 చా.వ. 11-12 ల 12-42, చా.వ. 12-38 ల 2-08</small>	13 <small>పుష్టిమి రా. 12-36 పుష్టాపోధ రా. 12-29 చా.వ. 11-04 ల 12-33</small>	14 <small>ఉ.పాంచమి రా. 10-10 ఉత్కాశాపోధ రా. 10-51 ఉ.వ. 7-56 ల 9-25, చా.వ. 2-35 ల 4-05</small>	15 <small>విదియ రా. 7-50 ఉత్కాశం రా. 9-20 చా.వ. 1-06 ల 2-37</small>	16 <small>తదియ సా. 5-43 భద్రిష రా. 8-01 చా.వ. 2-54 ల 4-26</small>
17 <small>చదివి వ. 3-50 శతభిష సా. 6-58 చా.వ. 1-11 ల 2-44</small>	18 <small>పంచమి వ. 2-17 పుష్టాపోధ సా. 6-16 చా.వ. 3-44 ల 5-19</small>	19 <small>షష్ఠి వ. 1-08 ఉత్కాశాపోధ సా. 5-58 పుష్టము లేదు</small>	20 <small>సప్తమి వ. 12-25 రేపాత సా. 6-07 ఉ.వ. 6-02 ల 7-39</small>	21 <small>అష్టమి వ. 12-12 ఉత్కాశ సా. 6-45 ఉ.వ. 2-38 ల 4-16, ఉ.వ. 4-46 ల</small>	22 <small>సప్తమి వ. 12-32 భద్రిష రా. 7-53 ఉ.వే. 6-27 వ</small>	23 <small>దశమి వ. 1-20 కృత్రిమ రా. 9-30 ఉ.వ. 8-42 ల 10-24</small>
24 <small>ప్రియదర్శి వ. 2-36 వైశాఖ రా. 11-32 ఉ.వ. 2-51 ల 4-35, ఉ.వ. 5-41 ల</small>	25 <small>ద్వాదశి సా. 4-14 మృగశర రా. 1-53 ఉ.వే. 7-26 వ</small>	26 <small>త్రియదర్శి సా. 6-08 ఆశ్విని క. 4-27 చా.వ. 11-11 ల 12-57</small>	27 <small>చతుర్దశి రా. 8-08 పుష్టమి పూర్ణిమ సా.వ. 5-45 ల 7-31</small>	28 <small>అష్టమాపోధ రా. 10-04 పుష్టమి ఉ. 7-04 ఉ.వ. 3-53 ల 5-39</small>	29 <small>ఉ.పాంచమి రా. 11-47 పుష్టమి ఉ. 9-33 ఉ.వ. 11-30 ల 1-15</small>	30 <small>విదియ రా. 1-10 అశ్విని ఉ. 11-45 ఉ.వ. 12-39 ల 2-23</small>

పునర్వసు కార్య (04.07.2022 నుండి 19.07.2022)

- వరి : సార్పా వరినాట్లు, ముందుగా నాటీన వరిలో అంతర్కృషి, సస్యరక్షణ
 సజ్జ : రసాయనిక ఎరువులు వేసి పునాస లేక ఖరీఫ్ పైరు విత్తుట
 వేరుశనగ : అంతర్కృషి, సస్యరక్షణ
 ఆముదం : రసాయనిక ఎరువులు వేసి విత్తుట
 జొన్సు : పునాస లేక ఖరీఫ్ జొన్సు విత్తుట. విత్తిన పంటకు ఎరువులు వేయుట. సస్యరక్షణ
 మొక్కజొన్సు : అంతర్కృషి, సస్యరక్షణ, రెండవ దఫా ఎరువులు వేయుట
 ప్రత్యు : వర్షాధారపు పంట విత్తుడం. ముందుగా నాటీన ప్రత్యులో అంతర కృషి. ఎరువులు వేయుట
 కొర్క : ఎరువులు వేయుట, దుక్కి తయారు చేయుట
 వేరుశనగ : అంతర్కృషి, సస్యరక్షణ
 ఆముదం : కలుపు తీయుట, సస్యరక్షణ
 చెలకు : జడచుట్లు వేయుట
 రాగి : నారు నాటడం, ఎరువులు వేయుట, అంతర్కృషి, సస్యరక్షణ

పుష్టమి కార్య (20.07.2022 నుండి 02.08.2022)

- వరి : సస్యరక్షణ, రసాయనిక ఎరువులు వేయుట
 జొన్సు : అంతర కృషి, మొక్కలు పలుచన చేయుట, సస్యరక్షణ
 మొక్క జొన్సు : అంతర కృషి, సస్యరక్షణ
 కొర్క : విత్తనం వేయుట
 వనమహాత్మవం : చెట్ల నాట్లకు తయారీ, పొలాల గట్లపై చెట్ల నాట్లకు తయారి.
 సజ్జ / రాగి : సస్యరక్షణ, అంతర్కృషి

నేల, నీటిని సంరక్షించు... పసిడి పంటలను పండించు.....

డా॥ వి. వెంకటరావు రెడ్డి

ఉపకులపతి

ఆచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము

నేల మరియు నీరు వ్యవసాయానికి కీలకం. అయితే ప్రకృతి వైపరీత్యాలు ఏటిపై ప్రభావం చూపిస్తున్నాయి. అందులో ముఖ్యమైనవి వర్షాభావం ఒకపైతే, అకాల వర్షాలు మరొకటి. మారిన మానవ జీవన విధానాలు, పారిశ్రామీకరణ ఫలితంగా భూమి క్రమంగా వేడక్కి ఇలాంటి పరిస్థితులకు దారి తీస్తుంది. ముఖ్యంగా తక్కువ సమయంలో కుంభవృష్టి వల్ల అధిక వర్షాం పడ్డప్పుడు మరియు తుఫానులు వచ్చినపుడు నీరు వరద రూపంలో నష్టపోవడం జరుగుతుంది. అంతేకాకుండా ఈ వరద వల్ల నేలపై పొరలలోని సారవంతమైన పోషకాలు నీటితో పాటు కొట్టుకుపోయి నేల నిస్పారమవుతుంది. మరోపై బుతుపవనాల తిరోగుమనం తొందరగా అవటం, పంట మధ్య లేక చివరి దశలలో వర్షాలు సరిగా రాకపోవటం, తక్కువ వర్షాపాతం నమోదవటం జరుగుచున్నది. ఇందువలన సారవంతమైన నేలపై పొరలలోని మత్తిని మరియు నీటిని సంరక్షించటానికి నేల మరియు నీటి సంరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.

పంటల ఉత్సవాలకు ప్రభావితం చేసే అంశాలలో సారవంతమైన నేల, సాగు నీటి లభ్యత ముఖ్యమైనవి. వర్షాకాలంలో లేదా నీటి లభ్యత ఎక్కువగా ఉన్న సమయంలో, నీటి కుంటలు లేదా చెరువులలో నీరు నిల్వ ఉంచి, తద్వార పంటలకు కావలసిన సమయంలో అవసరం మేరకు వాడుకొని, పంటలను పండించి, రైతులు మంచి దిగుబడులు సాధించవచ్చు.

అంతేకాకుండా రైతుల ఆదాయాన్ని రెట్టింపు చేసే దిశగా సాగునీటి ప్రాజెక్టులు, వాటర్ ఐచ్చెలను నిర్మించడం, చెక్కడామ్ల కట్టడాలు, సాగునీటి రైతు సంఘాలను ఏర్పరచడం, సూక్ష్మసేద్యం వంటి నేల మరియు నీటి సంరక్షణ పథకాలను కూడా చేపట్టారు. ప్రభుత్వం అందించే సహకారంతో పాటు, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం అందించే నేల మరియు నీటి సంరక్షణకు సంబంధించిన నూతన సాంకేతిక పద్ధతులను వినియోగించుకొని రాష్ట్ర వ్యవసాయాభివృద్ధిలో రైతాంగం తమ వంతు పోషించాలి.

ఈ దిశగా లోతు దుక్కులు దున్నటం, వాలుకి అడ్డంగా విత్తుకోవడం, నాగటి సాళ్ళు వేసుకోవడం, నీటికుంటల ఏర్పాటు, జీవగట్టలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం, అంతరసేద్యం, సూక్ష్మసేద్యం, వాలు నేలలల్లో రాతి కట్టడాలను నిర్మించడం, మల్చింగ్ వంటి పరిజ్ఞానాన్ని రైతులు ఉపయోగించుకొని, పసిడి పంటలను పండించడంతో పాటు సుస్థిర వ్యవసాయం దిశగా ముందుకు సాగాలని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ వెంకటరావు రెడ్డి
(డా॥ వి. వెంకటరావు రెడ్డి)

జల సంరక్షణ - సుస్థిర సేద్యానికి నాంది

డా॥ పి. రాంబాబు

విస్తరణ సంచాలకులు
ఆచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో 58.2 శాతం భూమి వర్షాధారంగా సాగులో ఉంది. ముఖ్యంగా మెట్ట వ్యవసాయంలో సాగు నీటి లభ్యత కేవలం వర్షపాతం పై ఆధారపడి ఉన్నది. మన రాష్ట్రంలో కురిసే వర్షపాతంలో దాదాపు 40 శాతం వరకు వర్షపు నీరు భూమి లోనికి ఇంకి పోవడం, ఒరవడి రూపంలో పాలం బయటకు వృధాగా పోతుంది. కేవలం 10 శాతం వరకు మాత్రమే భూమిలో పట్టి ఉంచబడి, పంటలు సద్గ్యానియోగ పరుచుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ వర్షపు నీరు పాలం బయటికి కొట్టుకోనిపోవడం వలన వర్షపు నీటి వృధాతో పాటు సారవంతమైన భూమి పై ఉన్న పొర కొట్టుకొని పోవడం వలన పోషకాల నష్టంతో పాటు నేల మృత్తికా క్రమక్షయం జరుగుతుంది. కావున, కొద్ది సంవత్సరాలలోనే భూమిలో ఉత్సవదక్త శక్తి తగ్గి, పంట దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గుతోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రతి వర్షపు నీటి బొట్టును సద్గ్యానియోగ పరుచుకొని, భూమి కోతకు గురి కాకుండా పంట దిగుబడులు పెంచుకోవాలి.

రైతులకు వివిధ కార్బూకమాల ద్వారా సాగుకు సంబంధించిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో పాటు నీటి యాజమాన్య ప్రఫుండిక కూడ తప్పనిసరి. మన వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలోని కృషి విజ్ఞాన కేంద్రాలు మరియు ఏరువాక కేంద్రాలు ద్వారా జలశక్తి అభియాన్ వంటి కార్బూకమాలతో పాటు వర్షపు నీటి యాజమాన్య పద్ధతులైనటు వంటి లోతు దుక్కులు, వాలుకు అడ్డంగా సేద్యం, కాంటూరు సేద్యం, నీటి సంరక్షణ సాక్షు, బోదెలు - కాలువల పద్ధతి పాటించడం, నీటి కుంటలు ఏర్పాటు చేసుకోవడం వంటి చర్యలతో పాటు నేలలో తేమను నిలిపి వేసే సేంద్రీయ పదార్థాలను పెంపాందించే దిశలో రైతులను ప్రోత్సహిస్తున్నాము. వీటితో పాటు తక్కువ భూసారం మరియు తక్కువ నీటి వసతి కలిగిన ప్రాంతాలలో జొన్ను, సజ్జ, రాగి, కొర, సామలు మొదలైన చిరుధాన్యాల సాగును ప్రోత్సహిస్తున్నాము.

వర్షాధార ప్రాంతాలలో పడిన వర్షం అంతా సత్యర వినియోగం జరగదు. అందువల్ల పడిన అధిక వర్షాన్ని పంట పాలంలో పల్లవు ప్రాంతంలో ఏర్పరుచుకున్న నీటికుంటలలో సేకరించుకొని, నిల్వ చేయబడిన నీటిని పంట సున్నిత దశలలో జీవ రక్కక తడులుగా ఇచ్చి ఉత్సవదక్తలో గణనీయమైన వృద్ధి సాధించవచ్చును. కావున, రైతులు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ విస్తరణ కేంద్రాలను సంప్రదించి, ఆచరించతగిన మేలైన సాగు పద్ధతులను ఎప్పటికపుడు తెలుసుకొని పంటల సాగును చేపట్టి సుస్థిర దిగుబడులు సాధిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

పి. రాంబాబు
(పి. రాంబాబు)

జూన్ నెలలో వరి నారుమడులు పోసిన రైతుల పొలాల్లో జ్ఞాన్ నాట్లు పదే అపకాశం ఉన్నందువలన వరి నాట్లు సమయంలో ఈ క్రింది మెళకువలు పాటించాలి :

- ప్రధాన పొలమును 3-4 సార్లు దమ్ము చేసి బాగా చదును చేసుకోవాలి.
- ఆయా మండలాలకు సిఫారసు చేసిన భాస్వరం ఎరువును ఆఖరి దమ్ములో వేసుకోవాలి.
- దీర్ఘ కాలిక మరియు మధ్య కాలిక రకాలకు 25-30 రోజులు వయసున్న నారును ఉండ్చుకోవాలి.
- స్వల్పకాలిక రకాలు సాగు చేస్తున్నపుడు 20-25 రోజులు వయసున్న నారును ఉండ్చుకోవాలి.
- రెండు నుండి మూడు మునల నారును పై పై న ఊడ్చాలి (నాటుకోవాలి).
- కాలి బాటలు 2-3 వీటర్లు విధిగా ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి.
- సిఫారసు చేసిన నత్రజనిని మూడు సమ భాగాలుగా మొదటి సారి నాటటానికి ముందు, రెండవ సారి పిలకల దశలో మరియు ఆఖరుగా అంకురం ఏర్పడే దశలో వేసుకోవాలి. పొట్టాష్టలో సగ భాగాన్ని మొదటి దఫాలో మరియు మిగతా సగాన్ని అంకురం ఏర్పడే దశలో వేసుకోవాలి.
- ప్రధాన పొలాలో కలుపు నివారణకు, నాట్లు వేసిన 3-5 రోజులలోపు పల్చగా నీరు పెట్టి ఎకరానికి 1.5 లీటర్ల బుటాక్స్‌ర్ లేదా 500 మి.లీ. ప్రిటిలాక్స్‌ర్ లేదా ఆక్సాడయార్టిల్ 35-50 గ్రా. లేదా బెన్ సల్యూరాన్ మిట్రైల్ + ప్రిటిలాక్స్‌ర్ గుళికలు 4 కిలోలు చొప్పున సమానంగా పదే లాగా ఎకరానికి 20-25 కిలోల ఇసుకతో కలిపి చల్చుకోవాలి.

జూన్ లో నారు పోయకుండా పచ్చి రొట్టు వేసుకున్న రైతులకు సూచనలు :

- జూన్ లో జీలుగ వంటి పచ్చి రొట్టు ఎరువులు చల్లిన రైతులు

30 - 40 రోజుల వయసు గల పచ్చి రొట్టు మొక్కలను కాడ పలుచుగా ఉన్నప్పుడు కలియ దున్నటం వలన చేసుకు అవసరమైన 1/3 వంతు ఎరువు అంది భూసారం పెరుగుతుంది.

వరి నారుమళ్ళు వేసుకునే సమయాన్ని ఒట్టీ రకాల ఎంపికలో పాటించవలసిన మెళకువలు :

- జూలై 15 వ తారీకు వరకు ఆయా మండలాలకు సిఫారసు చేసిన వరి రకాలు వేసుకోవచ్చ.
- జూలై 15 నుండి జూలై 30 లోపు నారు పోసుకునే రైతులు ఆయా మండలాలకు సిఫారసు చేసిన మధ్యాన్ కాల వరిమితి గల రకాలు వేసుకోవాలి.
- ఆగష్ట వరకు నారు మడులు వేయకపోతే, స్వల్పకాలిక రకాలైన ఎన్.ఎల్.ఆర్. 34449, యం.టీ.యు. 1153, యం.టీ.యు. 1156, యం.టీ.యు. 1010 మరియు ఐ.ఆర్. 64 వంటి రకాలను సాగు చేసుకోవచ్చ.

ఎద పద్ధతిలో సాగు చేస్తున్న రైతులు తీసుకోవలిసిన మెళకువలు :

- ఉత్తర కోస్తాలో మరియు కృష్ణా డెల్టాలో ఎద పద్ధతిలో సాగు చేస్తున్న రైతులు పడి పోని రకాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి.
- జూలై లోపు మధ్య కాలిక రకాలు మరియు ఆగష్టలో అయితే స్వల్ప కాలిక రకాలు విత్తుకోవాలి.
- సిఫార్సు చేసిన ఎరువులలో భాస్వరం పూర్తిగా, సగ భాగం పొట్టాష్ట ఎరువుకు ఆఖరి దుక్కిలో వేసుకోవాలి. నత్రజనిని మొదటి దఫా విత్తిన 15 రోజులకు, రెండవ సారి పిలకల దశలో మరియు ఆఖరి సారి అంకురం ఏర్పడే దశలో పొట్టాష్ట ఎరువుతో పాటుగా వేసుకోవాలి.
- విత్తిన 3 రోజులకు భూమిలో తేమ ఉండేటట్లు చూసుకొని ఎకరానికి 500 మి.లీ. ప్రిటిలాక్స్‌ర్ + సేఫేనర్ లేదా ఆక్సాడయార్టిల్ 35 గ్రాములు 20 లీటర్లు నీటిలో కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

డా॥ టి. శ్రీనివాస్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (వరి)

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం,
మారుచేరు - 534 122. చరపాటి : 93968 48380

- వేసవిలో లోతు దుక్కులు చేసుకున్న పొలాల్లో వేసవి జల్లులకు పచ్చి రొట్ట పైరైన జనుము, జీలుగ, పిల్లి పెసర వంటి విత్తనాలను జల్లుకుని పూత దశ లోపు నేలలో కలియదున్నాలి లేదా పచ్చి ఆకు ఎరువులైన జిల్లేడు, తంగేడు, వేప వంటివి కూడా వేసుకొని నేలలో కలియదున్నపుచ్చు. అవకాశాన్ని బట్టి పశువుల ఎరువును వేసుకోవడం లేదా గొట్రెల మందలను కట్టుకోవడం చేయాలి.
- గత నాల్గైదు సంవత్సరాలుగా ప్రత్తిలో గులాబి రంగు పురుగు ఉధృతి అధికంగా ఉండటంతో గత సంవత్సరం సుమారుగా 26 శాతం ప్రత్తి విస్తీర్ణం రాష్ట్ర వ్యాపంగా తగింది. కానీ గత సంవత్సరం ప్రత్తికి మంచి గిరాకీ ఉండి మార్కెట్లో అధిక ధర పలకటంతో ఈ సంవత్సరం ప్రత్తి విస్తీర్ణం పెరగటానికి అవకాశం ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది.
- ఈ నేపథ్యంలో విత్తన ఎంపిక కీలకం. కాబట్టి మార్కెట్లో దొరికే బి.టి. సంకర రకాలు తక్కువ కాల పరిమితి గలవి ఎంచుకోవాలి. తద్వారా గులాబి రంగు పురుగును తప్పించుకోవటానికి అవకాశం ఉంది.
- నైఱుషి బుటువపనాలు పచ్చిన తరువాత 7-10 రోజుల వ్యవధిలో 75-100 మీ.మీ. వర్షం పడిన తరువాత పొలాలో విత్తుకోవాలి.
- తేలిక పాటి నేలల్లో ప్రత్తి సిఫారసు చేయటం లేదు. నల్లరేగడి నేలలో వరుసల మధ్య దూరం 90-120 సెం.మీ. మరియు వరుసలలో మొక్కల మధ్య దూరం 45-60 సెం.మీ. ఉండేట్లుగా విత్తుకోవాలి.
- ఒక ప్రాంతంలోని రైతాంగం అంతా దఫుడఫాలుగా కాకుండా ఒకేసారి విత్తుకోవాలి. దీని ద్వారా సస్యరక్షణ సులభ మపుతుంది.
- సాధారణంగా మనకు మార్కెట్లో దొరికే సంకర రకాలన్నీ కూడా పురుగు మందులతో శుద్ధి చేయబడుతున్నాయి. కాకపోతే

జీవ శిలీంద్ర నాశినులైన ట్రైకోడెర్మ విరిడె 10 గ్రా. లేదా సూడోమోన్స్ పోరిసెన్స్ 10 గ్రా. / కిలో విత్తనానికి విత్తే మందు పట్టించాలి లేదా కార్బిక్సిన్ 2 గ్రా. / కిలో విత్తనానికి పట్టించడం ద్వారా దాదాపు 40-50 రోజుల వరకూ ప్రతి పంటకి వివిధ రకాల తెగుళ్ళ నుండి రక్షణ లభిస్తుంది.

- బి.టి. ప్రత్తికి ఎకరానికి 48-60 కిలోల నత్రజని (3 బస్తాల యూరియా), 24 కిలోల భాస్వరం (3 బస్తాల సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ట్స్ట్) మరియు 24 కిలోల పొటాష్ (40 కిలోల మ్యార్టేచ్ అఫ్ పొటాష్) పోపకాలను అందించాలి. మొత్తం భాస్వరపు ఎరువును చివరి దుక్కిలో వేసుకోవాలి. నత్రజని మరియు పొటాష్ ఎరువులను 3 దఫాలుగా విత్తిన 20-80 రోజులలో 3-4 దఫాలుగా నేలలో పదునును బట్టి వేసుకోవాలి.
- తేలికపాటి నేలల్లో స్థాల పోపకాల లభ్యతను బట్టి తక్కువగా ఉన్నట్లయితే, 25% అధికంగా అనగా 60-30-30 కిలోల నత్రజని, భాస్వరము మరియు పొటాష్ను నేలకు అందించాలి.
- రైతాంగం తప్పనిసరిగా గులాబి రంగు పురుగు కొరకు లింగాకర్షక బుట్టలను సకాలంలో తెచ్చుకొని పొలంలో విత్తిన 40 రోజులకు పంటకు అదుగు ఎత్తులో అమర్యుకోవాలి. నిఘూ కొరక్కెతే 4-6 బుట్టలు ఎకరానికి, నివారణ కొరక్కెతే 10-15 ఎకరానికి చొప్పున సామూహికంగా అందరూ కలిసి అమర్యుకోవాలి.
- ప్రత్తి విత్తిన వెంటనే లేదా విత్తిన 48 గంటల లోపల పెండిమిథాలిన్ 1.5-2.0 లీ. / ఎకరానికి 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి నేలంతా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయటం పలన విత్తిన 20 రోజుల వరకు కలుపును సమర్థవంతంగా నివారించవచ్చు.
- విత్తిన 20-30 రోజులప్పుడు గొర్రు మరియు గుంటకలతో అంతరక్షి ద్వారా కలుపు నివారణ చేయాలి.
- తొలి దశలో ఆశించే రసం పీల్చు పురుగులను అదుపు చేయటానికి, విత్తిన 40 నుండి 50 రోజుల దశలో వేప నూనె 1 లీ. / ఎకరానికి లేదా 5% వేప గింజల కషాయాన్ని పిచికారి చేయాలి. అవసరాన్ని బట్టి ఆర్థిక సహా స్థాయిని అనుసరించి పురుగు మందుల పిచికారి చేపట్టాలి. వచ్చ

- దోషము, పేను బంక మరియు తామర పురుగుల నివారణకు అసిఫేట్ 75 యెన్.పి. 1.5 గ్రా. లేదా ఇమిడాక్లోప్రిడ్ 17.8 ఎన్.ఎల్.ఎ. 0.4 మి.లీ. లేదా థయోమిథాక్సమ్ 25 డబ్బు.జి.ఎ. 0.2 గ్రా. లేదా ఫిప్రోనిల్ 5 ఎన్.సి.ఎ. 2.0 మి.లీ. లేదా డైఫెన్ఫియురాన్ 50 డబ్బు.పి. 1.25 గ్రా. లేదా ప్లోనికామిడ్ 50 డబ్బు.జి.ఎ. 0.3 గ్రా. లీటరు నీటికి చొప్పున పిచికారి చేయాలి. తెల్లదోష నివారణకు 5% వేపగింజల కషాయం లేదా వేపనునె 5 మి.లీ. లేదా అసిఫేట్ 1.5 గ్రా. లేదా ప్రోఫినోఫాన్ 2 మి.లీ. లేదా థయోమిథాక్సమ్ 0.2 గ్రా. లేదా డైఫెన్ఫియురాన్ 1.25 గ్రా. లీటరు నీటికి చొప్పున కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.
- ఎకరానికి 10 చొప్పున నీలి రంగు జిగురు అట్టలు తామర పురుగుల కొరకు మరియు వసుపు రంగు జిగురు అట్టలు 10 చొప్పున ఎకరానికి తెల్ల దోషను ఆకర్షించుట కొరకు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
 - ప్రత్తి పైరు చుట్టూ జొన్న రక్కణగా లేదా మొక్కజొన్న పంటలను 4 వరసలు వేసుకోవడం వల్ల రసం పీల్చే పురుగుల ఉధృతిని కట్టడి చేయవచ్చు.

డా॥ యం. సుధారాణి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (ప్రత్తి)

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం,
లాం, గుంటూరు - 522 034.
చరిత్రా : 99896 25207

తొలకరిలో కంది, మినుము మరియు పెనర పైర్లను సాగు చేసుకునే అవకాశం వుంది.

మినుము, పెనర :

అనువైన రకాలు :

మినుము : జి.బి.జి. 1, టి.బి.జి. 104, ఎల్.బి.జి. 787, ఎల్.బి.జి. 752, పి.యు. 31.

పెనర : ఐ.పి.యం. 2-14, డబ్బు.జి.జి. 42, ఎల్.జి.జి. 460.

- ఆభరు దుక్కిలో 20 కిలోల నత్రజని, 50 కిలోల భాస్వరం ఎరువులను హెక్టారుకు వేసి కలియ దున్నాలి.
- ఒక కిలో విత్తనానికి 3.0 గ్రా. డైరమ్ లేదా కాప్టోన్ లేదా మాంకోజెబ్ మందుతో విత్తనశుద్ధి చేసి తరువాత 5 గ్రా. థయోమిథాక్సమ్ లేదా 5 మి.లీ. ఇమిడాక్లోప్రిడ్ మందుతో విత్తనశుద్ధి చేసి విత్తితే తొలిదశలో ఆశించే రసం పీల్చే పురుగులు మరియు తెగుళ్ళ బారి నుండి కాపాడుకోవచ్చు. చివరగా విత్తేముందు 200 గ్రా. రైజోబియం కల్చరును 10 కిలోల విత్తనానికి పర్టీంచి విత్తుకోవాలి.

విత్తు సమయం : జూన్ 15 నుండి జూలై 15 వరకు

విత్తన మొత్తాదు : పెనర : 6-7 కిలోలు/ఎకరాకు;

మినుము : 7-8 కిలోలు/ఎకరాకు.

- కలుపు అధికంగా ఉండే భూములలో అయితే విత్తిన వెంటనే పెందిమిథాలిన్ 30% ఎకరాకు 1.0-1.4 లీటర్లు చొప్పున విత్తిన వెంటనే గానీ మరసబి రోజు గానీ పిచికారి చేయాలి. విత్తిన 20-25 రోజులప్పుడు గొర్రుతో అంతరక్కుప్పి చేయాలి.
- సస్యరక్కణ : మినుము మరియు పెనర పంటలలో తొలిదశలో చిత్త పురుగులు, తామర పురుగులు, తెల్లదోష, పేనుబంక మరియు కాండపు ఈగ ఎక్కువగా ఆశించడం జరుగుతుంది.

కాండపు ఈగ : ఈ పురుగు నివారణకు మోనోక్రోటోఫాన్ 1.6 మి.లీ. లేదా ఎసిఫేట్ 1.0 గ్రా. లేదా ఫిప్రోనిల్ 1.5 మి.లీ. 2.0 మి.లీ లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

తామర పురుగులు : ఈ పురుగు నివారణకు మోనోక్రోటోఫాన్ 1.6 మి.లీ. లేదా ఎసిఫేట్ 1.0 గ్రా. లేదా ఫిప్రోనిల్ 1.5 మి.లీ. లేదా ప్లైనోసాడ్ 0.3 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

తెల్ల దోష : ఈ పురుగు నివారణకు ఒక లీటరు నీటికి మోనోక్రోటోఫాన్ 1.6 మి.లీ. లేదా అసిటామిప్రిడ్ 0.2 గ్రా. కలిపి పిచికారి చేయాలి.

పేనుబంక : డైమిథోయేట్ 2.0 మి.లీ. లేదా మోనోక్రోటోఫాన్ 1.6 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి.

కంది :

- అనువైన రకాలు :** ఎల్.ఆర్.జి. 105, టి.ఆర్.జి. 59,

- ఎల్.ఆర్.జి. 133-33, ఎల్.ఆర్.జి. 52, ఐ.సి.పి.ఎల్. 85063 (లక్ష్మి), ఐ.సి.పి. 8863 (మారుతి), ఐ.సి.పి.ఎల్. 87119 (ఆశ).
- ఆఖరు దుక్కిలో హెక్టారుకి 20 కిలోల నుత్రజని, 50 కిలోల భాస్వరము నిచ్చు ఎరువులు వేసి కలియదున్నారి.
 - **విత్తు సమయం :** తొలకరికి : జూన్, జూలై మాసాలు అనువైనవి.
 - **విత్తన మోతాడు తొలకరికి :** 2-2.5 కిలోలు/ఎకరాకు నేల స్వభావాన్ని బట్టి 120×20 సెం.మీ. నుండి 240×20 సెం.మీ. వరకు.
 - కలుపు బెడద ఎక్కువగా వున్నపుడు విత్తిన వెంటనే (24 గంటల లోపు) ఎకరానికి 1.0-1.4 లీటర్ల పెండిమిథాలిన్ 200 లీటర్ల నీటికి కలిపి పిచికారి చేయవలెను.
 - **అంతర పంటలు :** తొలకరిలో : కంది+జొన్సు/మొక్కజొన్సు/నజ్జ (1:2), కంది+పెనర/మినుము/వేరుశనగ/సోయాచిక్కుడు (1:7) నల్లరేగడి నేలలు, (1:4) ఎర్ర నేలలు.
 - గత సంవత్సరం వెంట తెగులు ఆశించిన పొలంలో మొక్కల అవశేషాలు మరియు చిగుర్లు లేకుండా నాశనం చేయాలి.

డా॥ యం. వి. రమణ, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (అపరాలు)

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్టోనం. లాం, గుంటూరు.

చరవాణి నెం : 99896 25215

చెఱకు

- ఫీబ్రవరి-మార్చి మాసాల్లో నాటిన మొక్క తోటల్లో చాళ్ళలో మట్టిని ఒక అడుగు లోతు వరకు త్రవ్వి, దుబ్బల మొదళ్ళకు మట్టిని ఎగ్గద్దోయాలి.
- డిసెంబరు-జనవరిలో నాటిన చెరకు తోటలకు, కార్పు చేసిన తోటలకు మొవ్వులో 8 పచ్చబీ ఆకులు వదిలి జడచుట్టు వేసుకోవాలి.
- వర్షపొతాన్ని అనుసరించి, చెరకు బాగా ఎదిగే దశలో (జూన్

- జూలై) నేల స్వభావాన్ని బట్టి వర్షాభావ పరిస్థితుల్లో తేలిక నేలలకు 10 రోజులకు, బరువైన నేలలకు 15 రోజులకు తడులు ఇవ్వాలి.

- లోతట్టు ప్రాంతాలలో, మురుగు నీటిని చెరకు తోటల నుండి బయటకు తీసి వేసేందుకు 2 అడుగుల లోతులో ఊట కాలువలు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
- కొన్ని ప్రాంతాలలో చెరకు పొలం చుట్టూ వరి సాగు ఉంటుంది. అటువంటి పరిస్థితుల్లో వరి పొలంలో నీరు చెరకు తోటల్లోకి రాకుండా చుట్టూ ఉన్న గట్టను బలంగా వేసుకోవాలి.

వర్షాధారపు చెరకు సాగు :

- వర్షాధారంగా చెరకు సాగు చేసే ప్రాంతాల్లో తొలకరి వర్షాలకు చిజీల్ / సబ్ సాయిలర్తో లోతైన సాళ్ళు చేయడం వలన పంట కాలంలో వర్షపు నీరు భూమి లోపలి పొరల్లోకి ఇంకుతుంది. దీని వలన ఎక్కువ తేమ నిలవ వుండి పంట నీటి ఎద్దడికి గురి కాకుండా వుంటుంది.
- ఉత్తర కోస్ట్ జిల్లాలలో సాగు చేయబడు వర్షాధారపు చెరకు సాగుకు నేలను ఇనుప నాగళ్ళతో లోతు దుక్కిచేసి, ఎకరానికి 10 టన్నులు బాగా మాగిన పశువుల ఎరువు వేసి కలియ దున్నారి. నేలను బాగా చదును చేసి 60 సెం.మీ. దూరం (ఎడం)తో చాళ్ళు ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.
- చెరకు విత్తనాన్ని 10 శాతం సున్నపు నీటిలో ఒక గంట సమయం ముంచి నాటుకోవాలి. దీని కారణంగా మొలక శాతము బాగుంటుంది.
- చెరకు నాట్లకు ముందుగా ఎకరానికి 125 కిలోల సింగిల్ సుపర్ ఫాస్ట్ టు మరియు 20 కిలోల మ్యూర్జెట్ ఆఫ్ పొటువ్సెలను చాళ్ళలో వేసుకోవాలి.
- చెరకు నాట్లు జూలై 15 లోగా పూర్తి చేసుకోవాలి.
- చెరకు ముచ్చెలు నాటిన మూడు రోజులలోపు ఎకరానికి 2 కిలోల అట్రాజిన్ లేదా 600 గ్రా. మెట్రోబ్యూజిన్ కలుపు మందును 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పొలమంతా పిచికారి చేసుకోవాలి.
- నాటిన 3 రోజుల లోపుగా కలుపు మందు పిచికారి చేసిన పిదప ఎకరానికి 1.25 టన్నుల చెరకు చెత్తను కప్పుట ద్వారా నేలలోని తేమ సంరక్షింపబడి, కలుపు మరియు పీకపురుగు ఉధృతి తగ్గుతుంది.

- వర్షాధారంగా జూన్‌లో నాటిన చెరకు తోటలకు మొదటి దఫా నత్రజని ఎరువును (ఎకరానికి 30 కిలోల యూరియా) భూమిలో తగినంత పదును వున్నపుడు వేసుకోవాలి.
- పంట తొలిదశలో ధీర్ఘకాలిక బెట్టపరిస్థితులు నెలకొన్నపుడు లీటరు నీటికి 25 గ్రాముల యూరియా మరియు 25 గ్రాముల మ్యారేట్ ఆఫ్ పొట్టాష్లను కలిపి పంటపై పిచికారి చేసుకోవాలి.

**డా. టి. చిత్తశాంకిరిణి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (చెఱక),
ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పంశోధనా స్థానం, అనకాపల్లి.
చరహాసి : 99896 25216**

- వర్షాధారంగా ధీర్ఘకాలిక మరియు మధ్యకాలిక రకాలను జాలై 15 వరకు మరియు స్వల్పకాలిక రకాలను జాలై అఖరి వరకు విత్తుకోవచ్చు.
- ఎకరాకు 8 కిలోల విత్తనం వాడాలి. మొక్కజోన్స్ లో ఎకరాకు 33,333 మొక్కలు సాందర్భ ఉండేలా చూసుకోవాలి. ఇందుకు వరుసల మధ్య 60 సె.మీ. దూరం (ఎడం) ఉండేటట్లు బోదెలను చేసుకుని మొక్కల మధ్య 20 సె.మీ. ఉండేటట్లు విత్తనాన్ని బోదేకు ఒక వైపున పై నుండి 1/3 వ వంతు ఎత్తులో విత్తుకుంటే నీటి పొరుదలకు నులబంగా ఉండడమేకాక, వర్షపొతం ఎక్కువైనపుడు నీరు బయటకు పోవడానికి వీలుంటుంది. వర్షాధారంగా పండించే మొక్కజోన్స్ పైరులో ఎకరాకు 70-80 కిలోల నత్రజని, 24 కిలోల భాస్వరం, 20 కిలోల పొట్టాష్ నిచ్చు ఎరువులు మరియు 20 కిలోల జింక్ సల్ఫీట్ అవసరం. తొలి దఫాగా 1/3 వ వంతు నత్రజని, మొత్తం భాస్వరం, సగం పొట్టాష్, మొత్తం జింక్ అఖరి దుక్కిలో వేసి కలియదున్నాలి.
- ఎందు తెగులు ఆశించు భూములలో మొక్కజోన్స్ విత్తేటపుడు, ట్రైకోడెర్యూ విరిది జీవ శిలీంద్రనాసిని మందును కిలో

విత్తనానికి 10 గ్రా. చొప్పున కలిపి విత్తన శుద్ధి చేయాలి మరియు 2 కిలోల ట్రైకోడెర్యూ విరిది మందును 100 కిలోల బాగా మాగిన పశువుల ఎరువుతో కలిపి వృద్ధి పరచి దుక్కిలో వేయాలి.

- విత్తిన 1-2 రోజులకు అట్రజిన్ 50% పొడి మందును ఎకరాకు 800-1200 గ్రా. 200 మి.లీ. నీటిలో కలిపి తేమ నేలపై పిచికారి చేయడం వలన వెడల్చాటి ఆకులు గల కలుపు మొక్కలను దాదాపు ఒక నెల వరకు అదుపు చేసుకోవచ్చు. ఒకవేళ పశ్చ జాతి పంటలను మొక్కజోన్స్ తో అంతర పంటలగా విత్తుకుంటే పెండిమిథాలిన్ కలుపు మందును ఎకరాకు 1.0 లీ. చొప్పున పిచికారి చేయాలి. 20-25 రోజుల దశలోని పంటలో టీంబోట్రీయాన్ కలుపు మందును 1.15 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసినట్లయితే కలుపును నియత్రించవచ్చు.
- జూన్ నెలలో విత్తుకున్న మొక్కజోన్స్ పైరు మోకాలెత్తు దశలో ఉంటుంది. ఎక్కువ వర్షపొతం నమోదైనపుడు లేత పైరు అధిక తేమను తట్టుకోలేదు. ఈ పరిస్థితిని అధిగమించుటకు పొలం నుండి వర్షపు నీరును మురుగు నీటి కాలువల ద్వారా బయటకు తీయాలి.
- 25-30 రోజులు పయసున్న పైరులో అంతర కృషి జరిపి ఎకరాకు ఒక బస్తా యురియాను పైపాటుగా వేసుకుని మట్టిని మొక్కల వేర్లకు ఎగదోయాలి. అవసరపైతే నీరు పెట్టాలి.
- కత్తెర పురుగు మొక్కజోన్స్ అన్ని దశలలో ఆశిస్తుంది. దీని నివారణకు పంటను సకాలంలో విత్తుకోవాలి, విడతలగా విత్తకూడదు. సయాంట్రనిలిప్రోల్ 19.8% + థయో మిథాక్స్ మ్యూ 19.8% 4.0 మి.లీ. ఒక కిలో విత్తనానికి పట్టించి విత్తన శుద్ధి చేసుకోవాలి. విత్తనం విత్తిన వారం రోజులకు ఎకరానికి 4 లింగాకర్షక బుట్టలను ఆమర్చుకోవాలి. ఈ పురుగు మొక్కల ఆకులపై పెద్ద పెద్ద రంక్రాలు చేయడంతో పాటు, మొక్క సుడిలో పురుగు విసర్జన ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. పంట తొలి దశలో 5% వేప గింజల క్లోయిం లేదా అజాడిరెక్స్ వేప సంబంద మందులు పిచికారి చేయాలి. ఉధృతిని బట్టి ఎమామేక్సిన్ బెంజోమీట్ 5 ఎస్.డి. 0.4 గ్రా. లేదా క్లోరాంట్రనిలిప్రోల్ 18.5% ఎస్.సి.

0.3 మి.లీ. లేదా స్నేహితోరం 11.7% ఎన్.సి. 0.5 మి.లీ. లీటరు నీటికి కలిపి సుడులు / మొవ్వు లోపలి ఆకులు పూర్తిగా తడిచేటట్లు పిచికారి చేయాలి. ఈ పురుగు యొక్క ఉనికిని రైతులు ఎప్పటికప్పుడు గమనిస్తూ, సరైన యాజమాన్య పద్ధతులు సరైన సమయంలో పాటించినట్లయితే పురుగు వల్ల కలిగే అపారమైన నష్టాన్ని నివారించుకోవచ్చు.

డా॥ ఐ. సుధీర్ కుమార్,
శాస్త్రవేత్త (మొక్కల ప్రజనన శాస్త్రం)
వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, పెద్దాపురం.
చరిత్రా : 99597 92568

జ్ఞాను :

- జ్ఞాను పంట విత్తిన రెండు వారాలలోపు ఒత్తు మొక్కలను తీసివేయాలి. విత్తిన 20-30 రోజులకు గుంటక లేదా దంతితో అంతరక్షణి చేయడం వలన పొలంలో తేమ నిచి మొక్కలు బాగా పెరుగుతాయి.
- కలుపు తీసిన తర్వాత ఎకరాకు 20 కిలోల నత్రజనినిచ్చు ఎరువును (నీటి పారుదల క్రింద) లేదా 16 కిలోల నత్రజనినిచ్చు ఎరువును (వర్షాధార పంటకు) పై పాటుగా పైరులో వేయాలి.
- మొవ్వు తొలుచు ఈగ లేదా కాండం తొలుచు పురుగు ఉధృతి ఎక్కువగా ఉంటే ఎకరాకు 4 కిలోల కార్బోఫ్యూరాన్ గుళికలను సాళ్ళలో వేయాలి.

సజ్జ :

- సజ్జ పంటను జూలై మాసంలో కూడా విత్తుకోవచ్చు.
- సజ్జ విత్తిన పొలంలో విత్తిన రెండు వారాలలోపు ఒత్తు మొక్కలను తీసివేయాలి. విత్తిన 20-30 రోజులలోపు గుంటక లేదా దంతితో అంతరక్షణి చేయాలి.

- విత్తిన 30 రోజుల తర్వాత ఎకరాకు 16 కిలోల నత్రజనినిచ్చు ఎరువును (నీటి పారుదల పంటకు) 12 కిలోల నత్రజనినిచ్చు ఎరువును (వర్షాధార పంటకు) పై పాటుగా పైరులో వేయాలి.

రాగి :

- రాగి పంటను జూలై మాసంలో కూడా విత్తుకోవచ్చు.
- 2.5 కిలోల విత్తనంతో పెంచిన 5 సెంట్లు నారు ఎకరా పొలంలో నాటడానికి సరిపోతుంది.
- నారు పోయడానికి పొలంను మెత్తగా దున్ని చదును చేసుకోవాలి. నారు మడులను తయారు చేసుకొని విత్తనాలను విత్తుకోవాలి.
- 21-25 రోజుల వయస్సు గల నారును నాటుకోవాలి.
- వెదజల్లే పద్ధతిలో భూమిని మెత్తగా తయారు చేసుకొని విత్తనాన్ని సమానంగా చల్లుకోవాలి. విత్తిన రెండు వారాలలోపు ఒత్తు మొక్కలను తీసివేయాలి.
- విత్తనం వేసే ముందు లేదా నారు నాటడానికి ముందు పెండిమిథాలిన్ 30% ఎకరాకు 600 మి.లీ. బొప్పున 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేస్తే కలుపు మొక్కలను నివారించుకోవచ్చును.
- ఎకరాకు 12 కిలోల నత్రజని, 12 కిలోల భాస్వరం మరియు 8 కిలోల పొట్టాష్టను నాటేటప్పుడు వేయాలి.

కొర్క :

- కొర్క పంటను జూలై మాసంలో కూడా విత్తుకోవచ్చు.
- కొర్క పొలంలో విత్తిన రెండు వారాలలోపు ఒత్తు మొక్కలను తీసివేయాలి.
- విత్తిన 20-30 రోజులలోపు గుంటక / దంతితో అంతరక్షణి చేయాలి.
- విత్తిన 3-4 వారాల తర్వాత (కలుపు తీసిన తర్వాత) ఎకరాకు 8 కిలోల నత్రజనినిచ్చు ఎరువును పైపాటుగా వేయాలి.

డా॥ యం. హేమంత్ కుమార్,

ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (చిరుధాన్యాలు)

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానము, పెరుమాళ్ళపల్లి.

చరిత్రా : 99896 25227

- ఉత్తర కోస్తా ప్రాంతాలలో జూన్ నుండి జూలై చివరి వరకు, రాయలసీమ జిల్లాలలో జూలై నుండి ఆగష్టు మొదటి వారం వరకు వేరుశనగ పంట వర్షాధారంగా విత్తుకోవడానికి అనుకూలము, నీటి ఆదారం క్రింద ఏనమయింటోనైనా విత్తుకోవచ్చు.
- వేరుశనగ విత్తుకోవడానికి ముందుగా మంచి రకం విత్తనాన్ని ఎంపిక చేసుకొని విత్తుకోవాలి.
- **అనుమైన రకాలు :** కదిరి మరియు తిరుపతి పరిశోధన స్థానాల నుండి విడుదల చేయబడిన రకాలు మనకు ఖరిష్ణ సాగుకు అనుకూలము.
- **కదిరి - 6 :** 105-110 రోజుల పంట కాలం, ఎకరానికి వర్షాధారంగా 720-920 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది, నూనె శాతం 48%.
- **కదిరి 7 మరియు 8 (బోల్ట్):** ఇవి పెద్ద గుత్తి రకము, పంట కాలం 120-125 రోజులు, ఎగుమతికి అనుమైనవి, నీటి వసతి ఉన్న రైతాంగానికి అనుకూలం. ఎకరానికి 1600-2000 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది.
- **కదిరి - 9 :** ఇది చిన్న గుత్తి రకం, 115-120 రోజుల పంటకాలం, 45 రోజుల వరకు బెట్టను మరియు పురుగులను, తెగుళ్లను సమర్థవంతంగా తట్టుకుంటుంది, వర్షాధారంగా ఎకరానికి 800 - 1000 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది. పరిపక్వ నిద్రావస్థ 30 రోజులు. నూనె శాతం 52%.
- **కదిరి హరితాండ్ర :** జాతీయ స్థాయిలో విడుదలైన చిన్న గుత్తి రకం, పంట కాలం 115 రోజులు, వర్షాధారంగా ఎకరానికి 800 -1000 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది, పంట చివరి వరకూ పచ్చగా వుండటం వలన పాసి రైతాంగానికి అనుకూలం.
- **కదిరి అమరావతి :** ఇది చిన్న గుత్తి రకం, 115 -120 రోజుల పంట కాలం, బెట్టను మరియు పురుగులను మరియు

కాండం కుళ్లు వైరన్ తెగులును సమర్థవంతంగా తట్టుకుంటుంది, వర్షాధారంగా ఎకరానికి 800-1000 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది. పరిపక్వ నిద్రావస్థ 30 రోజులు, నూనె శాతం 50%.

- **కదిరి చిత్రావతి :** చిన్నగుత్తి రకం, అకుమచ్చ, కాండం కుళ్లు, మువ్వకుళ్లు వైరన్, వేరుకుళ్లు, రనం పీల్చు పచ్చదోష, తామర పురుగులను తట్టుకుంటుంది. వర్షాధారంగా ఎకరానికి 800-900 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది.
- **కదిరి లేపాష్టి :** చిన్నగుత్తి రకం, అకుమచ్చ తెగుళ్లను, వైరన్ తెగుళ్లను, రనం పీల్చే పురుగులను, ఆకు తినే పచ్చ, లడ్డె పురుగులను తట్టుకుంటుంది. పంట కాలం 110-115 రోజులు. అధిక నూనె శాతం (51%), అధిక మాంసపు కృత్తులను కలిగి ఉంటుంది. తీవ్రమైన బెట్ట పరిస్థితులలో కూడా 600-800 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది. సాధారణ వర్షాధారంగా ఎకరానికి 1400-1800 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది.
- **ధరణి :** 105-110 రోజుల పంటకాలం, బెట్టను పురుగులను మరియు తెగుళ్లను తట్టుకుంటుంది. వర్షాధారంగా ఎకరానికి 800-1000 కిలోల కాయ దిగుబడినిస్తుంది.
- **నిత్య హరిత :** పొట్టి రకం, 110-115 రోజుల పంట కాలం, అధిక శాతం 3 గింజల కాయలు, కొద్ది వరకు రనం పీల్చు పురుగులను తట్టుకుంటుంది. పరిపక్వ నిద్రావస్థ 20 రోజులు.
- **ధీరజ్జ :** 100-105 రోజుల పంట కాలం, తక్కువ నీటి వినియోగంతో ఎక్కువ దిగుబడిని ఇస్తుంది. అధిక వేడిని, అధిక చలిని కొంత వరకు తట్టుకుంటుంది. నీటి సదుపాయంతో ఖరిష్ణ, రథీ సీజన్లలో సాగుకు అనుకూలం.
- **ప్రగతి :** 95-100 రోజుల పంట కాలం, పొట్టి రకం, అధిక నీటి వినియోగ సామర్థ్యం ఉన్న రకం, కాయలు నున్నగా, గింజలు ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి.
- **విత్తె ముందు తప్పనిసరిగా విత్తన పుద్ది చేసుకోవాలి.** విత్తన పుద్ది కొరకు ఒక కిలో విత్తొనానికి 1 మి.లీ ఇమిడాక్లోఫిడ్ 600 యఫ్.ఎన్. మందును 6 మి.లీ. నీటిలో కలపి పట్టించిన అరగంట తరువాత 1.0 గ్రాము టెబ్యూకోనజోల్

- 2 డి.యస్. లేదా 3 గ్రాములు మాంకోజెబ్ (75% డబ్బు.పి.) పొడి మందును లేదా 2 గ్రాముల స్ప్రోట్ పొడి మందు విత్తనాలకు పట్టించి విత్తుకోవాలి.
- విత్తుకోనే ముందు దుక్కిలో ఎకరానికి 4-5 టన్నుల సేంద్రీయ ఎరువును వేయాలి, భూసారానికి అనుగుణంగా సూటి ఏరువులైన నత్రజని కొరకు యూరియా (18 కిలోలు), భాస్వరం కొరకు సింగల్ సూపర్ ఫాస్ట్ ఎంట్ (100 కిలోలు) మరియు పోటాష్ కొరకు మ్యూర్యోట్ అఫ్ పోటాష్ (35 కిలోలు) ను సిఫారసు చేసిన మోతాదులో అఖరి దుక్కిలో వేసుకోవాలి. జింక సల్ఫ్ ఎకరానికి 20 కిలోలు పైన తెలివిన ఎరువులతో కలపకుండా వేరుగా చల్లుకోవాలి, కదిరి-7బోల్ట్, కదిరి అమురావతి, కదిరి చిత్రావతి, కదిరి లేపాక్షి రకాలకు పై ఎరువుల మోతాదును నీటి పారుదల క్రింద రెట్టింపు మోతాదులో వేసుకున్నట్లయితే అత్యధిక దిగుబడిని సాధించ వచ్చు.
 - కాండం కుళ్ళు వైరన్ తెగులు ఆశించే ప్రాంతాలో పొలంచుట్టు సజ్జ / జొన్సుతో మేరసాళ్ళు (4-6 సాళ్ళు) వేసుకోవాలి.
 - వేరుశనగ విత్తే సమయంలో పొలంలో ఒక చదరపు మీరుకు 33 మొక్కలు ఉండేటట్లుగా చూడాలి.. విత్తన పరిమాణంను బట్టి, ఒక ఎకరానికి 50-60 కేజీలు విత్తనాన్ని విత్తుకోవాలి. కదిరి లేపాక్షి రకానికి 32-35 కిలోల విత్తనాని (30×15 సె.మీ.) ఎడంగా విత్తుకోవాలి.
 - మంచి విత్తనాలతో పాటు ముడతలు లేని చిన్న సైజు గింజలను కూడా విత్తనంగా వాడుకోవచ్చును.
 - అంతర పంటగా కందిని 7:1 నిష్పత్తిలో (వేరుశనగ 7 సాళ్ళు : కంది 1 సాలు) విత్తుకొన్నట్లయితే మంచి లాభదాయకంగా ఉంటుంది.
 - విత్తన వెంటనే 48 గంటలు లోపల కలుపు నివారణకు “పెండిమిథాలిన్ 30% ఇ.సి” అనే కలుపు నాశిని 1 ఎకరాకు 1.3 లీటర్లు లేదా 700 మిల్లి లీటర్ల స్టోంప్ ఎక్షాస్ ను 200 లీటర్లు నీటిలో కలిపి నేలపై పిచికారి చేయాలి.

డా॥ కె.యస్.యస్. నాయక్

ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (వేరుశనగ),
శ్యాఫ్టాయ పరిశోధనా స్థానం, కదిరి.
చరపాటి : 99896 25217

- భారీఫలో ప్రాంతీ తిరుగుడు పంటను తేలికపాటి నేలల్లో జూన్ రెండవ పక్కం నుండి జులై మొదటి పక్కం వరకు విత్తుకోవచ్చు.
- ఈ పంటను విక పంటగాను లేదా వేరుశనగ, కంది మరియు కొర్క పంటలతో అంతర పంటగాను వేసుకోవచ్చు.
- భూమిని నాలుగైదు సార్లు బాగా దున్ని మెత్తటి దుక్కిని తయారు చేసి తరువాత చదును చేసి విత్తనము వేసుకోవాలి.
- ఎకరానికి 2 కిలోల విత్తనము సరిపోతుంది.
- ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధన స్థానం, నంద్యాల నుండి విడుదలైన ప్రభాత్ (ఎన్.డి.ఎన్.ప్యాచ్. 1012) అను సంకర రకం విత్తనం అందుబాటులో ఉంది. ఇది అధిక దిగుబడి మరియు అధిక నూనె శాతము గల సంకర రకం.
- సెక్రోసిస్ వైరన్ తెగులు అధికంగా ఆశించు ప్రాంతాలలో కిలో విత్తనానికి ఇమిడాక్లోప్రైడ్ (గౌచో) 5 గ్రా. లేదా ధయోమిథాక్సామ్ 4 గ్రా. మందులను ఉపయోగించి విత్తన శుద్ధి చేయాలి.
- ఈ పంటకు 24:24:12 కిలోల నత్రజని, భాస్వరం, పోటాష్ ఎరువులు ఎకరాకు అవసరం. భూసార పరీక్ష ద్వారా భాస్వరం మధ్యస్థం నుండి అధికంగా ఉన్నట్లయితే భాస్వరం ఎరువులు వేయవలసిన అవసరం లేదు.
- గంధకం తక్కువగా ఉన్న నేలల్లో (<10 పి.పి.యం.) ఎకరానికి 55 కిలోల జిప్సం వేయాలి.
- సరైన మొక్కలు సాంద్రత కొరకు తేలిక నేలల్లో వరుసల మధ్య 45 సె.మీ. మరియు మొక్కల మధ్య 20-25 సె.మీ. మరియు బరువు నేలల్లో వరుసల మధ్య 60 సె.మీ. మరియు మొక్కల మధ్య 30 సె.మీ. దూరం పాటించాలి.
- కలుపు నివారణకు పెండిమిథాలిన్ 30% అనే మందును

- లీటరు నీటికి 5 మి.లీ. చొప్పున కలుపుకొని విత్తిన వెంటనే లేదా మరుసటి రోజు పిచికారి చేసుకోవాలి.
- విత్తిన 10-15 రోజుల తరువాత కుదురకు ఒక ఆరోగ్యవంతమైన మొక్కను ఉంచి మిగిలిన మొక్కలను తీసివేయాలి.

డా॥ యస్. నీలిమ, శాస్త్రవేత్త (మొక్కల ప్రజనన శాస్త్రం)

చరపాటి : 73820 13738

డా॥ కె. వెంకటరమణమ్మ, శాస్త్రవేత్త (మొక్కల తెగుళ్ళ శాస్త్రం)

చరపాటి : 99088 29618

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, నంద్యాల.

- జూన్ మాసం నందు వేసిన ఆముదము పంటలో 15-20 రోజులు తర్వాత కణుపుకు ఒక మొక్క ఉండే లాగా ఒత్తు మొక్కలను పీకి వేయాలి. అదే సమయంలో మొలవని చోట కొత్త గింజను విత్తుకోవాలి.
- మొక్కలు మొలిచిన చోట 20 రోజులకు అంతర కృషితో పాటు ప్రతి చాలుకు తేమ సంరక్షణ చాలు వేసుకున్నటల్యితే తేమ మరియు మట్టి సంరక్షణ జరిగి పంట ఎదుగుదలకు మరియు బెట్ట పరిస్థితులను తట్టుకోవడానికి ఉపయోగ పడుతుంది.
- పంట 25-30 రోజులు ఉన్న చోట కలుపు నివారణకు గుంటక లేదా గొర్రుతో అంతర కృషి చేసుకోవాలి.
- గాలిలో మరియు నేలలో తేమ అధికంగా ఉన్నప్పుడు లేదా నీరు నిలువ ఉండే ప్రదేశాలలో మొలవని కుళ్ళు తెగులు సోకి ఆకులు వాడి కుళ్ళిపోయి మొక్కలు చనిపోయే అవకాశం వుంది. తీవ్రత ఎక్కువగా వున్నప్పుడు మెటలాక్సీల్ పాడి మందును 2 గ్రాముల చొప్పున ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పంటపై పిచికారి చేయాలి.
- వర్షాధారంగా ఆముదము పంట సాగు చేయటానికి జులై మాసం చివరి వరకు అనుకూలం. శైతాతులు మంచి దిగుబణినిచ్చే రకాలు లేదా సంకర జాతి రకాలకై ఈ క్రింది

జ్ఞచ్ఛిన చిరునామాలను సంప్రదించగలరు. క్రాంతి, హరిత, కిరణ్, ప్రగతి రకాలను మరియు పి.సి.పోచ్. -111, పి.సి.పోచ్. -222 అను షైట్రిడ్లను ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, పాలెం నుండి పొందవచ్చు. జ్యోతి, జ్యోల, డి.సి.ఎస్. -107 రకాలను మరియు డి.సి.పోచ్. -519, డి.సి.పోచ్. -177, ఐ.సి.పోచ్-66 షైట్రిడ్లను అఖిల భారత నూనె గింజల పరిశోధనా సంస్థ, రాజీంద్ర నగర్ నుండి పొందవచ్చు.

- ఎకరానికి 2 టన్నుల పశువుల ఎరువును దుక్కిలో వేసి కలియ దున్నాలి. విత్తేటప్పుడు 12 కిలోల న్యజని, 16 కిలోల భాస్వరం మరియు 12 కిలోల పొటూపియం జ్చే సూటి ఎరువులను వేసుకోవాలి.
- ఒక కిలో విత్తనానికి 3 గ్రా. ట్రైరమ్ / కాప్టాన్ పాడి మందును కలిపి విత్తన శుద్ధి చేయటం వలన మొలవని కుళ్ళు తెగులు (పైటోఫోరా బైట్), ఆల్టర్నేరియా ఆకుమవ్వ తెగులు మరియు కొంతవరకు వడలు తెగులును అరికట్టవచ్చు. వడలు తెగులు ప్రభావం ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల్లో కిలో విత్తనానికి 3 గ్రా. కార్బూండెజిమ్ లేదా 10 గ్రా. ట్రైకోడెరాయ్ విరిదితో విత్తనశుద్ధి చేయాలి.
- వర్షాధారంగా సాగు చేసినప్పుడు అధిక దిగుబడికై సిఫారసు చేసిన 90 x 60 సెం.మీ.ల కనీస దూరం పాటించాలి. డ్రిప్పు పద్ధతిలో లేటర్ల్ లేటర్ల్కు మధ్య 120 సెం.మీ. దూరము, డ్రిప్పుకు డ్రిప్పుకు మధ్య దూరము 45 సెం.మీ. 4 లీ. డిశార్టి గల డ్రిప్పులు వాడి $2\frac{1}{2}$ -8 గంటలు మూడు రోజుల కొకసారి నీటిని ఇస్తే మంచి దిగుబడులు సాధించవచ్చును.
- ఎద్దుల వెంట గొర్రుతో విత్తటం, బోందెల మీద చేతితో విత్తటం మామూలు పద్ధతి. అనంత విత్తు పరికరంతో ఆముదమును తక్కువ నమయంలో అధిక విస్తృతంలో విత్తువచ్చు.
- ఆముదంలో అంతర పంటలుగా వేరుశనగ 1:5 నిప్పుత్తిలో సజ్జ / జొన్సు / గోరు చిక్కుడు/ అలసంద పంటలు 1:2 నిప్పుత్తిలో, కంది పంట 1:1 నిప్పుత్తిలో వేయవచ్చు.

డా॥ ఎ.వి.ఎస్. దుర్గాపుసాద్,
శాస్త్రవేత్త (మొక్కల ప్రజనన శాస్త్రం), చరపాటి : 95817 00298

డా॥ వై. పవన్ కుమార్ రెడ్డి, శాస్త్రవేత్త (సేర్య శాస్త్రం)

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం. అనంతపురము.

చరపాటి : 99669 70300

సస్వరక్షణ :

రసం పీల్చే పురుగులు (తామర పురుగులు / దోమ) : పిల్ల, తల్లి పురుగులు ఆకుల అడుగు భాగాన చేరి రసాన్ని పీల్చివేస్తాయి. పురుగులు ఆశించిన ఆకులు ముందుగా పాలి పోయి, తరువాత ఎండిపోతాయి. తెల్ల నన్ని ఆశిస్తే ఆకులు ముదురు ఆకు పచ్చ రంగుకు మారి ఈనెలు పొడవుగా సాగి క్రింద వైపునకు ముదుచుకొని పోయి, గోనె ఆకారంగా మారి పాలిపోతాయి.

నివారణ : మోనోక్రోటోఫాన్ 1.6 మి.లీ. లేదా డైమిథోయేట్ 2 మి.లీ. లీటరు నీటికి చొపున కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి. తెల్ల నన్ని నివారణకు డైకోఫాల్ 5 మి.లీ. లీటరు నీటికి చొపున కలిపి పిచికారి చేయాలి.

వెరి తెగులు / పుట్ట జాత్తు / ఫిల్డ్‌హిస్ట్ : ఈ తెగులు పూత సమయంలో ఆశిస్తుంది. సాధారణంగా అలస్యంగా వేసిన పంటతో ఎక్కువగా వస్తుంది. తెగులు సోకిన మొక్కల్లో ఆకులు చిన్నవై పుప్పులోనీ భాగాలన్ని ఆకులు మాదిరిగా మారిపోయి కాయలు ఏర్పడవు. మొక్కల ఎదుగుదల తగ్గి, పై భాగం, చిన్న ఆకులు గుబురుగా ఉండి వెరితల మాదిరిగా ఉంటుంది. ఈ తెగులు దీపపు పురుగుల ద్వారా వ్యాప్తి చెందుతుంది.

నివారణ : తెగులు కనిపించిన వెంటనే తెగులు సోకిన మొక్కలను పీకి తగలబెట్టాలి. చేసుకై మిట్రోల్ డెమటాన్ 2 మి.లీ. లేదా డైమిథోయేట్ 2 మి.లీ. లీటరు నీటికి చొపున కలిపి పిచికారి చేయాలి.

వేరు కుక్కు, కాండం కుక్కు తెగులు : కాండం మీద నల్లని చారలేర్పడతాయి, వేర్లు పాక్షికంగా లేదా పూర్తిగా కుళ్లిపోతాయి. మొక్క మొత్తం ఎండిపోతుంది.

నివారణ : కావర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ లేదా మాంకోజెబ్ 3 గ్రా. లీటరు నీటికి చొపున కలిపి మొక్కలు మొదట్లో వేరు తడిచేలా పిచికారి చేయాలి.

ఆల్ఫరైయా ఆకుమచ్చ తెగులు : ఆకులపై, కాండం మీద గోధుమ రంగు మచ్చలు ఏర్పడతాయి. ఆకులు ఎండి రాలి పోతాయి.

నివారణ : కార్బండెజిమ్ 1 గ్రా. లేదా మాంకోజెబ్ 2.5 గ్రా. లీటరు నీటికి చొపున కలిపి పిచికారి చేయాలి.

ధా॥ టి. తులసీ లక్ష్మీ

శాస్త్రవేత్త (నేర్చు శాస్త్రం) మరియు అధివతి,

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్టోనం, యలమంచిలి, విశాఖపట్నం జిల్లా:

ఫోన్ నెం. 89853 70076

వెంటనే లేదా 48 గంటల లోపు అట్లజిన్ కలుపు మందును 3 గ్రాములు ఒక లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

డా॥ యస్. తిరుమల రెడ్డి, శాస్త్రవేత్త (సేద్య శాస్త్రం)

ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, తిరుపతి.

చరపాటి : 94920 73308

• సాధారణంగా మన రాష్ట్రంలో నైబ్యుతి బుతువువాలు జూన్ మొదటి వారంలో ప్రవేశిస్తాయి, కావున వర్షాధారంగా పండించే పంటలు మరియు పండించే కాలము జూన్ రెండవ వారంలో ప్రారంభమై ఆక్షేబర్ చివరి వరకు ఉంటుంది. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలలో కురిసే వర్షము, భూమిలో నిల్వ ఉండే తేమను బట్టి, పంట కాల పరిమితి వర్షాధారపు ఎర్ర నేలల్లో 90- 150 రోజులు, నల్ల రేగిస్ నేలల్లో 150 -180 రోజులు ఉంటుంది.

• భూమి వాలుగా ఉంటే, కాంటూరు సేద్యం (వాలుకడ్డంగా విత్తడము, అంతర కృషి చేయడము) చేసుకోవడం వలన నీటి ఒరవడిని ఎక్కడికక్కడే అరికట్టి ఎక్కువ నీటిని భూమిలోనికి ఇంకింప చేసుకోవచ్చు. • వర్షాధార భూముల్లో అనువైన పంటలు వేసిన తరువాత, పడిన వర్షపు నీరు భూమిలో ఎక్కువగా ఇంకేందుకు నాగలితో సుమారు 1-3 మీటర్లకు ఒకటి చొప్పున తేమసంరక్షణా చాళ్ళను లోతుగా, పంట విత్తిన తరువాత 25-30 రోజులకు తీయవలెను. ఈ తేమ సంరక్షణా చాళ్ళు, సాధారణ వర్షం కురిసినప్పుడు వర్షపు నీటిని అడ్డగించి భూమిలోనికి ఇంకునట్టు చేసి పంటకు ఎక్కువ కాలం తేమను అందజేస్తాయి. అధిక వర్షం కురిసినప్పుడు నీటి ప్రవాహం వలన మట్టి కొట్టుకొని పోకుండా మురుగనీటి కాలువ లాగా కూడా పనిచేస్తాయి.

• నల్లరేగిస్ నేలల్లో వెడల్పాటి బోండెలు మరియు కాలువలుగా నేలను తయారుచేసి, వెడల్పాటి బోండెలపైన విత్తుకోవాలి. కాలువలు ఎక్కువ నీటిని బయటికి పంపడానికి ఉపయోగపడతాయి. లోతైన నల్లరేగిస్ నేలలకు ఈ పద్ధతి అనుకూలం. అంతే గాక, ప్రతి 3 మీటర్ల వెడల్పాటో 20 సెం.మీ. ఎత్తుగల ఎత్తైన వెడల్పాటి బోండెలు వేసి విత్తుకొన్నట్టే మంచి దిగుబడులు వస్తాయి. బోండెల ప్రక్రస్త కాలువలు తక్కువ వర్షం వచ్చినప్పుడు నీరు ఇంకడానికి,

ఎక్కువ వర్షం వచ్చినప్పుడు నీరు బయటకు పోవడానికి ఉపయోగపడతాయి. • వేరుశనగలో అంతరపంటగా కందిని వేసేటప్పుడు కందితో పాటు వర్షపు నీటి ఒరవడిని అరికట్టే పంటలైన ఉలవ, అలసంద కలిపి విత్తితే, నేల మరియు వర్షపు నీటిని సంరక్షించి, బెట్ట పరిస్థితుల్లో కూడా అధిక దిగుబడితో పాటు అధిక నికర ఆధాయం పొందవచ్చు. • వర్షాధార ఎర్రనేలల్లో ముఖ్యంగా వేరుశనగ, కంది, ఆముదము, జొన్న మరియు సజ్జ పంటలను జూన్ - జూలై నేలల్లో విత్తుకోవచ్చును. • నల్లరేగిస్ నేలల్లో ప్రత్తి, కంది మరియు ఆముదము పంటలను జూన్ - జూలై నేలల్లో విత్తుకోవచ్చును. • వేరుశనగలో భూసార పరీక్షలను అనుసరించి ఎరువులను వేసుకోవాలి. వీలైనంత వరకు, సూటి ఎరువులు వాడటం మంచిది. తద్వారా, మొక్కలకు కావాల్సిన పోపకాలు సమాన మొత్తాదులో అందడమే కాక, ఖర్చు కూడా తగ్గుతుంది. • మన రాష్ట్రంలో భాస్వరం చాలా వరకు కరగిని స్థితిలో భూమిలో నిలువ ఉంది. కావున, నేలల్లో భాస్వరాన్ని కరిగించే జీవన ఎరువులు ఫాస్ట్ సాల్వ్యబ్లైజింగ్ బాక్టీరియా 5 కిలోలు మరియు ఫాస్ట్ స్పేష్ట్ మెబిలైజింగ్ మైకోరైజా 12.5 కిలోలు ఒక పొట్టారుకు వేసుకున్నట్లయితే మంచి దిగుబడిని సాధించవచ్చు మరియు ఎరువులకయ్యే ఖర్చును కొంతవరకు తగ్గించుకోవచ్చు. • కొందరు రైతులు వేరుశనగలో లావ గింజలను మాత్రమే వేరు చేసి విత్తుతున్నారు. తద్వారా, సాగు ఖర్చు పెరుగుతుంది. అలా కాకుండా, వేరుశనగలో కాయల నుండి వచ్చే చిన్న, సన్న విత్తనాలను కలిపి కూడా విత్తుకోవడం వలన వేరుశనగ దిగుబడులలో ఎలాంటి తగ్గుదల ఉండదు, సాగు ఖర్చు తగ్గుతుంది. • వర్షాధారపు ఎర్ర నేలల్లో తేమ తక్కువ రోజులు నిలువ ఉంటుంది, కావున విత్తే సమయం తక్కువగా ఉంటుంది. కావున, తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ విస్తీర్ణం లో విత్తాలంటే ఆటోమాటిక వేరుశనగ విత్తు పరికరముతో సరిపడా తేమ ఉన్నప్పుడు మాత్రమే విత్తుకొనవలెను. • ఎర్ర నేలల్లో వేరుశనగ + కంది అంతర పంటలుగా 7:1/11:1/15:1 నిష్పత్తిలో విత్తుకోవడం వలన అధిక నికర ఆధాయం పొందవచ్చు.

• వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతవరం శాస్త్రవేత్తలు వేరుశనగ + కంది (8:1) విత్తే పరికరాన్ని (9 కోయ్యలు) రూపొందించారు. దీని వలన పొలం అంతా సమానంగా ప్రతి 8 వరుసలు వేరుశనగ, 1 వరుస కందిని విత్తుకోవచ్చు.

డా॥ బి. సహదేవ రెడ్డి

ప్రధాన శాస్త్రవేత్త మరియు అధిపతి, మెట్టు వ్యవసాయం వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతవరము.

చరపాటి : 99896 25222

ప్రస్తుత ఖరీఫ్ 2022-23 లో ప్రధాన పంటల అంచనా ధరలు

దా॥ జి. రఘునాథ రెడ్డి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (ఆర్థిక శాస్త్రం);

దా॥ యం. చంద్రశేఖర్ రెడ్డి, శాశ్వత కార్బోనిర్వహక సభ్యుడు, అంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ అగ్రిమిషన్, దా॥ కె. ప్రవాలిక,
సహాయ పరిశోధకురాలు (ఆర్థిక శాస్త్రం), ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా సభనం, లాం.

పంట సాగుదారులకు (యజమాని/ కౌలుదారు) వారి ఉత్సత్తీ వనరులను శాస్త్రీయ పరంగా వాడుకోవడం తో పాటు మార్కెటీంగ్ తో సంబంధం ఉన్న నష్టాలను తగ్గించడంలో మార్కెట్ సమాచారం చాలా ముఖ్యమైనది. ప్రస్తుతం, పంటల మార్కెట్ ధరలు స్థానిక ప్రాంతం లేదా దేశ అవసరాలపై కాక, విదేశాల సరఫరా మరియు డిమాండ్ శక్తులపై ఆధారపడి ఉన్నాయని మనం గమనించాలి. ఈ నేపథ్యంలో రైతులకు మార్కెట్ సమాచారాన్ని అందించడం, తదనుగుణంగా పంటల సరళిని రూపొందించుకొనడం ఎంతైనా అవసరం.

గుంటూరు జిల్లా, లాం లోని ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయంలో 2019 లో ఏర్పాటైన వ్యవసాయ మార్కెట్ ఇంటెలిజెన్స్ కేంద్రం సమగ్ర కంప్యూటర్ సాప్లైవేర్ ప్యాకేజీల ద్వారా శాస్త్రీయ మూల్యాంకనాన్ని అవలంబిస్తు, గత 25-30 సంవత్సరాల మార్కెట్ ధరలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకొని, మార్కెట్ సర్కేల ద్వారా కార్బోనిర్వహకుల అభిప్రాయాన్ని తెలుసు కుంటూ మరియు విశ్వవిద్యాలయ గణంకాల విభాగ నిపుణుల నలహాలతో ఖచ్చితమైన ప్రమాణాల ఆధారంగా 86.54% - 96.38% ఖచ్చితత్వంతో ముందస్తు ధరలను ఎప్పటికపుడు రైతు సోదరులకు అందించుచున్నది.

ప్రస్తుతం రాబోయే ఖరీఫ్ 2022-23 కాలానికి విశ్లేషణ చేసి వరి, మొక్కలోను, పసుపుతో పోలిస్టే అపరాలు, మిర్చి, ప్రత్తి, పొడ్డుతిరుగుడు మరియు చిరుధాన్యాలకు మార్కెట్లలో మంచి ధరలు లభిస్తాయని మార్కెట్ ఇంటెలిజెన్స్ కేంద్రం ప్రకటించింది.

2022-23 కనీస మద్దతు ధరని రాబోయే ఖరీఫ్ పంట ధరలతో పోలిస్టులుయైతే, ప్రత్తి ధర ఎక్కువగా మరియు వరి, మొక్కలోను, కందులు, మినుము, వేరుశనగ ధరలు కనీస మద్దతు ధరకి దగ్గరగా ఉంటాయని అంచనా. పసుపుతో పోలిస్టే మిర్చి ధర చాలా లాభసాటిగా ఉండవచ్చు. పసుపు పంటకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 2022-23 పంట కాలానికి కనీస మద్దతు ధర

రూ. 6850/- గా ప్రకటించింది, కాబట్టి సాగుదారులు దీనిని కూడా ఎంచుకోవచ్చు.

వ్యవసాయ మార్కెట్ ఇంటెలిజెన్స్ కేంద్రం అంచనా ప్రకారం రాబోయే ఖరీఫ్ కాలంలో వరితో పోలిస్టే కందులు,

పట్టిక : 2022-23 ఖరీఫ్ లో ప్రథాన పంటల అంచనా ధరలు :

సం.	పంట		అంచనా ధర	వర్తించే కాలం (2022-23)	కనీస మద్దతు ధర (2021-22)
1	వరి	సాధారణ రకం	1700-1900	నవంబర్-డిసెంబర్	2040
		వీ-గ్రీడ్ రకం	1800-2000		2060
2	ప్రత్తి		6500-7000	నవంబర్-ఫిబ్రవరి	6080 & 6380
3	మిర్చి	సాధారణ రకం	14000-16000	జనవరి-ఎప్రిల్	-
		ప్రత్యేక రకం	17000-18500		
4	పసుపు	కాయలు	5700-7000	ఫిబ్రవరి-ఎప్రిల్	6850
		కొమ్ములు	5800-6300		
5	మొక్కెజోన్సు		1850-2100	ఆక్షోబర్-డిసెంబర్	1962
6	జొన్సు		1900-2100	ఆక్షోబర్-నవంబర్	2990
7	కండులు		5600-6100	జనవరి-మార్చి	6600
8	మినుము		6100-6400	సెప్టెంబర్-నవంబర్	7755
9	పెసలు		6200-6550	సెప్టెంబర్-నవంబర్	7755
10	శనగ		4700-5000	ఫిబ్రవరి-మార్చి	-
11	వేరుశనగ		5300-5700	డిసెంబర్-జనవరి	5850
12	పొద్దుతిరుగుడు		6200-6500	సెప్టెంబర్-నవంబర్	6440
13	సోయాబీన్		6000-6300	సెప్టెంబర్- ఆక్షోబర్	4300
14	బెల్లం		3300-3700	-	-

మినుము, పెసలు, వేరుశనగ, ప్రత్తి, మిర్చి, మొక్కెజోన్సుల సాగుకు మార్కెటలో మంచి ధరలు మరియు తక్కువ ఉత్పత్తి భార్య కారణంగా రైతులు మంచి రాబడిని పొందవచ్చు. కేంద్ర ప్రభుత్వం 2022-23 కు గాను ప్రకటించిన కనీస మద్దతు ధరతో సంబంధం లేకుండా భారీ ముందుస్తు నిల్వలు ఉన్నందున వరి యొక్క ధరలు రాబోయే కాలంలో కూడా స్థిరంగా కొనసాగుతాయి. ప్రస్తుతం ఉన్న కనీస మద్దతు ధర తో పోలిస్తే, రఘ్య మరియు ఉక్కెయిన్ సంక్షేభాల కారణంగా రాబోయే ఖరీఫ్ కాలంలో పొద్దు తిరుగుడుకు మరింత ధర ఉండగలదని అంచనా. జన్మమార్పిడి (నాన్-జి.యం.) కాని సోయాబీన్కు అంతర్జాతీయంగా డిమాండ్ ఎక్కువగా ఉంటుందని అంచనా వేయబడినదున, ఆంధ్రప్రదేశ్ రైతులు పంట మార్పిడికి ఒక మంచి అవకాశంగా భావించవచ్చు. వ్యవసాయ మార్కెట్ ఇంపెలిజెన్స్ కేంద్రం ఇప్పటి వరకు

విదుదల చేసిన అంచనా ధరల వివరాలను వెబ్ పైట్ www.angrau.ac.in నందు పొందుపరిచారు. ఈ సమాచారం విశ్వవిద్యాలయ పరిశోధన & విస్తరణ విభాగాలను మరియు రైతు భరోసా కేంద్రాలని (ఆర్.బి.కె.) సంప్రదించి రైతులు పంట సాగు నిర్ణయాలను తీసుకునేలా వ్యవసాయ మార్కెట్ ఇంపెలిజెన్స్ కేంద్రం సేవలు కొనసాగించుచున్నది. తదుపరి పంట కాలంలో సాధారణ వాతావరణ పరిస్థితులు ఉండగలవని మరియు దేశీయ & అంతర్జాతీయ డిమాండ్లో ఎలాంటి అసాధారణ మార్పులు ఉండవన్న ఆలోచనతో వ్యవసాయ మార్కెట్ ఇంపెలిజెన్స్ కేంద్రం ఈ విశ్లేషణ ఫలితాలను వెల్లడించింది.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాల్సిన
ఫోన్ నెం : 98483 21232, 1800 419 8800

నేరుగా వరి విత్తి సాగు చేయు పద్ధతిలో మెళకువలు

డా॥ యం. గిరిజా రాణి, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (మొక్కల ప్రజనన శాస్త్రం); వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, మచిలీషట్టుం మరియు డా॥ యం. వెంకటరాములు, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ శాస్త్రం);
వ్యవసాయ సమాచార మరియు ప్రసార కేంద్రం, లాం, గుంటూరు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో వరి సాగు 23.076 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో సాగు అవుతుంది. సార్వాలో 15.6 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో, దాళ్వోలో 7.4 హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో సాగు చేస్తున్నారు. వరి సాగు ప్రధానంగా ఊడ్చు పద్ధతిలో సాగు చేస్తున్నారు. అయితే సుమారు 25 శాతం విస్తీర్ణంలో రైతులు నేరుగా వరి విత్తి సాగు చేయు పద్ధతి వైపు సాగుకు మొగ్గు చూపుతున్నారు. ఇటీవల కాలంలో కూలీల కొరత నేపద్యం, కొవిడ్ 19 లో కూలీల కొరత తీవ్రత వలన రైతులు నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతి చేస్తున్నారు. ఈ సాగు పద్ధతి దాళ్వోలో చేయుట వలన గోదావరి జిల్లాలో రైతాంగం అధిక దిగుబడులు పొందిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. కృష్ణా డెల్టాలో రైతులు సార్వాలో వరి వెదజల్లు పద్ధతిలో సాగు చేస్తున్నారు.

నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతి దుక్కి దున్ని సాగు చేయుటం కృష్ణా డెల్టాలో ఎక్కువ ప్రాచుర్యంలో ఉంది. గోదావరి డెల్టాలో దమ్ము చేసి వెదజల్లుట చేయుచున్నారు. ఈ సాగు పద్ధతిలో నేలలు ఎంపిక, విత్తనం ఎంపిక, అనగా రకాల ఎంపిక, నీటి యాజమాన్యం, సాగులో చేపట్టవలసిన మెళకువలు గురించి ఈ రోజు చర్చించుకుండాం.

నీరు నిలబడని పొలాలు అనగా నీరు బయటకు తీయటానికి వీలున్న పొలాలు ఈ సాగుకు అనుకూలం. పల్లవు పొలాలు, ముంపు మరియు చౌడుకు గురి అయ్యే పొలాలు వెదజల్లు పద్ధతి సాగుకు అనుకూలం కాదు. సార్వాలో అకాల మరియు అధిక వర్షాలు ఉండటం వలన మెరక ప్రాంతంలో మాత్రమే ఈ పద్ధతిలో సాగు చేయవచ్చు. దాళ్వోలో నీరు తీయటానికి వీలున్న పొలాలు ఈ సాగుకు అనుకూలం.

నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతిలో ఉపయోగాలు :

సాధారణంగా వరి పంట సాగుకు నీరు ఎక్కువగా వాడటం, ఊడ్చు పద్ధతిలో సాగు వలన మీథెన్ వాయువు ఎక్కువగా వాతావరణంలోకి విడుదల అవుట వలన గ్లోబల్ వార్షింగ్కు

కూడా కారణం అవుతుంది. అయితే నేరుగా వరి విత్తి పద్ధతిలో సాగు వలన కొంత వరకు మీథెన్ వాయువు విడుదల తగ్గటం వలన పర్యావరణానికి కూడా మేలు జరుగుతుంది.

అలాగే నీటి వినియోగం 25 శాతం ఊడ్చు పద్ధతి మీద తగ్గుతుంది. ఆరు తడి వరి సాగులో నారుమడి, దమ్ము చేయుటకు అవసరమైన నీరు, దమ్ము ఖర్చు ఆదా అవుతుంది. దమ్ము చేసి నేరుగా వెదజల్లే పద్ధతిలో కేవలం నారుమడి వాడే నీరు ఆదా అవుతుంది. అలాగే కూలీల ఖర్చు ఎకరానికి 2500 నుండి 3000 రూపాయల వరకు ఆదా అవుతుంది. ఎందుకంటే నారు పెంపకం, నారు పీకడం, నాటు వేసే పని ఉండదు.

అలాగే విత్తనం ఎకరానికి 12-15 కిలోలు ఆదా అవుతుండటం వలన విత్తనం ఖర్చు తగ్గుతుంది. సరియైన విత్తన మోతాదు వాడటం వలన మొక్కల సాంద్రత సక్రమంగా ఉండుట వలన అధిక దిగుబడులు సాధించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే తక్కువ సమయంలో ఎక్కువ విస్తీర్ణంలో విత్తుకోవచ్చు. ప్రతికూల పరిస్థితులలో వరి సాగు ఆలస్యం అయినప్పుడు నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతిలో సాగు చేయుట వలన సమయం ఆదా అవుతుంది. వరి పంట సాధారణ ఊడ్చు పద్ధతి కన్నా 7 నుండి 10 రోజుల కన్నా కోతకు ముందు వస్తుంది.

నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతిలో రైతాంగం

ఎదుర్కొంటాన్న సమస్యలు :

- సరియైన వరి రకాలు ఎంపిక చేయకపోవుట వలన అంటే పడిపోయే స్వఫ్టవం ఉన్న రకాలు సాగు చేయుట వలన ఈ సాగు పద్ధతిలో చేలు త్వరగా పడిపోతాయి.
- నేల సరిగా చదును చేయకపోవుట, నీరు బయటకు పోవటానికి వీలు లేని భూములలో సాగు చేయుట వలన, సమస్యాత్మక భూములైన చౌడు మరియు ముంపుకు గురిఅయ్యే పొలాల్లో సాగు చేయుట వలన తొలకరిలో అధిక

- వర్షాలు వలన ఒకోసారి పైరు హర్షిగా చనిపోయి మరలా విత్తుకునే పరిస్థితి వలన విత్తన ఖర్చు, విత్తే ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుంది.
- సరియైన సమయంలో కలుపు మందులు వేయకపోవుట వలన దిగుబడులు గణనీయంగా తగ్గుతున్నాయి.
 - మొక్కలు చనిపోయి సాంద్రత తగ్గినప్పుడు మనేద (పొడి) మొక్కలకు నారు లేక వేరే రకం నారు వాడుట వలన ధాన్యం నాణ్యత తగ్గుతుంది.
 - అధిక మోతాడులో ఎరువులు వాడుట వలన కాండం మెత్తబడి చేలు త్వరగా పడిపోవడం. అలాగే ఎక్కువగా చీడపీడలకు గురి అవటం జరుగుతుంది.
 - అలాగే ఈ పద్ధతిలో సాగు చేసినప్పుడు, వరి పంట వారం నుండి 10 రోజులు ముందు రావటం జరుగుతుంది. రైతులు మిషన్ కోత కోసం అని ఎక్కువ రోజులు నీరు ఎండగట్టడం వలన ధాన్యం ముక్క అయ్యే అవకాశం ఉంది.

నేరుగా వరి విత్తు సాగు పద్ధతికి వరి రకాల ఎంపిక :

ఈ సాగు పద్ధతిలో కాండం ధృదంగా ఉండి, చేసుపై పడని రకాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి. కోస్తా జిల్లాలలో నిద్రావస్థ కలిగిన రకాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి. తొలకరిలో సాగు చేయుచున్నప్పుడు మొలక దశలో నీటి మునకును తట్టుకునే శక్తి కలిగి ఉండాలి. మొక్క శాఖలు పెరుగుదల దశలో వేగంగా పెరిగి కలుపును అణగదొక్కగల శక్తిని కలిగి ఉండాలి. పిలకలు మర్యాదంగా పెట్టగలిగి ఆయా ప్రాంతాలలో అధికంగా వచ్చే చీడపీడలను తట్టుకునే శక్తి కలిగి ఉండాలి. గింజ రాలిక బాగా తక్కువగా ఉండాలి. రకాల ఎంపికలో రైతులకు అధిక దిగుబడినిస్తూ అధిక బియ్యం దిగుబడినిచ్చి, కొనుగోలలో ఇబ్బంది లేని రకాలను ఎంపిక చేసుకోవాలి.

దీర్ఘకాలిక రకాలు (150 రోజుల కాలపరిమితి కలిగి చేసుపై పడకుండా ఉండే రకాలు) : యం. టి.యు. 1262, బి.పి.టి. 2782, బి.పి.టి. 2595, బి.పి.టి. 2270 మరియు విడుదలకు సిద్ధంగా ఉన్న యం. టి.యు. 1318.

మర్యాదాలిక రకాలు (140 రోజుల కాలపరిమితి కలిగి చేసుపై పడకుండా ఉండే రకాలు) : యం. టి.యు. 1140, యం.సి.యం. 100, యం. టి.యు. 1224, యం. టి.యు. 1210. రైతులు ఎక్కువగా సాగు చేయు యం. టి.యు 1061,

యం. టి.యు. 7029, బి.పి.టి. 5204 రకాలు నేరుగా వరి విత్తే పద్ధతిలో సాగు చేయుట వలన ప్రతికూల వాతావరణ పరిస్థితులలో ఇబ్బంది పడుతున్నారు.

సాధారణంగా వరి రకాలు 5 నుండి 7 రోజుల వరకు మొలక దశలో అనగా విత్తిన వెంటనే మునిగినప్పుడు 75 శాతం మేర మొలకెత్తే అవకాశం ఉంటుంది. యం. టి.యు. 1140 రకానికి రెండు వారాల వరకు మొలకెత్తే దశలో నీట మునిగినప్పటికి మొలకెత్తే శక్తి ఉండి నేరుగా వెదజల్లే సాగు పద్ధతికి కూడా అనుకూలం. పైన తెలిపిన రకాలలో యం. టి.యు. 1140 ముంపు ప్రాంతాలలో సాగుకు మరియు యం.సి.యం. 100 రకం చౌడు ప్రాంతాలలో సాగుకు అనుకూలం.

నేల తయారీ :

దుక్కి దున్ని సాగు చేయు పద్ధతిలో (అరుతడి వరి సాగు) : పొలంలో మట్టి పెడ్డలు లేకుండా దున్నుకోవాలి. నేల చదువుగా ఉండాలి అలాగే పొలం వాలును బట్టి నీరు బయటికి పోవుటకు వీలగా ప్రతి 2 మీటర్లకు గాదులు చేసుకోవడం వలన తర్వాత ఎరువులు వేయుటకు, కలుపు మందులు వేయుటకు, సన్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టుటకు కాలిబాటలు ఉపయోగపడటమే కాకుండా దోషపోటు ఎక్కువగా ప్రబలకుండా ఉంటుంది.

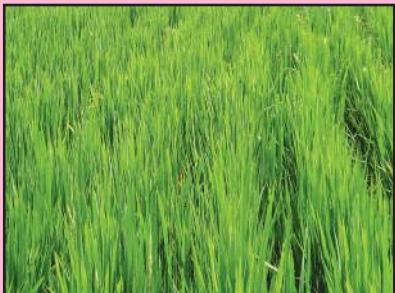
దమ్ము చేయు పద్ధతిలో : ఊడ్చు పద్ధతికి దమ్ము చేసినట్లు దమ్ము చేసి పొలమంతా చదువు చేయాలి. నీరు బయటికి పోవటానికి వీలగా ప్రతి 2 మీటర్లకు 20 సెంటీ మీటర్ల బాటలు (గాదులు) చేసుకోవాలి.

విత్తన మోతాదు : దుక్కి దున్ని వెదజల్లే పద్ధతిలో గొర్రులు వేయునప్పుడు ఎకరానికి 20 నుండి 25 కిలోలు విత్తనం సరిపోతుంది. దమ్ము చేసి నేరుగా విత్తినప్పుడు ఎకరానికి 12 నుండి 16 కిలోల విత్తనం అవసరం అవుతుంది. దమ్ము చేసి డ్రమ్ సీడర్లో విత్తినప్పుడు 10 నుండి 12 కిలోల విత్తనం అవసరం అవుతుంది.

విత్తే విధానం : దుక్కి దున్ని సాగు చేయు పద్ధతిలో పొడి విత్తనాలను నేలపై వెదజల్లడం ద్వారా కాని, వెద సాగు యంత్రం (విత్తన గొర్రు) సహాయంతో గాని సాగు చేయవచ్చు. ఈ పద్ధతిలో పొడి విత్తనాన్ని వాడతారు.

దమ్ము చేసి సాగు చేయు పద్ధతిలో మొలకెత్తిన విత్తనాలను దమ్ము చేసిన పొలాల్లో వెదజల్లడం ద్వారా లేదా డ్రమ్ సీడరు ద్వారా విత్తుకోవచ్చు.

ఆరు తడి వరి సాగు

దమ్ములో ద్రవ్య సీడర్ తో వరి సాగు

దమ్మలో వెదజల్లు పద్ధతిలో వరి సాగు

బంక నేలల్లో దమ్మ చేసిన మరుసటి రోజు వెదజల్లి విత్తుకోవచ్చు. విత్తే సమయంలో బురద పదును ఉంటే చాలా. కానీ ఇసుక శాతం ఎక్కువగా ఉన్నట్లయితే విత్తనం వేసే రోజే దమ్మ చేసి, చదును చేసి పలుచని నీటి పొర ఉండేటట్లు చూసుకుని విత్తుకోవాలి. మొలకెత్తిన విత్తనం ముక్కు బయటకు రాగానే 8 సాళ్ళ డ్రమ్ సీడర్టో నీరు పూర్తిగా తీసి వేసి బురద పదునులో విత్తుకోవచ్చు.

కలుపు యాజమాన్యం : వెదజల్లు సాగులో సరియైన సమయంలో కలుపు నివారణ చర్యలు చేపట్టడం ముఖ్యం. దుక్కి దున్ని విత్తిన 48 గంటల లోపు తేమ ఉన్నప్పుడు ఎకరాకు 1 లీ. పెండిమిథాలిన్ 30% (స్టోప్, పెండిస్టోర్) లేదా 400 మి.లీ. ప్రిటీలాక్స్ రోజులలోపు పొలంలో నీరు పలుచగా ఉన్నప్పుడు ఎకరానికి 35 నుండి 50 గ్రా. ఆక్సాడయాజీల్ 80% (టాప్ స్టోర్) లేదా 80 గ్రా. ప్రైరజో సల్వ్యూరాన్ ఇడ్లెల్ 10% (సాధి) మందులలో ఏదో ఒక దానిని ముందుగా అర లీటరు నీటిలో కలుపుకుని ఆ ద్రావణాన్ని ఎకరానికి 20 కిలోల పొడి ఇసుకలో కలిపి సమంగా చల్లాలి. ఈ మందు చల్లిన 2-3 రోజుల వరకు పొలంలో నీరు బయటకు పోనిచ్చుట కాని లేదా బయట నీరు పొలంలోకి పెట్టటట కాని చేయరాదు.

దమ్మ చేసి వెదజల్లు పద్ధతిలో వరి విత్తిన 3 నుండి 5 రోజులలోపు పొలంలో నీరు పలుచగా ఉన్నప్పుడు ఎకరానికి 35 నుండి 50 గ్రా. ఆక్సాడయాజీల్ 80% (టాప్ స్టోర్) లేదా 80 గ్రా. ప్రైరజో సల్వ్యూరాన్ ఇడ్లెల్ 10% (సాధి) మందులలో ఏదో ఒక దానిని ముందుగా అర లీటరు నీటిలో కలుపుకుని ఆ ద్రావణాన్ని ఎకరానికి 20 కిలోల పొడి ఇసుకలో కలిపి సమంగా చల్లాలి. ఈ మందు చల్లిన 2-3 రోజుల వరకు పొలంలో నీరు బయటకు పోనిచ్చుట కాని లేదా బయట నీరు పొలంలోకి పెట్టటట కాని చేయరాదు.

ఏ కారణం చేతనైన పైన తెలిపిన సమయాల్లో కలుపు మందు వేయలేనప్పుడు విత్తిన 15-20 రోజుల మధ్య ఈ క్రింద తెలిపిన కలుపు మందులు పిచికారి చేసుకోవలెను.

విత్తిన 15-20 రోజుల మధ్య : ఊద మొదలగు గడ్డి జాతి మొక్కలు ఎక్కువగా ఉంటే ఎకరాకు 400 మి.లీ. సైపాలోఫావ్ బ్యూట్రెల్ 10% (క్లించర్, రావ్ అవ్) 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి లేదా గడ్డి జాతి మరియు వెదల్చాకు మొక్కలు ఎక్కువగా ఉంటే ఎకరాకు 100 మి.లీ. బిస్క్ పైరిబాక్ సోడియం 10% (నామినిగోల్డ్, తారక్, అడోరా) 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

విత్తిన నెల రోజుల తర్వాత పొలంలో వెదల్చాకు మొక్కల ఉధృతి ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు ఎకరానికి 400 గ్రా. 2,4 డి సోడియం సాల్పు 80% (ఫెర్మాక్స్ ఎన్, గ్రీన్ క్షెస్ ఎన్, క్లిన్ 80, సాలిక్స్) 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేయాలి. ఈ మందు పిచికారి చేసినప్పుడు పైరు కొంచెం ఎర్రబదును కనుక నత్రజని ఎరువును పైపటుగా వేసుకోవాలి లేదా ఎకరానికి 50 గ్రా. ఇథాక్సి సల్వ్యూరాన్ (సన్ రైన్) పొడి మందు లేదా మెట్సల్వ్యూరాన్ మిడ్లెల్ + క్లోరిమ్యూరాన్ ఇడ్లెల్ 20% (ఆల్మిక్స్) ఎకరానికి 8 గ్రా. 200 లీటర్ల నీటిలో కలిపి పిచికారి చేసుకోవాలి.

విత్తిన 40-45 రోజుల మధ్య ఒకసారి మనుషులతో కలుపు తీయుట వలన వేరు వ్యవస్థ కదిలి పిలక తొడుగుతుంది.

గొర్రుతో వేసిన లేదా ద్రవ్మ సీడర్తో వేసినప్పుడు వరుసల మధ్య కోనో వీడర్తో కలుపును చేలో కలియదున్నపుచ్చు.

మొక్కలు లేనిచోట కొత్త మొక్కలు (మనీదలు) వేసుకొనుట :

వెదజల్లు పద్ధతి సాగు చేయు రైతులు విత్తే రోజే ఎకరానికి అరసెంటు నారు మండి పోసుకున్నట్లయితే అధిక వర్షాలు వలన లేదా పల్లవు ప్రాంతాలలో మొక్కలు చనిపోయి భాళీలు ఏర్పడిన ప్రాంతాలలో ఈ నారును ఉపయోగించి మనీదలు వేయుట వలన కావల్సిన మొక్కలు సాంద్రత ఉంటుంది. అలాగే ఒత్తుగా ఉన్న మొక్కలు తగ్గి పలుచగా ఉన్న ప్రాంతాలలో నాటుకోవచ్చు. విత్తిన 21 రోజులకు మనీదలు వేసుకుంటే మంచిది. ఒక వేళ నారు లేని పక్కంలో పిలకలను చీల్చి నాటి ఎరువుల యాజమాన్యం చేయవచ్చు. చాలా మంది రైతులు వేరే రకం నారు వేయుట వలన ఆ తర్వాత పైరులో కలువక ధాన్యం కొనుగోలలో ఇబ్బంది పడుతుంటారు.

ఎరువుల యాజమాన్యం : సార్వకి ఎకరానికి 36:24:24 నుత్రజని, భాస్వరం, పొట్టాష్ నిచ్చు ఎరువులను వేసుకోవాలి. నాట్లు వేసే పద్ధతిలో లాగానే సిఫారసు చేసిన పూర్తి భాస్వరాన్ని మరియు సగం పొట్టాష్ ఎరువును ఆఖరి దమ్ములో వేసి కలియదున్నాలి. మిగిలిన సగం పొట్టాష్ ఎరువును అంకురం దశలో వేయాలి. సిఫారసు చేసిన నుత్రజని ఎరువులను విత్తిన 15 రోజులకు, రెండో దఫ్ఱా పిలకలు కట్టే దశ, ఆఖరి దఫ్ఱా చిరుపొట్ట దశలో వేసుకోవాలి. నుత్రజని ఎరువును దమ్ములో గాని దుక్కిలో గాని వేస్తే కలుపు సమస్య ఎక్కువ అవుతుంది.

నీటి యాజమాన్యం : విత్తిన తరువాత మొక్కలు మొదటి ఆకు పూర్తిగా విచ్చుకునే వరకు (సుమారు 7-10 రోజులు) ఆరుతడులు ఇవ్వాలి. ఈ సమయంలో ఆకాల వర్షాలు వలన పంట నీటు మునిగితే నీరు బయటకు పోవుటకు చిన్న కాలవలు చేసుకోవాలి. మొక్కలు 4-5 ఆకులు తోడిగిన తర్వాత పిలకల దశలో ఒక అంగుళం మేర నీరు ఉంచాలి, చిరుపొట్ట దశ నుండి పూత దశ వరకు 2 అంగుళాలు నీరు ఉంచాలి. గింజ గట్టి పడే దశలో బురద పదునుపై ఉంచాలి.

సస్యరక్షణ చర్యలు : నాట్లు పద్ధతిలో లాగే పురుగు ఉధృతిని గమనించి సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టాలి.

సేంద్రియ పద్ధతిలో నేరుగా వరి విత్తే పద్ధతిలో సాగు చేయుటకు:

రైతులు ఒక కిలో విత్తనానికి సూడోమోనాన్ 10 గ్రా.

పట్టించి నీడలో ఆరబెట్టాలి. ఆ తర్వాత అజోస్సైరిల్లమ్ మరియు ఫాస్టోబాటీరియా 10 గ్రా. లేదా 10 మి.లీ. ఒక కిలో విత్తనానికి పట్టించి నీడలో ఆరబెట్టినా 6-8 గంటలలోపు విత్తనాన్ని వెదజల్లుకోవాలి.

కలుపు మనుషులతో తీసుకోవాలి లేదా కోనోవీడర్తో కలియదున్నాలి. పచ్చి రొట్టు, పశువుల ఎరువు, జీవన ఎరువులు, వేపపిండి ఎరువుల యాజమాన్యానికి వాడుకోవాలి.

చివరగా నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతిలో చేయవలసిన పనులు మరియు చేయకూడని పనులు గమనిధిం :

చేయవలసిన పనులు :

- పడిపోని రకాలు సాగుకు ఎంపిక చేసుకొనుట.
- చేసు చదును చేసుకుని ప్రతి 2 మీటర్లకు కాలవలు తీయుట.
- సరియైన సమయంలో కలుపు మందులు అనగా దుక్కి దున్ని వెదజల్లే పద్ధతిలో విత్తిన 48 గంటల లోపు, దమ్ము చేసి వెదజల్లితే విత్తిన 3 నుండి 5 రోజులలోపు, విత్తిన 15-20 రోజులకు, విత్తన నెల రోజులకు వాడుకోవాలి.
- ఎరువులు విత్తిన 15 రోజులకు, పిలకల దశ, అంకురం దశలో వాడుట.
- చేసును కోతకు వారం - 10 రోజుల ముందు మాత్రమే ఎండగట్టాలి.

చేయకూడని పనులు :

- ఎక్కువ మోతాదులో విత్తనం వాడటం.
- పడిపోయే రకాలు సాగు చేయుటం.
- ముంపు మరియు చౌడు భూములలో సాగు చేయుటం.
- అధిక మోతాదులో ఎరువులు వాడటం వలన చేలు పడిపోతాయి.
- కలుపు మందులు వాడినప్పుడు భూమిలో తేమ లేకపోవుట.
- చేలు చదును చేసుకోకుండా మరియు నీరు బయటకు తీయటానికి కాలవలు చేసుకోకపోవటం.

పై విషయాలను రైతులు నేరుగా వరి విత్తి సాగు పద్ధతిలో పాటించినట్లయితే అధిక దిగుబడులు పొందవచ్చు.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాల్సిన

ఫోన్ నెం : 94901 95904

వివిధ పంటలలో జీవ శిలీంద్రాల వాడకం ద్వారా నేల ద్వారా సంక్రమించే తెగుళ్ళ సమర్థ నివారణ - రైతుల అభిప్రాయాలు

దా॥ జి. ప్రసాద్ బాబు, శాప్రవేత్ (విస్తరణ శాప్రం); దా॥ ఎన్. రమేష్ నాయక్, శాప్రవేత్ (కీటక శాప్రం);
దా॥ కె. లక్ష్మీ, శాప్రవేత్ (సేద్య శాప్రం); కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, బినవాసి; దా॥ యం. రవీంద్రా రెడ్డి, శాప్రవేత్
(హక్కు జీవశాప్రం); ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, తిరుపతి మరియు దా॥ టి. శ్రీనివాస్,
కార్బూకమ సమన్వయ కర్త, కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, బినవాసి.

వాణిజ్య పంటలలో నేల ద్వారా సంక్రమించే వేరు కుళ్ళు, కాండం కుళ్ళు, మొదలు కుళ్ళు మరియు వడలు తెగులు ప్రఫానమైన సమస్యలు. వీటి నివారణాలై రైతులకు అవగాహన లేమి వలన, అనేక రకాల రసాయనాలను పిచికారి చేయడం వల్ల తెగుళ్ళ నివారణ అవకపోగా దిగుబడి తగ్గడం జరుగుతూ వుంది.

ఈ సమస్యను అధిగమించడానికి కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, బినవాసి వారు జీవన ఎరువుల ఉత్పత్తి కేంద్రం, ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, తిరుపతి నుండి జీవ శిలీంద్ర నాశిన్లన ట్రైకోడెర్యా విరిది మరియు సుదోమో నాన్ లను అలాగే జీవన ఎరువులన అజటో బాక్టర్, పి.ఎన్.బి. మరియు అబోస్ప్రైరిల్మ్ లను తెప్పించి రైతుల పొలాల్లో ప్రదర్శనా క్షేత్రాలు నిర్వహించడం జరిగింది. ఇందులో ఒక కిలో చొప్పున ట్రైకోడెర్యా విరిది మరియు సుదోమోనాన్ జీవ శిలీంద్ర నాశినులను 100 కిలోల పేడ ఎరువు మరియు 200 కిలోల

మిరపలో వడలు తెగులు

వేప చెక్కతో కలిపి ఆ మిశ్రమాన్ని నీడలో 15 రోజుల పాటు గోనె సంచలు కప్పి నీళ్ళు చల్లి మగ్గిన తర్వాత నేలలో తేమ వున్నపుడు ఒక ఎకరం పొలంలో సమానంగా వెదజల్లడం జరిగింది. దీని వలన ఈ జీవ శిలీంద్రాలు నేలలో అభివృద్ధి

జీవ శిలీంద్ర నాశిని పొలంలో వేయుట

చెంది వాటి సంతతిని పెంచుకొని సహజసిద్ధంగా వడలు తెగులు, వేరుకుళ్ళు, మొదలు కుళ్ళు తెగుళ్ళను కలుగజేసే శిలీంద్రాలు నివారించబడ్డాయి. దీని ఫలితంగా మిరప, ఉల్లి, ప్రత్తి పంటలలో అధిక దిగుబడులు, నికర ఆదాయం పెరిగింది. గత 4 సంవత్సరాలలో దాదాపు 100 క్షీంటాళ్ళ జీవన ఎరువులను, జీవ శిలీంద్ర నాశినులను 675 మంది రైతులకు అందిప్పదం జరిగింది.

రైతుల అభిప్రాయాలు :

శ్రీ. బిలేకల్ గోవిందు, హెచ్. మురవ్వి గ్రామం, పెద్దకడుబూరు మండలం, కర్నూలు జిల్లా, మొబైల్ నెం. 94404 47983

నేను గత 10 సంవత్సరాలుగా మిరప, ఉల్లి, కూరగాయలు మరియు ప్రత్తి పంటల్ని పండించడం జరుగుతూ వుంది. జీవశిలీంద్ర నాశినులపై అవగాహన లేకుండా ఎక్కువగా రసాయనాలపై ఆధారపడటం వల్ల 10% ఖర్చు పెరగడమే కాకుండా 15-26% దిగుబడులు కూడా తగ్గేవి. దీని నివారణకు కె.వి.క. లో అందుబాటులో వున్న జీవశిలీంద్ర నాశినులైన ప్రైకోడెర్యు విరిడి & సుడోమొనాన్ తెచ్చుకొని గత రెండు సంవత్సరాలుగా వాడడం జరిగింది. దీనివల్ల దాదాపు 80 నుండి 90 శాతం భూమిద్వారా సంక్రమించే తెగుళ్ళు అయినటువంటి వడలు తెగులు, మొదలుకుళ్ళు, వేరుకుళ్ళు, కాండంకుళ్ళు వంటి తెగుళ్ళు నివారించబడ్డాయి. అలాగే రసాయనాలపై ఖర్చు కూడా ఏకరాకు రూ. 3250/- తగ్గి దిగుబడులు పెరిగి నికర ఆదాయం ఏకరాకు రూ. 8300/- పెరగడం జరిగింది.

శ్రీ. బి. గోవిందరాజులు / కొతాలం గ్రామం మరియు మండలం, కర్నూలు జిల్లా, మొబైల్ నెం. 94416 57785

నేను గత 4 సంవత్సరాలుగా మిరప పంట పండిస్తు

న్నాను. మిరపలో వడలు తెగులు (విల్ట్) వల్ల 25% మొక్కలు చనిపోవడం జరుగుతూ వుండేది. ఎన్ని రసాయన మందులు వాడినా ఫలితం లేకపోయేది. వాటాప్ గ్రూపులో కె.వి.క. వారు పంపిన సూచనల ప్రకారం వారి వద్దే 2 కిలోల చౌప్పున ప్రైకోడెర్యు మరియు సూడోమొనాన్ లను కొని 100 కిలోల పేడ ఎరువు మరియు 200 కిలోల వేపచెక్క కలిపి నేలలో చల్లుకోవడం జరిగింది. దీనితోపాటు రైజ్సోబియం & పి.ఎస్.బి. వంటి జీవన ఎరువులను కూడా వాడడం జరిగింది. దీని ఫలితంగా దాదాపు మొక్కలు చనిపోయే సమస్య 80 నుండి 90 శాతం తగ్గింది. అలాగే రసాయనాల మీద పెట్టే ఖర్చు ఏకరాకు రూ. 5000/- తగ్గి దిగుబడి కూడా ఏకరాకు 125 కిలోలు అధికంగా తీసి రూ. 12,500/- అధికంగా నికర ఆదాయాన్ని పొందాను. **జి.రామాంజనేయులు, కులుమాల గ్రామం, గోవంఢ మండలం, కర్నూలు జిల్లా, మొబైల్ నెం. 9492404256**

నేను గత 5 సంవత్సరాలుగా వేరుశనగ పంటను పండిస్తున్నాను. ఈ పంటలో మొదలు కుళ్ళు, కాండం కుళ్ళు, వేరుకుళ్ళు తెగుళ్ళు ఎక్కువగా ఆశించేవి. వీటి నివారణకు ఎన్ని మందులు కొట్టినా ఫలితం లేకపోగా సాగు ఖర్చు పెరిగిపోయింది. వ్యవసాయ శాఖ సలహోల మేరకు నేను కృషి విజ్ఞాన కేంద్రంను సంప్రదించి నాణ్యమైన జీవ శిలీంద్రాలను తెచ్చి పేడ ఎరువు కలిపి పొలంలో చల్లుకొన్నాను. దీని ద్వారా దాదాపు 75 నుండి 95 శాతం తెగుళ్ళను నివారించుకోగలిగాను. అలాగే పెట్టుబడి ఖర్చు ఏకరాకు రూ. 3250/- తగ్గి దిగుబడి 135 కిలోలు పెరిగి రూ. 4750/- అధిక నికర ఆదాయం సంపాదించాను.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాల్సిన

ఫోన్ నెం : 74163 84968

వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతపురంకు ఉత్తమ మెట్ట వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థాన పురస్కారం

కేంద్రీయ మెట్ట పరిశోధనా స్థానం (క్రీడా), ప్రైంటరీ జాన్ 2-4, 2022 వరకు భారతదేశంలోని 31 ప్రదేశాల్లో అభిల భారత మెట్ట వ్యవసాయ పరిశోధనా పథకంలో భాగంగా జరిగిన పరిశోధనా ఫలితాలను విశ్లేషించారు. ఇందులో భాగంగా భారతదేశంలోని 31 అభిల భారత మెట్ట వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానాల్లో, వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతపురంకు ఉత్తమ పరిశోధనా స్థానం పురస్కారాన్ని : ఇండియన్ కౌన్సిల్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్ రీసెర్చ్స్, స్క్యూడ్లీ-డిప్యూటీ డైరెక్టర్ జనరల్ డా. ఎన్.క. చౌదరి, కేంద్రియ మెట్ట పరిశోధనా స్థానం డైరెక్టర్ డా. వి.క. సింగ్ మరియు అభిల భారత మెట్ట వ్యవసాయ పరిశోధనా సభకం జాతీయ సమస్యలు కర్త డా. జి. రవీంద్రాచారి గారి చేతుల మీదుగా వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త & అధిపతి డా. బి. సహదేవ రెడ్డి గారు స్పీకరించారు.

మెట్టపొగులో పాటించవలసిన నేల మరియు శీటి సంరక్షణా పద్ధతులు

- డా॥ ఎ. మల్లిశ్వర రెడ్డి, శాస్త్రవేత్త (సేద్య శాస్త్రం); డా॥ బి. సహదేవ రెడ్డి, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (మెట్ట వ్యవసాయం) & అధిపతి; డా॥ కె.ఆశోక్ కుమార్, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (సేద్య శాస్త్రం) మరియు
డా॥ కె.వి.యస్. సుధీర్, శాస్త్రవేత్త (సేద్య శాస్త్రం); వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, అనంతపురము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని మొత్తం 67.19 లక్షల హైకోర్ సాగు భూమిలో, సుమారు 39.11 లక్షల హైకోర్ (58.2 శాతం) భూమి వర్షాధారంగా సాగులో ఉంది. ఇందులో ఎక్కువ భాగం ఎప్ర గరప నేలలు, చల్చి నేలలు మరియు నల్ల రేగడి నేలల్లో సాగు అవుతున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ఏప్రిల్, 2022 నుండి 13 కొత్త జిల్లాలను ప్రారంభించడం ద్వారా, రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 26 జిల్లాలు ఏర్పడ్డాయి. మన రాష్ట్రంలో ఉన్న వివిధ జిల్లాల వర్గప్రాతం యొక్క దీర్ఘ సగటు (1988 నుండి 2014) ను పరిశీలించడం ద్వారా ఏవేవి వర్షాధారంగా సాగు చేస్తున్నారో తెలుసుకోవచ్చు. ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో వర్షాధారంగా సాగు చేసే ప్రాంతాలు ఎక్కువగా అనంతపురం, శ్రీ సత్యసాయి, కర్నూలు, నంద్యాల, వై.యస్.ఆర్, అన్నమయ్య, ప్రకాశం, బావట్ల, పల్నాడు,

తిరుపతి మరియు చిత్తూరు జిల్లాలు ఉన్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్షాధార ప్రాంతం ఎక్కువగా ఉన్న 11 జిల్లాల్లోని 335 మండలాల్లో 16 మండలాల్లో (5 శాతం) సగటు వర్గప్రాతం 500 మి.మీ. కంటే తక్కువ, 172 మండలాల్లో (51 శాతం) సగటు వర్గప్రాతం 500-700 మి.మీ. గాను, 106 మండలాల్లో (32 శాతం) సగటు వర్గప్రాతం 750-1000 మి.మీ. గాను, 41 మండలాల్లో (12 శాతం) సగటు వర్గప్రాతం 1000 మి.మీ. గాను నవోదు అవుతున్నది.

మన రాష్ట్రంలో 75 శాతం వర్గప్రాతం నైరుతి బుతు పవనాల మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. మెట్ట వ్యవసాయంలో ముఖ్యంగా వాతావరణ మరియు నేల సమస్యల వలన పంటల దిగుబడి గణించుటకు తగ్గిపోతుంది. వర్షాధార ఎప్ర నేలల్లో

పట్టిక : ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని వివిధ జిల్లాల్లో వర్గప్రాతం ఆధారంగా మండలాల వర్గీకరణ :

జిల్లా	సరాసరి (మి.మీ.)	< 500	500-750	750-1000	> 1000	మొత్తం మండలాలు
శ్రీ సత్యసాయి	596	3	29	-	-	32
అనంతపురము	525	11	20	-	-	31
కర్నూలు	627	-	25	-	-	25
నంద్యాల	747	-	18	11	-	29
చిత్తూరు	856.3	0	4	22	4	30
తిరుపతి	1043.8	0	2	7	24	33
వై.యస్.ఆర్.కడప	658.8	1	29	3	1	34
అన్నమయ్య	727.1	0	18	11	1	30
ప్రకాశం	781	1	16	19	2	38
బావట్ల	928	-	2	15	8	25
పల్నాడు	805	-	9	18	1	28
	మొత్తం	16	172	106	41	365

వర్షపు నీరు వ్యధాగా పోవడం

ముఖ్య సమస్యలు ఏవనగా: లోతు తక్కువ, భూసారం తక్కువగా ఉండటం, సేంద్రీయ కర్బనం తక్కువగా ఉండటం, భూమి లోపల గట్టి పొర ఉండి, నీటిని ఇంకించే గుణం తక్కువగా ఉండటం. అలాగే, ముఖ్య వాతావరణ సమస్యలు ఏవనగా: తక్కువ వర్షపొతం, బుతుపవనాలు ముందుగా రావడం, త్వరగా నిప్పుమించడం, ఆలస్యంగా రావడం, అనిశ్చిత వర్షపొతం నమోదు అవడం, పంట కాలంలో దీర్ఘకాలిక బెట్ట పరిస్థితులు రావడం, ఒకొక్కసారి అధిక వర్షపొతం వారం రోజుల వరకు వరుసగా ఎడతెరపి లేకుండా అధిక తీవ్రతతో వర్షం కురవడం సంభవిస్తూ ఉంటుంది. మన రాష్ట్రంలో కురిసే వర్షపొతంలో దాదాపు 40 శాతం వరకు వర్షపు నీరు భూమి లోనికి ఇంకి పోవడం, ఒరవడి రూపంలో పొలం బయటకు వ్యధాగా పోతుంది. కేవలం 10 శాతం వరకు మాత్రమే భూమిలో పట్టి ఉంచబడి, పంటలు సద్యానియోగ పరుచుకోవడం జరుగుతుంది. ఈ వర్షపు నీరు పొలం బయటికి కొట్టుకోనిపోవడం వలన వర్షపు నీటి వ్యధాతో పాటు సారవంతమైన భూమి పై ఉన్న పొర కొట్టుకొని పోవడం వలన పోషకాల నష్టంతో పాటు నేల మృత్యుకా క్రమక్షయం జరుగుతుంది. కావున, కొద్ది సంవత్సరాలలోనే భూమిలో ఉత్పాదకత శక్తి తగ్గి, పంట దిగుబడి గణనీయంగా తగ్గుతోంది. ఈ పరిస్థితుల్లో ప్రతి వర్షపు నీటి బొట్టును సద్యానియోగ పరుచుకొని, భూమి కోతకు గురి కాకుండా పంట దిగుబడులు పెంచుకోవాలి.

నేల మరియు నీటి సంరక్షణా పద్ధతులు :

- సారవంతమైన పై మట్టి వివిధ రూపాలలో నష్టపోవటాన్ని నేలకోత అంటారు. ఇది సాధారణంగా నీరు మరియు గాలి ద్వారా జరుగుతుంది. మెట్ట సేద్యంలో నేల సంరక్షణా మరియు ఆధునిక మెట్ట వ్యవసాయ సాగు పద్ధతులను అనుసరించి అధిక దిగుబడులను పొందవచ్చు.
- లోతు తక్కువ గల ఎర్ర గరవ నేలల్లోను, భూమి లోపల గట్టి పొర (మొరం) ఉన్న నేలల్లోను లోతుగా దుక్కి చేయడం వలన చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. లోతు దుక్కికి ఇనుప

రెక్క నాగలి

నాగలి కానీ, డిస్క్ నాగలి కానీ, రెక్క నాగలితో గానీ త్రాక్టరుకు తగిలించి సుమారు 30 సెం.మీ. లోతు వరకు దుక్కి చేయవచ్చు. ఈ లోతు దుక్కి వలన భూమిలో గట్టి పొర పగిలి నేల బాగా గుల్లబారుతుంది. పంట వేర్లు భూమి లోపలి పొరల్లోకి పెరిగి, ఎక్కువ నీటిని, పోషకాలను గ్రహించడానికి వీలవుతుంది. ఒకవేళ పంట కాలంలో వర్షాభావ పరిస్థితులు వచ్చినప్పటికే పంట త్వరగా బెట్టకు గురి కాదు. లోతు దుక్కి ప్రభావం కనీసం మూడు సంవత్సరాల వరకు ఉంటుంది.

- ప్రతి 2 సంవత్సరాల కొకసారి, నేల స్వాభావాన్ని బట్టి ప్రతి 1 మీ. లేదా 2 మీ. లకు చిజిల్ నాగలితో (సబ్ సాయిలర్) సుమారు 45-60 సెం.మీ. వరకు లోతుగా దున్నడం ద్వారా భూమిలో గట్టి పొర పగిలి నేల బాగా గుల్ల బారుతుంది. తడ్వారా ఎక్కువ వర్షపు నీరు భూమి లోనికి ఇంకి పోతుంది. ముఖ్యంగా దీర్ఘ కాలిక మరియు లోతైన వేరు వ్యవస్థ గల

సబ్ సాయిలర్

కంది, ఆముదం వంటి మెట్ట పంటల్లో ఈ పద్ధతి మంచి ఫలితాన్ని ఇస్తుంది.

- వాలుకు అడ్డంగా దున్నడం, విత్తడం మరియు అంతర కృషి చేయడం వలన వర్షపు నీరు వాలుతలంలో పరుగెత్తి వ్యధాగా

- పోకుండా సుమారు 10 శాతం నీటి ప్రవాహ వేగం తగ్గి భూమిలోనికి ఇంకి పోవడానికి అవకాశం కలుగుతుంది. నీటి ప్రవాహ వేగం తగ్గడం వలన భూమి కోతకు గురి కాకుండా ఉంటుంది.
- సుమారు రెండు శాతం వాలు కలిగిన ఎర్ర నేలల్లో ప్రతి 50 మీటర్ల దూరానికి 0.63 ఫు.మీ. పరిమాణంలో కాంటారు గట్టు వేసుకోవాలి.
 - వర్షాధార మెట్ట భూముల్లో, భూమిపైన గుబురుగా పెరిగి నేలకోతను నిరోధించే పంటలైన వేరుశనగ, అలసంద, పెసర, మినుము, ఉలవ లాంటి పంటలను ఒక పీలికగా మరియు నేల కోతను అనుమతించే పంటలైన కంది, సజ్జ, ఆముదం లాంటి పంటలను మరొక పీలికగా అంతర పంటలుగా సాగు చేసుకోవాలి. దీని వలన పడిన వర్షపు నీరు భూమిలోనికి ఎక్కువగా ఇంకుతుంది మరియు నేల కోతకు గురి కావడం కూడా నిరోధించ బడుతుంది. అంతేగాక, భూసారం వృద్ధి చెంది, అధిక దిగుబడులతో పాటు, వంట ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురైనపుడు కనీస దిగుబడిని మరియు ఆదాయాన్ని పొందవచ్చు.
 - వేరుశనగలో అంతర పంటగా కందిని వేసేటప్పుడు కందితో పాటు నీటి ఒరవడిని అరికట్టే పంటలైన ఉలవ, అలసంద కలిపి విత్తితే, ఒరవడి అరికట్టుడమే కాకుండా, నేల కోతను తగ్గించి, అధిక నికర ఆదాయం పొందవచ్చు.
 - ఎర్ర గరప నేలలు మరియు ఇసుక నేలల్లో బంక మట్టి శాతం తక్కువగా ఉన్నందువలన, పడిన వర్షపు నీరు ఎక్కువ లోతులో ఇంకి పోతుంది. ఈ చెరువు మట్టిని మెట్ట భూముల్లో తోలుకోవడం వలన భూమిలో నీరు నిల్వ ఉంచుకొనే సామర్థ్యం పెరుగుతుంది. అంతే గాకుండా, చెరువు మట్టిలో ఉండే సేంద్రీయ కర్కునం, ఇతర స్నాల మరియు సూక్ష్మ పోషకాలు కూడా మొక్కలకు లభిస్తాయి. అంతే గాకుండా, భూమి యొక్క భౌతిక లక్షణాలు కూడా మెరుగుపడతాయి.
 - సేంద్రీయ పదార్థము పెంచడము, పశువుల ఎరువు వేయడం, గొర్రెలు మంద కట్టడము, పంటల అవశేషాలు వేయడం ద్వారా నేలలో తేమ ఎక్కువ కాలం నిలువ ఉండేలా చేసుకోవచ్చు.
 - ప్రతి 5 సంవత్సరాల కొకసారి బెటుకు (పేస్ట్) ను ఒక పొక్కారుకు సుమారు 300 టన్నులు పొలాలకు మల్వింగ్ (ఆచ్చాదన) లాగా తోలుకోవడం వలన, నేల లోపలి పొరల్లో తేమ సంరక్షింపబడి, బెట్ట పరిస్థితుల్లో కూడా వర్షాధార పంటల్లో దిగుబడి పెరుగుతుంది.

- మెట్ట భూముల్లో వాలుకు అడ్డంగా గట్టపైన మొక్కలు నాటడాన్ని జీవగట్టు అంటారు. సాధారణంగా దట్టంగా పెరిగి వర్షపు నీటిని ఆపే శక్తి గల గడ్డి జాతి మొక్కలను జీవగట్టుగా వేస్తారు. వట్టి వేరు గడ్డి, కలబంద, కిత్తనార వంటి మొక్కలు వేసుకోవచ్చు. ఈ గడ్డి జాతి మొక్కలు నీటి ప్రవాహాన్ని తగ్గించి, నీరు భూమిలోనికి ఇంకేటట్లు చేస్తాయి. ఈ జీవగట్టు 1 నుంచి 3 అడుగుల వెడల్పులో దగ్గర దగ్గరగా వాలుకు అడ్డంగా వేసుకోవాలి. దీని వలన వర్షపు నీటి ప్రవాహ వేగం తగ్గి నేల కోతకు గురి కాదు.

మల్వింగ్ (పంట అవశేషాలు వేయడం)

- లోతు తక్కువ గల ఎర్ర గరప నేలల్లో పంట మొలకెత్తిన 20-25 రోజుల తర్వాత ప్రతి రెండు సాళ్ళ మధ్య కట్టే నాగలి గానీ లేదా బోదె నాగలి గానీ నడిపినట్లు అయితే పొలమంతా బోదెలు-కాలువలు లాగా తయారు అవుతాయి. బోదెలు చేయడం వలన మొక్కల మొదళ్ళకు తగినంత మట్టి సమకూరుతుంది. ఇలా బోదెలు-కాలువలు చేయడం వలన వర్షపు నీరు సాళ్ళలో నిలబడి భూమి లోనికి ఇంకి పోతుంది, తద్వారా ఎక్కువ నీరు భూమిలోనికి ఇంకడం వలన భూమిలో తేమ ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉండి పంట మొక్కలకు అందించడం వలన దిగుబడి పెరుగుతుంది.
- నల్ల రేగడి నేలలకు 0.8 ఫు.మీ. గ్రైడెడ్ గట్టు వేయాలి. ఈ గట్ట పై భాగాన 0.1-0.25 శాతం వాలుతో నీరు పోవడానికి కాలువ ఏర్పరిచి, ఈ కాలువలను పెద్ద కాలువలతో కలిపి, నేల కోత లేకుండా నీటిని బయలీకి పోయేలా చూడాలి.
- నల్ల రేగడి నేలల్లో 5 మీ × 5 మీ. చతుర్పుటాకార గట్టను (కంపాట్ మెంటం బండింగ్) తొలకరి వర్షాలు ప్రారంభంలో చేసుకొనినచో, వర్షపు నీరు భూమిలోనికి ఇంకి తేమ శాతం ఎక్కువగా నిలువ ఉంటుంది. తర్వాత పప్పు శనగను అక్షేబర్/నపంబర్ మానాల్లో విత్తినచో పంట దిగుబడులు పెరుగుతాయి.

- నల్లరేగది నేలల్లో నేలను కాలువల్లగా తయారు చేసి, వెడల్చాటి బోదేలపైన విత్తుకోవాలి. ఈ కాలువలు ఎక్కువ నీటిని బయటికి పంపడానికి తోడ్పడుతాయి. బోదేల ప్రక్కన కాలువలు తక్కువ వర్షం వచ్చినపుడు నీరు ఇంకడానికి, ఎక్కువ వర్షం వచ్చినపుడు నీరు బయటికి పోవడానికి ఉపయోగపడుతాయి.
- మెట్ట ప్రాంతాల్లో 10 నుండి 30 రోజుల వరకు పంట కాలంలో వర్షాభావ పరిస్థితులు సాధారణంగా సంభవిస్తుంటాయి. ఒక్కోసారి వరుసగా ఎడ తెరపి లేకుండా వర్షం కురవడం వలన పొలం నుండి నీరు ఒరవడి రూపంలో ప్రవహిస్తుంది. ఈ విధంగా వృధాగా పోతున్న నీటిని నీటి గుంటల్లో నిల్వ చేసుకోవాలి. రైతులు తమ పొలాల్లోని లోతట్టు ప్రాంతాల్లో ఈ నీటి కుంట (ఫారం పాంపు)ను త్రవ్యుకోవాలి. నీటి కుంటలను 150-400 ఫు.మీ. వరిమాణంలో తయారు చేసుకోవచ్చు. సాధారణంగా వర్షాధారపు ఎర్ర నేలల్లో నీటి కుంటలు 10 మీ. పొడవు, 10 మీ. వెడల్చు, 2.5 మీ. లోతు (250 ఫు.మీ.) గా త్రవ్యుకోవాలి. నీటి కుంటల్లో వర్షపు నీరు నిల్వ ఉండడానికి 6 భాగాల మాట్లాడి, 1 భాగం సిమెంటు కలిపి వ్యతిశ్వాయడం వలన నుమారు 2,50,000

నీటికుంట

లీటర్ల నీటిని నిల్వ చేయవచ్చు. ఈ నీటిని, పంట కీలక దశల్లో బెట్ట వచ్చినపుడు సూక్ష్మ నీటి సాగు పద్ధతుల ద్వారా (తుంపర/బీందు సేడ్యం) ఒక తడి (సుమారు 20 మి.మీ.) ఇచ్చినపుడు వివిధ మెట్ట పంటల్లో 20-30 శాతం దిగుబడి పెరుగుతుందని పరిశోధనలో తేలింది.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాలినిన

ఫోన్ నెం : 99892 08210

దూరదర్శన్ - ముఖాముఖి కార్బూక్రమాల వివరాలు (స్ట. 6.00 నుండి 6.55 గం॥ వరకు)			
తేది	అంశం	నిపుణులు	ఫోన్ నెంబర్లు
04.07.2022 (సోమ వారం)	భారీఫ్ కాలానికి అనువైన పంటల వారిగా అధిక దిగుబడులు ఇచ్చే రకాలు	డా॥ ఏ. సుబ్బరామి రెడ్డి, సంచాలకులు (విత్తనాలు), పరిపాలనా భవనం, లాం, గుంటూరు జిల్లా.	94402 20038
07.07.2022 (గురు వారం)	క్ర్ర పెండలంలో మేలైన యాజమాన్య రకాలు	డా॥ యం. జానకి, శాస్త్రవేత్త & అధిపతి, ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం, డా॥ కై.ఎన్.ఆర్. ఉద్యాన విశ్వవిద్యాలయం, పెద్దాపురం, కాకినాడ జిల్లా.	73829 39063
11.07.2022 (సోమ వారం)	గొర్రెలు, మేకల పోషణలో మెళకువలు	డా॥ బి. రంగమ్మ, సహ ఆచార్యులు, పశ్వవైద్య కళాశాల, ఎన్.వి.వి.యు. తిరుపతి.	76619 78333
14.07.2022 (గురు వారం)	కృష్ణ మండలానికి అనువైన పంటల ప్రణాళిక	డా॥ పి. రత్నపుస్సాద్, సహ పరిశోధన సంచాలకులు, ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, గుంటూరు.	99896 25210
18.07.2022 (సోమ వారం)	మునగాకు విలువ అధారిత ఉత్పత్తులతో ఆరోగ్యం మరియు వ్యవస్థాపకత్వ అభివృద్ధి	డా॥ బి. విజయశ్రీ, శాస్త్రవేత్త (గృహ విజ్ఞాన శాస్త్రం), కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, వెంకటగిరి, తిరుపతి.	95508 66706
25.07.2022 (సోమ వారం)	లాభసాభీగా వివిధ నూతన పద్ధతులలో వరి సాగు	డా॥ టి. శ్రీనివాస్, ప్రధాన శాస్త్రవేత్త (పరి), ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్థానం, మారుపేరు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.	93968 48380
28.07.2022 (గురు వారం)	మామిడిలో పాటీంచవలసిన ఎరువులు, కత్తిరింపులు మరియు యాజమాన్య పద్ధతులు	డా॥ బి. విమల, శాస్త్రవేత్త, (ఉద్యాన శాస్త్రం), ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం, అనంతపురం జిల్లా.	94938 31009

కర్రపెండలంలో మేలైన రకాలు మరియు నారుమడి యూజమాన్యం

దా॥ యం. జానకి, శాస్త్రవేత్త & అధిపతి, ఉద్యాన పరిశోధనా స్థానం, పెద్దాపురం.

పి.డి.పి. సి.యమ్.ఆర్. - 1

పి.డి.పి. - 9

కర్రపెండలం ఉష్ణమండలపు పంట. దీనికి అధిక తేము, ఉష్ణోగ్రత గల వాతావరణం అనుకూలం. నీటి ఎద్దడిని బాగా తట్టుకుంటుంది. వర్షాధార పంట క్రింద జూన్-జూలై నెలల్లోను, నీటి పారుదల క్రింద అన్ని నెలల్లోను సాగు చేసుకోవచ్చును. తేలికపాటి జసుకతో కూడిన ఒండ్రు, ఎరు గరప నేలలు అనుకూలము. క్షార భూములు, మురుగు నీరు పోని బరువైన నేలలు పనికిరావు. ఉదజని సూచిక 5 నుండి 6 మధ్య వుంటే మంచిది.

మేలైన రకాలు : శ్రీ రక్ష, శ్రీ శక్తి, పి.డి.పి. సి.ఎం.ఆర్.-1 రకాలు అధిక దిగుబడిని కలిగి సమర్పింతంగా కసావా మొజాయక్ తెగులును తట్టుకుంటాయి. శ్రీ అతూల్య, శ్రీ అహుర్వు, శ్రీ హర్ష రకాలు అధిక దిగుబడిని మరియు అధిక పిండి శాతాన్ని కలిగి వుంటాయి. అలానే శ్రీ జయ, శ్రీ విజయ, శ్రీ ప్రకాశ్, శ్రీ స్వార్జ మరియు పి.డి.పి. - 9 రకాలు అధిక దిగుబడిని కలిగి, తక్కువ కాలపరిమితి గల రకాలు.

ప్రవర్తనం : 7-10 నెలలు వయస్సు గల పక్కత చెందిన చీడపీడలు లేని మొక్కల నుండి కొమ్మలను విత్తన కర్రగా వాడాలి. కొమ్మ క్రింద మరియు చివర భాగాలను తొలగించి, మధ్య భాగాన్ని 20 సెం.మీ. పొడవు గల ముచ్చెలగా కోసి నాటుకోవాలి.

నారుమడి : ఎకరాకు సుమారుగా 4,938 ముచ్చెలు అవసరం. ఎకరాకు 1 మీటరు వెడల్చు, 2.5 మీ. పొడవు, 15 సెం.మీ. ఎత్తు కలిగిన రెండు నారుమడులు అవసరం. విత్తనము ముచ్చెలను లీటరు నీటికి 2 మి.లీ. డైమిథోయెట్ మరియు 3 గ్రా. మాంకోజెబ్ కలిపిన మందు ద్రావణంలో 5 నిమిషాలు మంచి నారుమళ్లో దగ్గరగా పైపైన నాటాలి. అవసరాన్ని బట్టి రోజు నీరు పోయాలి. 7 -

10 రోజుల్లో వేరు, చిగురు తొడిగి ముచ్చెలు నాటదానికి సిద్ధంగా తయారవుతాయి.

నారుమడి

మందు ద్రావణం

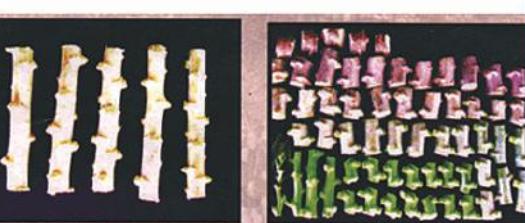
మందు ద్రావణంలో
ముంచిన విత్తన
ముచ్చెలు

వేరు, చిగురు
తొడిగి
నాటదానికి
సిద్ధంగా ఉన్న
ముచ్చెలు

మినిసెట్ పద్ధతి : విత్తన కర్ర తక్కువగా ఉన్నట్లయితే మినిసెట్ పద్ధతి ద్వారా విత్తన కర్రను 2 కణపులు గల 2 సెం.మీ. ముక్కలుగా కత్తిరించుకొని నారుమడిలో 5 సెం.మీ. వరుసల దూరంలో నాటుకొనవలను.

సాంప్రదాయ పద్ధతిలో

బక కర్రనుండి

కత్తిరించిన ముక్కలు

మినిసెట్ పద్ధతిలో

బక కర్రనుండి

కత్తిరించిన ముక్కలు

నాటే విధానం : ఆరోగ్యవంతమైన వేరు, చిగురు తొడిగిన ముచ్చెలను వరుసల మధ్య మొక్కల మధ్య 90×90 సెం.మీ. దూరంలో, 5 సెం.మీ. లోతుగా నాటుకోవాలి.

నాటీన తరువాత జాగ్రత్తలు : కసావా (కర్రపెండలం) మొజాయిక్ తెగులు సోకిన మొక్కలను వెంటనే తొలగించి, తగులబెట్టాలి. నాటీన 10-15 రోజుల్లో చనిపోయిన మొక్కల స్థానంలో 40 సెం.మీ. పొడవు గల వేరు తొడిగిన ముచ్చెలతో భర్తి చేయాలి.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాల్సిన
ఫోన్ నెం : 73829 39063

మామిడి తోటలలో కోత అనంతర సాగు యాజమాన్య పద్ధతులు

**డా॥ జి. చిట్టిబాబు, శాస్త్రవేత్త (కీటక శాస్త్రం); డా॥ డి. చిస్టం నాయుడు, కార్బూకమ సమన్వయ కర్త మరియు
డా॥ ఎస్. నీలవేణి, శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ), కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, ఆమదాలవలన.**

మామిడి సాగు వీసీరంలో మరియు ఉత్పత్తిలో దేశంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం రెండవ స్థానంలో ఉన్నది. రాష్ట్రంలో దాదాపుగా 3.7 లక్షల హైక్షారల్లో మామిడి పంట సాగులో ఉంది. ప్రతి ఏడాది దాదాపు 28-30 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల దిగుబడి వస్తుందని అంచనా. ప్రస్తుతం మారుతున్న వాతావరణ పరిస్థితుల వల్ల రాష్ట్రంలో చాలా చోట్ల మామిడి పూత ఆలస్యంగా వచ్చి ఆకాల వర్షాల కారణంగా పంట నష్టం వాటిల్లడంతో ఈ ఏడాది దిగుబడి బాగా తగ్గింది. రాబోయే కాలంలో దిగుబడులు తగ్గకుండా, మామిడి రైతులు కోత తర్వాత సరైన యాజమాన్యం పాటించడం ద్వారా వచ్చే ఏడాది సక్రమంగా పూత రావడంతో పాటు, రైతులు అధిక దిగుబడులు పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మామిడి కోత అనంతరం అనగా జులై - ఆగష్ట నెలలల్లో కొమ్ముల కత్తిరింపులు, ఎరువుల యాజమాన్యం, నీటి యాజమాన్యంతో పాటుగా అవసరానికి అనుగుణంగా సస్యరక్షణ చర్యలు చేపట్టడం ద్వారా అధిక దిగుబడిని పొందడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

విశ్రాంతి సమయం :

విపరీతమైన ఎండల కారణంగా ఏర్పడిన వర్షాభావ పరిస్థితులు, పండ్ల ద్వారా తమ శక్తిని విపరీతంగా కోల్పోవడం వల్ల, మామిడి పంట కోత అనంతరం చెట్లు చాలా బలహీనంగా పెరుగుదల లేకుండా కొన్ని రోజుల పాటు నిద్రావస్థలో ఉంటాయి. కాబట్టి మామిడి కాయలు కోసిన తర్వాత నుమారు 15-20 రోజుల వరకూ తోటలో ఎలాంటి పనులు చేయకుండా చెట్లకు విశ్రాంతి ఇవ్వాలి. చెట్లు బలం పుంజుకునేందుకు నీటి తడులు ఇస్తే మంచిది. నీటిని సమృద్ధిగా ఇవ్వడం ద్వారా చెట్లు కోలుకుంటాయి.

కొమ్ము కత్తిరింపులు :

- తగిన విశ్రాంతి సమయం అనంతరం ఎండిన, అడ్డంగా పెరిగిన నేలబారుగా ఉన్న కొమ్ములను తీసివేయాలి అలాగే కాపు కాసిన కొమ్ములను ఒక కణువు వెనకకు కత్తిరించాలి.

- చెట్లు ఆకారం విప్పారిన గొడుగులా ఉన్నట్లయితే, సూర్యరశ్మి గాలి ప్రసరణ బాగా ఉండి, పూత మరియు కాపు బాగుంటాయి. గుబరుగా పెరిగిన చెట్లలో సూర్యరశ్మి, గాలి లోపలికి ప్రసరించే విధంగా తల పైన 3-4 అంగళాల మందం ఉన్న కొమ్ములను కోసి వాటి మధ్య భాశీ ఏర్పరచాలి.
- ఈవిధంగా కత్తిరింపులు చేయడం వల్ల మధ్యాహ్నం సమయంలో ఎండ చెట్లు మొదట్లు మీద పడుతుంది. అపసరమైతే తూర్పు - పడమర దిశల్లో కూడా రెండు మూడు అంగళాల మందం ఉన్న కొమ్ములను కత్తిరించి బొమ్మల మధ్యలో భాశీ ఏర్పడేలా చేసినట్లయితే సూర్యుడు తూర్పున ప్రయాణించేటప్పుడు భాశీ ప్రదేశాల గుండా లోపలికి ప్రసరిస్తుంది.
- ఈ కత్తిరింపులు కొమ్ములు ఆకులు ఎక్కువగా ఉండే రకాలైన ఆలాసా, బంగినపల్లి, నీలం వంటి రకాలకు తప్పనిసరిగా చెయ్యాలి. కొమ్ము కత్తిరింపులు ప్రానింగ్ సా, ప్రానింగ్ సిసీచర్, ప్రానింగ్ నైఫ్ వంటి పరికరాలతో మాత్రమే చేయాలి.
- సాధారణ కత్తులు వాడి కొమ్ములను అడ్డదిడ్డంగా నరికితే కొమ్ములు పగుళ్ళు ఏర్పడి, తెగుళ్ళు బారిన పడే అవకాశం ఉంది. పై నుంచి కింద వరకు కత్తిరించిన తరువాత కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ పేస్టుగా చేసి పూత పూయాలి. అపసరమైతే మట్టి కాపర్ ఆక్సీక్లోరైడ్ 3 గ్రా. ఒక లీటరు నీటికి కలిపిన ద్రావణాన్ని చెట్లపై పిచికారి చేయాలి.
- అలాగే కత్తిరింపులు అనంతరం చెట్లు బలం పుంజుకోవడానికి 10 గ్రా. యూరియా మరియు 5 గ్రా. జింక సల్ఫోల్ కలిపి పిచికారి చేసినట్లయితే త్వరగా కోలుకొని కొత్త చిగురులు పెడతాయి.
- ఈవిధంగా కొమ్ములను ప్రతి సంవత్సరం కత్తిరింపులు చేయడం వల్ల క్రమం త్వరకుండా కాపు నిలకడగా వస్తుంది అంతేగాక మరియు వెలుతురు సక్రమంగా అందడం వల్ల వివిధ చిడఫీదలు తెగుళ్ళు ఆశించకుండా నివారించబడతాయి.

సేడ్చు పనులు మరియు ఎరువులు వాడకం :

- తోలకరి వర్షాలు పడిన తర్వాత తోటల్లో వాలుకు అడ్డంగా చెట్ల మధ్యన రెండు మూడు సార్లు దున్నాలి. దీని వల్ల వర్షపు నీరు ఇంకిపోయి పురుగు యొక్క గుడ్డు మరియు కోశ్చ దశలు సూర్యరశ్మి తగిలి చనిపోతాయి.
- మామిడి కొమ్ము కత్తిరింపుల అనంతరం ప్రతి సంవత్సరం సేంద్రీయ మరియు రసాయన ఎరువులను తప్పనిసరిగా వేసి దిగుబడిని పెంచవచ్చు. తోటను దున్నే సమయంలో ఎకరాకు 4-5 టన్నుల పశువుల ఎరువు 200 కిలోల చెట్ల మధ్య చల్లుకొని కలియదున్నాలి.
- చెట్ల మధ్య దున్నకం పూర్తయిన తరువాత చెట్లు వయస్సుని బట్టి ఎరువుల మోతాదును రెండు సమ భాగాలుగా చేసి కొమ్ము కత్తిరింపులు చేసిన తరువాత ఒకసారి మరియు కాయ గింజ పరిమాణంలో ఉన్నప్పుడు ఒకసారి వేయాలి.
- ఎరువుల మోతాదును ఒక సంవత్సరం వయస్సున్న చెట్లకు 25 కిలోల పశువుల ఎరువు, 217 గ్రా. యూరియా, 625 గ్రా. సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ట్ మరియు 167 గ్రా. మూర్ఖేర్ట్ ఆఫ్ పొట్టాష్ చొప్పున వేయాలి. 5 సంవత్సరముల వయస్సు ఉన్న చెట్లకు 50 కిలోల పశువుల ఎరువు, ఒక కిలో యూరియా, 3 కిలోల సింగిల్ సూపర్ ఫాస్ట్ మరియు ఒక కిలో మూర్ఖేర్ట్ ఆఫ్ పొట్టాష్ చొప్పున వేయాలి.
- 10 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ వయస్సున్న చెట్లకు 60 నుంచి 70 కిలోల పశువుల ఎరువు, 2 కిలోల యూరియా, 6 కిలోల సూపర్ ఫాస్ట్ మరియు 1670 గ్రా. మూర్ఖేర్ట్ ఆఫ్ పొట్టాష్ వేయాలి. కొత్తగా చిగురులు వేసే సమయంలో అంటే సెప్పెంబరు, అక్టోబరు నెలల్లో సూక్కపోషక మిశ్రమా లైన ఫార్ములా 4 లేదా స్పెషల్ వంటి వాటిని 5 గ్రా. చొప్పున లీటరు నీటికి కలిపి విచికారి చేయాలి. మామిడిలో కాండంపై గాయాలు ఆవడం వల్ల బంక కారు తెగులు, కొమ్ములపై నల్గట్టు తెగులు ఎక్కువ శాతం నష్టపరుస్తాయి.
- మొదటి దఫా ఎరువులు వేసిన అనంతరం తరువాత చెట్ల మధ్య ఖాళీ స్థలంలో జీలుగ, జనుము వంటి పచ్చిరొట్టు ఎరువుల విత్తనాలను చల్లి పచ్చిరొట్టు పూత దశకు చేరుకున్నాక తోటలో కలియదున్నడం వల్ల సేంద్రీయ కర్బనం మరియు ఇతర పోషకాల లభ్యత పెరుగుతుంది. పచ్చిరొట్టును దున్నే

సమయంలో ప్రతి చెట్లకు 500 గ్రా. జింక్ సల్ఫేటు, 500 గ్రా. మెగ్నెషియం సల్ఫేట్, 100 గ్రా. బోరాన్ వేసి కలియదున్నడం వల్ల మామిడిలో పూత అధికంగా రావడానికి ఆస్యార్థం ఉంటుంది.

సస్యరక్షణ పద్ధతులు :

- మామిడి కాయల కోత తర్వాత సాధారణంగా కాండం తొలిచే పురుగు, బెరదు తొలిచే పురుగు ఆకులపై బుడిపెలు చేసే పురుగు ఆశించి నష్టపరుస్తాయి.
- ఈ దశలో మామిడి చెట్లను చాలా మంది రైతులు పట్టించుకోక నిర్మక్షం చేస్తుంటారు. అందువల్ల పురుగులు ఉధృతి ఎక్కువగా అవ్వడం వలన మొక్కలు బలహీన పడతాయి.
- మామిడి తోటలను పరిశుద్ధించాలో ఉంచుకోవడం ద్వారా ఈ పురుగుల తీవ్రతను తగ్గించుకోవచ్చు. కాండం తొలిచే పురుగు ఆశించే భాగాలను శుద్ధం చేసి అవసరమైతే వాటిని జాగ్రత్తగా కత్తిరించి నాశనం చేయాలి.
- కాండం కొమ్ములపైన పురుగులు చేసిన రంధ్రాలలో డైకోరోవాస్ మందు ద్రావణం లీటరు నీటికి 10 మి.లీ. చొప్పున కలిపి దూడిలో ముంచి పురుగు చేసిన రంధ్రాలలో ఉంచి మట్టితో కప్పి ఉంచాలి. దీని వలన లోపల ఉన్న పురుగులు చనిపోతాయి.
- ఆకు గూడు పురుగులు, ఆకుపై బుడిపె చేసే పురుగులు, ఆకు చుట్టూ పురుగు నివారణకు క్లోరిప్రైథాస్ 2.0 మి.లీ. లేదా ఇమామెట్టిన్ బెంజోయెట్ 0.5 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేయాలి. మామిడిలో కాండంపై గాయాలు ఆవడం వల్ల బంక కారు తెగులు, కొమ్ములపై నల్గట్టు తెగులు ఎక్కువ శాతం నష్టపరుస్తాయి.
- ఈ తెగులు ఆశించిన కొమ్ములను కత్తిరించి నాశనం చేయాలి మిగిలిన కొమ్ముల్లో బంక, నల్ల కట్టును గోనే సంచి గుడ్డతో రుద్ది శుద్ధపరిచి, కావర్ ఆక్సిక్లోరైడ్ 3 గ్రా. లీటరు నీటికి కలిపి పిచికారి చేసి తెగుళ్ళ వ్యాప్తికి నివారించవచ్చు.

మరింత సమాచారం కొరకు సంప్రదించాలిన

ఫోన్ నెం : 98490 35068

వర్షాకాలంలో - కోళ్ళ యాజమాన్యం

దా॥ సి. అనిల్ కుమార్, సహ ఆచార్యులు (పశువుల పోషణ శాస్త్రం); దా॥ టి. సుసుత్, సహ ఆచార్యులు (కోళ్ళ పెంపక శాస్త్రం) లైస్ స్టోక్ ఫార్మ్ కాంప్లెక్స్, దా॥ ఎన్.టి.ఆర్. పశువైద్య కళాశాల, గన్నపరం.

కోళ్ళ పెంపకందారులు వాతావరణ పరిస్థితుల్లో మార్పును గమనిస్తూ, తదనుగణంగా యాజమాన్య పద్ధతులలో మార్పులు చేసుకున్నట్లయితే ఉత్సాహకత పెంచుకోవచ్చు. వర్షాకాలంలో కోళ్ళ రైతు మరింత జాగ్రత్తగా ఉండాలి మరియు కోళ్ళ పెంపకం పట్ల తన పూర్తి దృష్టిని కేంద్రీకరించాలి. బుతుపవనాలు ప్రధానంగా ఉష్ణోగ్రత మరియు వాతావరణ పరిస్థితుల మార్పుల కారణంగా ఉత్పత్తి ప్రభావితం అవుతుంది. పక్కల ఆరోగ్యాన్ని ప్రభావితం చేసే, వర్షాకాలంలో వచ్చే వ్యాధులపై అప్పమత్తంగా ఉండాలి. వర్షాకాలంలో టూర్పుల్నిన్ కవర్లతో కప్పబడిన సైడ్ వాల్ల నుండి నీటి ప్రవాహం అనేక వ్యాధి కారకాల పెరుగుదలను ప్రోత్సహిస్తుంది మరియు లిట్టర్ యొక్క తేమకు కారణమవుతుంది. ఈ వ్యాధి కారకాల వలన కోళ్ళలో వచ్చే అనేక వ్యాధులలో, శాల్పాక్స్ చాలా పెద్ద అంటవ్యాధి మరియు కోడి ఆరోగ్యాన్ని ఎక్కువగా ప్రభావితం చేస్తుంది. ఐ.బి.డి.ఎక్కువగా సోకే ప్రమాదం ఉంటుంది. ఈ వ్యాధి కోడి యొక్క రోగ నిరోధక వ్యవస్థ యొక్క బర్పల్ భాగాన్ని లక్షణంగా చేసుకుంటుంది, ఇది రోగ నిరోధక శక్తిని కీటింప చేసి మరియు ద్వితీయ అంటరోగాలకు గురి చేస్తుంది.

వర్షం నుండి నీరు కలుపితమై అనేక పురుగులు మరియు వరాన్స్ జీవులను తెస్తుంది. కాబట్టి, వర్షాకాలంలో అంతర వరాన్స్ జీవుల సంక్రమణాను నివారించడానికి కోళ్ళకు నులి పురుగులు నివారణ చర్యలు (డి-వర్సింగ్) చేపట్టడం చాలా అవసరం. వర్షాకాలం లిట్టర్లలో తేమ స్థాయిని పెంచుతుంది. కాబట్టి, పొడిగా వుండే విధంగా వరి పొట్టు సిద్ధంగా ఉంచుకోవాలి. ప్రవేశ ద్వారం మీద చూరు (పైకప్పు) కట్టడం (ఓవర్ హోంగ్) చాల వరకు వర్షపు నీరు ప్రవేశ ద్వారం నుండి రాకుండా ఆపుతుంది.

వీత్తనంత వరకు కోళ్ళను పొడిగా ఉంచినట్లయితే కోళ్ళ ఆరోగ్యంగా ఉంటాయి. సైడ్ వాల్స్ / గోడలు నుండి నీరు లీక్ అవ్వకుండా చూసుకోవడానికి, కప్పుకు సరైన చూరు ను జోడించవచ్చు. ఈ నిర్మాణంతో లీకేజ్ అయ్యే నీటిని నివారించ వచ్చు. సరి అయిన వెలుతురు ఏర్పాటు (వెంటిలేషన్) ద్వారా గాలి బాగా తిరిగేటట్లు చూసుకోవాలి. ముందస్తుగా వర్షాకాలంలో ప్రబలే వ్యాధులు దృష్టిలో ఉంచుకొని టీకాలు వేయడం ముఖ్యం. వర్షాకాలం కోడి యొక్క రోగ నిరోధక శక్తి తగ్గి అవకాశం ఉంటుంది. అవి బాటీరియా మరియు వైరస్లల ద్వారా సులభంగా సంక్రమించవచ్చు. ఈ సీజన్లో బాగా పెరిగే దోషులు మరియు

ఇతర రక్కం పీట్స్ కీటకాల గురించి ప్రత్యేకంగా చెప్పువసరం లేదు, వీటి ద్వారా కోళ్ళకు వైరస్లలు వ్యాపి చెందే అవకాశం ఎక్కువగా ఉంటుంది.

పైకప్పు లేదా గోడలలో ఏవైనా లీక్లు ఉన్నాయో లేదో తనిట్టి చేయాలి మరియు మరమత్తులు (రిపేర్) చేయాలి. ఈదురు గాలులు అధికంగా వున్నపుడు ఫీడర్ను వర్షపు జల్లు నుండి రక్కించడానికి ప్రత్యేక జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి. వర్షాకాలం ముందు మురుగు నీటి పారుదల (డ్రైనేజీ) వ్యవస్థలు సరిగ్గా పని చేస్తున్నాయో లేదో చూసుకోవాలి. షెడ్ దగ్గర నీరు నిలిచిపోవడం వల్ల వరాన్స్ జీవులను పెరిగే అవకాశం ఉంటుంది. వర్షపు నీరు లోపల పడడం వలన షెడ్ లోపల తేమ ఎక్కువ అవ్వడం వలన అమ్మానియా స్థాయిని పెంచుతుంది. అంతేకాకుండా, బ్రాడింగ్ కొరకు ఉపయోగించే బొగ్గు కోడి పిల్లలకు హోనికరం కాబట్టి, షెడ్లోకి వర్షపు నీరు రాకుండా పక్క అడ్డు తెరలు (కర్రైస్) ను గట్టిగా మూర్ఖి ఉంచాలి. అమ్మానియా మరియు ఇతర అనవసర వాయువులను బయటకు వెళ్ళడానికి వీలుగా పగటిపూట పక్క గోడల అడ్డు తెరలు (సైడ్ కర్రైస్) పై బొగ్గంలో 1-2 అడుగులు ఎప్పుడూ తెరచి ఉంచాలి.

వర్షాకాలంలో ఈగల నియంత్రణకు లార్ప్ నియంత్రణ కీలకం, తడి లిట్టరు (కోడి పెంట పోగు) లార్ప్ పెరగడానికి సరైన వాతావరణం. సరైన రక్కణ లేనప్పుడు ఈ లార్ప్లుతో వున్న తడి లిట్టరు వలన పక్కలను ఆకర్షిస్తుంది. రక్కణగా దిగువ మెష్ (జల్లెడ) గోడను ఉపయోగించడం వల్ల వలన పక్కల ప్రవేశాన్ని నిరోధించవచ్చు. వలన పక్కి సంపర్మాన్ని నివారించడం వలన బర్క్ పూడు వంటి వ్యాధులను నివారించవచ్చు.

దాణా పదార్థాలు తేమ తగలని ప్రదేశాలలో /

పరిస్థితులలో ఉంచాలి. తేమ స్థాయి పెరిగినపుడు ఫీడ్ (దాణా)లో కొన్ని రకాల బూజు (మైకోటాక్సిన్) కలుషితాల ప్రమాదాన్ని పెంచుతుంది. షైడ్ లోపల దాణా యంత్రాలు (ఫీడ్ మిల్లు), దాణా తొట్టెలు (ఫీడ్ బిన్) మరియు దాణా పాత్రలను (ఫీడర్లు) తేమ తగలని ప్రదేశాలలో ఉండేలా చూసుకోవాలి. దాణా మరియు దాణా పదార్థాలు వాతావరణంతో ప్రత్యుత్త సంబంధం లేకుండా గదుల (స్లోట్లు)లో నిల్వ చేయాలి.

వర్షాకాలంలో అధిక ఉష్ణోగ్రత మరియు తేమ కారణంగా ఇ. కోలి అనే బాట్టిరియా నీటి ద్వారా వ్యాప్తి చెందే అవకాశాలు ఎక్కువగా ఉంటాయి. దీని పలన కోళ్ళలో అంటువ్యాధులు పెరుగుతాయి. కలుషితమైన నీటి పనరులు కూడా రోగాల వ్యాపికి కారణమవుతాయి, కాబట్టి క్రమం తప్పకుండా నీటి పరిశుభ్రతను నిర్వహించడం చాలా అవసరం. పైవైన్లేన్లను పూర్తిగా శుభ్రపరచుకోవాలి. ఈ కాలంలో ఘాగర్ వినియోగం నిలిపి వేయటం మంచిది. స్థానిక పంట పెరుగుదల ఫలితంగా వర్షా కాలంలో ఎలుకల కార్బూకలాపాలు పెరుగుతాయి. ఎలుకలు పెడ్డ చుట్టూ పెరగడం వ్యాధి వ్యాపికి దారితీస్తుంది. ఈ కాలంలో కనిపైన ఎలుకల నియంత్రణ చర్యలు అమలు చేయాలి మరియు కోళ్ళ గృహం (పొల్చు హాన్) మరియు పొలానికి దగ్గరగా ఉన్న చెట్లు లేదా కలుపు మొక్కలను క్రమం తప్పకుండా కొమ్ములు పెడ్డ మీద పడకుండా ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి.

వర్షాకాలంలో పగటి కాలం/నిడివి తక్కువగా ఉంటుంది. పెరుగుతున్న దశలో ఉన్న కోళ్ళను వెలుతురు లేనట్లయితే ఎదుగుదల తగ్గుతుంది. వెలుతురు మరియు వెచ్చగా ఉంచడానికి ఉపయోగించే బిల్యులను తరచుగా శుభ్రం చేయాలి.

అధిక తేమ కారణంగా ఫీడర్లో దాణా ఉండలు కట్టటం పలన కొన్ని రకాల బూజు శిలింద్రాలు (మైకోటాక్సిన్) ఏర్పడవచ్చు, ఇవి కోళ్ళ మీద ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుంది. ఫీడర్ నుండి పాత మరియు ఉండలు కట్టిన దాణాను క్రమం తప్పకుండా తొలగించాలి.

దాణాలో టాక్సిన్ బైండర్లను చేర్చడం చాల ముఖ్యం. నీరు సరఫరా చేసే పైపుల లీకుల పలన, త్రాగేటప్పుడు నీరు కింద పడటం పలన, అధిక స్థాయిలో ఉపు మరియు కొన్నిసార్లు అధిక ప్రోటీన్ మరియు అధిక పీచ పదార్థం అపోరంలో ఉండటం వాళ్ళ లిట్టరు మరింత తడిగా మారె ప్రమాదం వుంది.

లిట్టరును తాజా పొడి పొట్టు లేక పొడి లిట్టరు పదార్థాలలో కలపడం పల్ల లిట్టర్లోని తేమ స్థాయిలను తగించవచ్చు. లిట్టర్లో తేమ స్థాయి మరీ ఎక్కువ వున్నట్టితే, నేల విస్తరణలో ప్రతి పది చదరపు మీటర్లకు ఒక కిలోగ్రాము (1 కిలో) చూపున నున్నం (లైమ్ వాష్) పొడి చల్లుకోవాలి. ముందుగా వున్న తడిచిన లిట్టరును కలియ బెట్టాలి. లిట్టరును

తగినంత మందంగా (కనీసం 10 – 15 సెం.మీ.) చల్లుకోవాలి. నున్నం క్రిమి సంహరకంగా కూడా పనిచేస్తుంది, లిట్టరులో ఉండే కాట్టిదియల్ గుడ్డను పేగు పురుగుల గుడ్డు మరియు ఇతర సూక్ష్మకిములను నాశనం చేయడానికి ఇది ఎంతో సహాయ పడుతుంది.

వాతావరణం చల్లగా ఉన్నప్పుడు కోళ్ళు దాణా తినే అలవాట్లలో మార్పు చేసుకుంటాయి. ఈ కాలంలో కోళ్ళకు అధిక శక్తితో కూడిన ఆపోరం ఇవ్వాలి ఉంటుంది. వర్షాకాలంలో, కోళ్ళకు శక్తి అవసరాలను తీర్చడానికి, అధిక కొవ్వులు కలిగిన ఆపోరాన్ని ఇవ్వాలి ఉంటుంది.

కోళ్ళ తమ పాత ఈకలను రాల్చి కొత్త ఈకలు రావడాన్ని మోట్టింగ్ అంటారు. ఈ ప్రక్రియ ప్రతి సంవత్సరం పగటి కాలం తక్కువగా ఉన్నప్పుడు, చల్లని ఉష్ణోగ్రతలలో జరుగుతుంది. ఈ కాలంలో వాటి పోషక నిల్వను నిర్మించడానికి ఉపయోగించుకుంటుంది. కావున, కోళ్ళకు అధిక నాణ్యత కల్గిన ఆపోరం ఇవ్వాలి. కోళ్ళ సులభంగా శరీర ఉష్ణోగ్రత త్వరగా కోల్చేతాయి కాబట్టి వర్షాకాలంలో కోడిపిల్లలను రక్కించడానికి తగిన పొదుగు (బ్లూడింగ్) సౌకర్యం కల్పించాలి. కోడిపిల్లలు బాగా తినడానికి వీలుగా పొదుగు గృహం (బ్లూడర్ హాన్) ఉష్ణోగ్రత తగినంత విధంగా ఉండేటట్లు చూసుకోవాలి.

వర్షాకాలంలో అనేక కోళ్ళ వ్యాధులు వ్యాప్తి చెందుతాయి, ముఖ్యంగా ఇష్టోక్సియన్ బర్బ్ల్ డిసీజ్ (గుంబోరో), ఫోల్ పాక్స్, ఫోల్ కలరా, ఇ-కోలి మరియు సాలోనైల్లా. వీటిని నివారించడానికి షిట్టెను ఎప్పుడూ పొడిగా ఉండేలా చూసు కోవాలి, ఉండలు కట్టిన దాణాని ఆపివేయాలి. కోళ్ళ రోగినిరోధక శక్తిని పెంచడానికి వర్షాకాలంలో రోజూ పొర్చుల్ యాంటీ బయాటిక్స్ ఇవ్వాలి.

పెంట పోగు (డీఎం లిట్టరు) వ్యవస్థలో కోళ్ళు నేలను గీరడం కారణంగా, నేల మరియు ఎరువు కోళ్ళ గోళ్ళు మరియు వాటి కాలి చివరల చేరి కోడి నడకను ప్రభావితం చేస్తాయి, కొన్ని సార్లు వైకల్యం కూడా కలిగే అవకాశం వుంది. కావున, కోళ్ళ పెడ్ యొక్క నేల ఎల్లప్పుడూ పొడిగా ఉండేట్లు చూసుకోవాలి.

కోళ్ళ రైతులు వర్షాకాలంలో చాల జాగ్రత్తగా ఉండాలి. కోళ్ళ పాక (ఫారమ్)లో వర్షాకాలంలో వ్యాధి సంభవించే తీరు, అనారోగ్యం మరియు మరణాల రేటును ఎక్కువగా నిర్వహణ పథ్థతి నిర్ణయిస్తుంది. అందువల్ల, వర్షాకాలంలో కోళ్ళ రైతులు పరిశుభ్రతను నిర్వహణ పద్ధతులను మరియు సకాలంలో టీకాలు వేయించినట్లయితే కోళ్ళ మరణాలను తగ్గించుకోని ఉత్పత్తిని పెంచుకోవచ్చు.

**మరింత సమాచారం కారకు సంపంచించాల్సిన
ఫోన్ నెం : 80089 35550**

వ్యవసాయ విద్య విస్తృత వ్యాప్తికి సార్వత్రిక మరియు దూర విద్య కేంద్రం కోర్సులు

డా॥ కె.ఎన్. హృదీషు, సహాయ ఆచార్యులు (విస్తరణ శాస్త్రం); ఎ.ఎన్.జి.ఆర్.ఎ.యు., డా॥ ఎ. లలిత, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ శాస్త్రం); డా॥ ఎమ్. వెంకటరాములు, సీనియర్ శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ శాస్త్రం) మరియు
డా॥ ఎ. మనోజ్, శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ శాస్త్రం); వ్యవసాయ సమాచార మరియు ప్రసార కేంద్రం, లాం, గుంటూరు.

మన దేశంలో ప్రధాన జీవనోపాధి అందిస్తున్న వ్యవసాయ రంగం ప్రస్తుత తరుణంలో అనేక ఒడిదుడుకులను ఎదుర్కొంటూ రైతులకు మరియు సంబంధిత సంస్థలకు సహాలగా మారింది. వీటిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొని సమర్థవంతంగా పరిష్కరించు కోవాలంటే మారుతున్న కాలానికి మరియు పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా విద్యను అందిస్తున్న విద్యాసంస్థలు మరియు విశ్వవిద్యాలయాలు తమ విద్యా ప్రణాళికలలో కొన్ని మార్పులు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. 100 శాతం అక్షరాస్యత సాధించే ఉద్ఘేషణతో మన భారత ప్రభుత్వం దేశ వ్యాప్తంగా దూరవిద్యను ప్రోత్సహించి ప్రతి ఒక్కరికి విద్యను అందుచాటు లోకి తీసుకొనివచ్చేందుకు కృషి చేస్తుంది. వ్యవసాయంలో సాంకేతిక పరిజ్ఞాన నైపుణ్యతను పెంచ కోవడం ఎంతో అవసరం. ఇందుకు

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వ్యవసాయ కళాశాలలో విద్యతో పాటుగా క్లీట్రాలలో శిక్షణలు, ప్రదర్శనలు, సందర్భాలలు మరియు అనేక కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఈ లక్ష్మిన్ని చేరుకుంటున్నది. వ్యవసాయ విద్యను వివిధ వర్గాలలో అనగా రైతులు, మహిళలు, యువకులు, మరెంతో మంది ఆసక్తిగల వారికి అందించే ఉద్ఘేషణతో దూరవిద్య మార్గాన్ని కూడా అనుసరించి సార్వత్రిక మరియు దూరవిద్యా కేంద్రాన్ని ప్రారంభించింది.

విద్యాలయాలలో, కళాశాలలో మరియు శిక్షణా కేంద్రాలలో వ్యవసాయ విద్యను అందుకోలేకపోతున్న ఎంతో మంది రైతులు, రైతు మహిళలు, గ్రామీణ యువత, విస్తరణ అధికారులు అలాగే వ్యవసాయములో నైపుణ్యత మరియు

విశ్వవిద్యాలయ దూరవిద్య కేంద్రం ద్వారా ప్రారంభముకానున్న ఆన్‌లైన్ స్టీఫికెట్ కోర్సులు

సం.	స్టీఫికెట్ కోర్సు	వ్యవధి	ఫీజు	తేది
1.	సేంద్రియ వ్యవసాయం	8 వారాలు	1,500/-	జూలై - సెప్టెంబరు, 2022
2.	మిడ్రె టోటల పెంపకం	8 వారాలు	1,500/-	సెప్టెంబరు - నవంబరు, 2022
3.	తేనెటీగల పెంపకం	8 వారాలు	1,500/-	జూలై - సెప్టెంబరు, 2022
4.	పుట్టగొడుగుల పెంపకం	8 వారాలు	1,500/-	సెప్టెంబరు - నవంబరు, 2022
5.	చిరుధాన్యాలు	8 వారాలు	1,500/-	సెప్టెంబరు - నవంబరు, 2022
6.	వర్షి కంపోస్టు మరియు సేంద్రియ ద్రావణాలు, కషాయలు.	8 వారాలు	1,500/-	ఆక్టోబరు - డిసెంబరు, 2022
7.	పట్టు పురుగుల పెంపకం	8 వారాలు	1,500/-	ఆక్టోబరు - డిసెంబరు, 2022
8.	జీవన ఎరువులు	8 వారాలు	1,500/-	జనవరి - మార్చి, 2023

నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఈ కేంద్రము ద్వారా అందుకొనే గొప్ప అవకాశం.

- సాంకేతిక మరియు వ్యవస్థాపక నైపుణ్యాభివృద్ధితో స్వయం ఉపాధి కల్పించడం.
- కళాశాలలో వ్యవసాయ విద్యను అందుకోలేకపోతున్న ఎంతో మంది గ్రామీణ పేదలకు విద్య అవకాశాలు కల్పించి వ్యవసాయ పరిజ్ఞానాన్ని విస్తృతంగా వ్యాపించేయడం.
- నూతన మాధ్యమాలు ఉపయోగించి దూరవిద్య ద్వారా వ్యవసాయ పరిజ్ఞానాన్ని అందించడం.
- రాష్ట్ర రైతాంగానికి వ్యవసాయ సమాచారాన్ని మరియు సాంకేతికతను పంచుకొని అభివృద్ధి చెందే అవకాశం కల్పించడం.

నియమ నిబంధనలు :

- సర్టిఫికెట్ కోర్సులు 8 వారాల (2 నెలలు) వ్యవధిలో నిర్వహించబడును.
- తెలుగు రాసి మరియు చదవగలిగిన వారు రూ. 1,500/- ఫీజు చెల్లించి కోర్సుకు నమోదు కాగలరు. వయసు పరిమితి లేదు.
- నమోదు చేసుకొన్న అభ్యర్థులకు ఆన్‌లైన్ సదుపాయం (కంప్యూటర్ / అండ్రాయిడ్ ఫోన్) కలిగి ఉండాలి.
- కోర్సులో భాగంగా 6 ఆన్‌లైన్ క్లాసులతో పాటు ఎంపిక చేసుకొన్న అధ్యయన కేంద్రాలలో అనుభవ పూర్వక మరియు ప్రయోగ పూర్వక శిక్షణ కార్యక్రమాలు నిర్వహించబడును.

ఆన్‌లైన్ పేమెంట్ వివరాలు :

Union Bank of India

A/c No : 031410100093292

IFSC Code : UBIN0803146

Branch : Koritipadu, Guntur.

- నమోదు అయినవారు ప్రతి వారంలో ఒక రోజు ఆన్‌లైన్ క్లాసులకు హజరు కాగలరు. ఒక్క తరగతి (క్లాసు) 2-3 గంటలు నిర్వహించబడును. కోర్సులో చివరి వారం ఒక పరీక్ష నిర్వహించబడును.
- ఆన్‌లైన్ క్లాసులకు 100% హజరు తప్పనిసరిగా ఉండవలెను.
- పార్ట్ ప్రణాళిక పుస్తకం ఇవ్వబడును.
- నమోదు కొరకు విశ్వవిద్యాలయ వెబ్‌సైట్‌ను సందర్శించి నమోదు పత్రాన్ని డాన్‌లోడ్ చేసుకొని, పత్రాన్ని పూర్తిచేసి, డి.డి. లేదా మనిష్రద్దత్తతో పాటు సార్వత్రిక మరియు దూరవిద్య కేంద్రం, గుంటూరుకు పంపగలరు.
- ఆన్‌లైన్ క్లాసులో క్రీజ్‌లు, ఎస్‌నేమెంట్‌లు నిర్వహించి కోర్సు పూర్తి అయిన తరువాత పరీక్ష నిర్వహించబడును. 50% మార్కులు పొందిన వారికి సర్టిఫికెట్ ఇవ్వబడును.

నమోదు :

- ఆసక్తి గలవారు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ వెబ్ సైట్‌ను (www.angrau.ac.in) ను సందర్శించి నమోదు పత్రాన్ని డాన్‌లోడ్ చేసుకొని, పూర్తివివరాలు నింపి ఫీజుతో పాటు మా కేంద్రానికి పంపవలెను.
- నమోదు చేసుకోవాలనుకుంటున్న వారు రూ. 1,500/- డి.డి. లేదా మనిష్రద్దత్తను Open And Distance Learning Centre, ANGRAU పేరిట గుంటూరులో చెల్లే విధంగా తీసి నమోదు పత్రంతో పాటుగా ఈ క్రింద తెలిపిన చిరునామాకు పంపగలరు.

మా చిరునామా

సార్వత్రిక మరియు దూరవిద్య కేంద్రం

(ఒపెన్ అండ్ డిస్ట్రెస్ టెర్రింగ్ సెంటర్)

వ్యవసాయ పీఠాధిపతి (వ్యవసాయం) కార్యాలయం,
పరిపాలనా భవనము,
ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం
లాం, గుంటూరు - 522 034.

మరిన్ని వివరాలకు మా విశ్వవిద్యాలయ వెబ్ సైట్

www.angrau.ac.in (లేదా)

మీ జిల్లా కృషి విజాన కేంద్రాన్ని (లేదా) సార్వత్రిక మరియు దూరవిద్య కేంద్రం, గుంటూరు.
ఫోన్. నెం. 80087 88776 ను సంప్రదించండి.

ఆంగ్రో మరియు సహార్న క్రావ్ సైన్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ అవగాహనా ఒప్పంద కార్యక్రమం

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, లాం గుంటూరు లోని పొలక వర్గ సమావేశ మందిరం నందు తేది 28.05.2022 న సహార్న క్రావ్ సైన్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ మరియు ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం మధ్య అవగాహనా ఒప్పందం జరిగింది. ఈ కార్యక్రమంలో విశ్వవిద్యాలయ గౌరవ ఉపకులపతి డా॥ ఏ. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి గారు, రిజిస్ట్రేర్ డా॥ టి. గిరిధర కృష్ణ, వ్యవసాయ పీఠాధిపతి డా॥ ఏ. ప్రతావ్ కుమార్ రెడ్డి, పరిశోధనా సంచాలకులు డా॥ ఎల్. ప్రశాంతి, విద్యార్థి కార్యకలాపాల పీఠాధిపతి డా॥ ఎం. మార్ణవ్ లూధర్, ఉన్నత విద్యా పీఠాధిపతి డా॥ జి. రామారావు, పరీక్షల నియంత్రణాధికారి డా॥ పి. సుధాకర్ మరియు సహార్న క్రావ్ సైన్స్ ప్రైవేటు లిమిటెడ్ నుండి డా॥ యన్. శ్రీరామ రెడ్డి గారు, సంచాలకులు (సాంకేతిక), ఎన్. చంద్రమోహన్ మరియు ఇతర సాంకేతిక అధికారులు పాల్గొన్నారు.

ఆంగ్రో మరియు జాతీయ వ్యవసాయ విస్తరణ యాజమాన్య సంస్థ అవగాహన ఒప్పంద కార్యక్రమం

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, లాం, గుంటూరులోని ప్రాంతీయ వ్యవసాయ పరిశోధనా స్టోనం, ఆఫిటోరీయం నందు తేది 29.05.2022 న విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతి డా॥ ఏ. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి గారి సమీక్షంలో జాతీయ వ్యవసాయ విస్తరణ యాజమాన్య సంస్థ ముఖ్య సంచాలకులు డా॥ పి. చంద్రశేఖర మరియు విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రేర్ డా॥ టి. గిరిధర కృష్ణల నడుమ అవగాహన ఒప్పంద పత్రాల మార్పిడి జరిగింది. జాతీయ వ్యవసాయ విస్తరణ యాజమాన్య సంస్థ ముఖ్య సంచాలకులు డా॥ పి. చంద్రశేఖర గారు, ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయానికి విస్తరణ సంచాలకులుగా, వ్యవసాయ కళాశాల ప్రైన్సిపాల్గా, విస్తరణ విద్య అనే పార్ట్ గ్రంథం ద్వారా పేరు తెచ్చిన డా॥ ఏ. అందివి రెడ్డి గారి సంస్కరణార్థం నిర్వహించబడిన మొదటి ఉపన్యాసాన్ని వ్యవసాయ విస్తరణను పునరుత్సేజింప చేయడం చర్యలకు గల అవకాశాలు అనే అంశంపై ఉపన్యాసించారు. ఈ కార్యక్రమము నందు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము నుండి విస్తరణ సంచాలకులు డా॥ పి. రాంబాబు, విశ్వవిద్యాలయ వ్యవసాయ విస్తరణ విభాగాధిపతి డా॥ బి. విజయాభినందన గారు, రిజిస్ట్రేర్ డా॥ టి. గిరిధర కృష్ణ, విశ్వవిద్యాలయ అధికారులు మరియు సాంకేతిక అధికారులు పాల్గొన్నారు.

విశ్వవిద్యాలయ 52 మరియు 53 వ వార్షిక స్నాతకోత్సవం

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, ఆంధ్రప్రదేశ్ 52 మరియు 53 వ వార్షిక స్నాతకోత్సవంను జూన్ 8 వ తేదిన యన్.వి. వ్యవసాయ కళాశాల, తిరుపతి నందు నిర్వహించారు. విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతి డా॥ ఏ. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి గారి అధ్యక్షతన జరిగిన ఈ కార్యక్రమంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నర్ మరియు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయ కులపతి మానసీయ బిశ్వభూపతి హరిచందన్ గారు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని స్నాతకోత్సవాను చేసారు. ఈ స్నాతకోత్సవంలో విశ్వవిద్యాలయ మరియు సహకారం, మార్కెటింగ్, ఆసోర్ పుద్ది శాఖామాత్యులు శ్రీ కె. గోవర్ధన్ రెడ్డి గారు పాల్గొన్నారు.

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఆహార భద్రత, పంట ఉత్సాధకత, రైతు ఆదాయం పెంపే లక్ష్మింగా విజ్ఞానం అందించాలని గవర్నర్ మరియు కులపతి బిశ్వభూపతి హరిచందన్ గారు సూచించారు.

వ్యవసాయ శాఖామాత్యులు శ్రీ కె. గోవర్ధన్ రెడ్డి గారు మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వం అమలు చేస్తున్న పథకాలను వివరిస్తూ పట్టాలు పొందిన విద్యార్థులందరూ రైతులకు సేవ చేయుటకు సిద్ధంగా ఉండాలన్నారు. విశ్వవిద్యాలయ ఉపకులపతి డా॥ ఏ. విష్ణువర్ధన్ రెడ్డి గారు విశ్వవిద్యాలయం ప్రగతి నివేదికను చదివి వినిపించారు.

ఈ స్నాతకోత్సవంలో 2018-19, 2019-20 విద్యా సంపత్తిరంలో వ్యవసాయ విద్యలో డిగ్రీ, పి.ఐ., పి.ప్రో.డి. లలో ఉత్తీర్ణత సాధించిన 1963 మంది విద్యార్థులకు పట్టాలు ప్రధానం చేసారు. ప్రతిభావంతులకు పసిది పతకాలు, అధ్యాపకులు మరియు శాస్త్రవేత్తలకు పురస్కారాలను అందజేసారు. ఈ కార్యక్రమంలో పార్లమెంటు సభ్యులు యం. గురుమూర్తి, గవర్నర్ కార్యలయ ప్రత్యేక ప్రధాన కార్యదర్శి సిసోడియా, పొలక వర్గ సభ్యులు : డా॥ ఏ. చెంగా రెడ్డి, డా॥ సి.ప్రో. శ్రీనివాసరావు, డా॥ ఏ. శ్రీనివాసరావు, డా॥ జె. లక్ష్మీ, డా॥ ఎల్. విజయ భాస్కర రెడ్డి, పి.కె. సంజీవయ్య, శ్రీ టి.వి. మురళీనాథ రెడ్డి, శ్రీ యం. కస్తూరి, శ్రీ పి. దేవట్టు, శ్రీ బి. శ్రీనివాసరావు, డా॥ పి. వెంకటముని రెడ్డి, శ్రీ సి. రామమోహన రెడ్డి, విశ్వవిద్యాలయ అధికారులు : రిజిస్ట్రేర్ డా॥ టి. గిరిధర కృష్ణ, వ్యవసాయ పీఠాధిపతి డా॥ ఏ. ప్రతావ్ కుమార్ రెడ్డి, ఉన్నత విద్య పీఠాధిపతి, డా॥ జి. రామారావు, వ్యవసాయ ఇంజనీరింగ్ మరియు సాంకేతికత పీఠాధిపతి మరియు వ్యయ నియంత్రణాధికారి డా॥ కె. ఎల్లా రెడ్డి, సహ పరిశోధనా సంచాలకులు డా॥ ఎల్. ప్రతావ్ కుమార్ రెడ్డి, పరీక్షల నియంత్రణాధికారి డా॥ పి. సుధాకర్, సామాజిక విజ్ఞాన పీఠాధిపతి మరియు విశ్వవిద్యాలయ త్రైలెరీయన్ డా॥ సి.ప్రో. చిరంజీవి, శ్రీ వెంకటేశ్వర వ్యవసాయ కళాశాల అసోసియేట్ డిన్ డా॥ ఆర్.పి. విశ్వవిద్యాలయ ఇంజనీరింగ్ త్రైలెరీయన్ డా॥ పి. రాజశేఖర్, శాస్త్రవేత్తలు, విద్యార్థులు పాల్గొన్నారు.

రైతుల సమస్యలు - శాస్త్రవేత్తల సంఘాలు

డా॥ వి. మనోజ్, శాస్త్రవేత్త (ఐసిరి)

వ్యవసాయ సమాచార మరియు ప్రసార కేంద్రం, గుంటూరు - 522 034

పార్వతి, పెదపాడు, వర్కుమంట, విశాఖపట్టం జిల్లా.

ప్ర. చౌడుని తట్టుకొని మేలైన దిగుబడిని ఇచ్చే పరి రకాలు తెలియజేయండి ?

జ. సోమశిల, నెల్లూరు మహారి, నెల్లూరు ధాన్యరాళి, నెల్లూరు సుగంధ, యం.సి.యం. 100, యం.టి.యు. 1061.

మురళి, పోతపరం, పామూరు, ప్రకాశం జిల్లా.

ప్ర. ప్రాణ్మితిరుగుడులో అధిక దిగుబడి ఇచ్చే రకాలు తెలియజేయండి ?

జ. ఎన్.డి.ఎన్.పోచ్. 1012, ఎల్.యస్.ఎఫ్.పోచ్. 171, డి.ఆర్.ఎన్.పోచ్. 1, కె.బి.ఎన్.పోచ్. 44 వంటి రకాలు, రమేష్, రాజ్యాం, విజయనగరం జిల్లా.

ప్ర. పుట్టగొడుగుల పెంపకంపై ఆన్‌లైన్‌లో శిక్షణకు ఏవిధంగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి ?

జ. ఆసక్తి గల వారు ఆంగ్రో వెబ్‌సైట్‌లో నమోదు పత్రాన్ని దొన్నాడో చేసుకొని, పూర్తి వివరాలు నింపి రూ. 1500/- ఫీజుతో పాటు మా సార్వీతిక మరియు దూర విద్యా కేంద్రం, లాం నకు పంపవలెను.

వినయ్, పేరూరు, రామగిరి, అనంతపురం జిల్లా.

ప్ర. ఆముదం ఏ నేలల్లో పండించవచ్చే తెలియజేయండి ?

జ. అన్ని రకాల నేలల్లో సాగు చేయివచ్చు. నీరు బాగా ఇంకే నేలలు అనుకూలం. చవుడు నేలల్లో మరియు నీరు నిలువ ఉండే నేలల్లో పండించరాదు.

వరసింగరావు, చినగుమ్మలూరు, రాయవరం, అనకాపల్లి జిల్లా.

ప్ర. ఎల్రగరప నేలలో టేకు వేసి పది సంపత్పులు అయ్యాంది. వర్షాధారమే, మొక్కలు లాపు రావటం తేమ ఎరువుల యాజమాన్యం ?

జ. శ్రీ కె. నరసింగరావు గారు మీరు వేసిన టేకు మొక్కలు లాపు అవ్యాలంబే వర్షాలు పడినప్పుడు (ఎరువులు వేసినప్పుడు పొలంలో తడి అవసరం) ప్రతి మొక్క చుట్టూ పాదులా చేసుకొని 2 నుంచి 3 గంపలు పశువుల ఎరువు మరియు పిడికెడు డి.ఎ.పి. కలిపి ప్రతి మొక్క పాదులో వేసి మట్టిలో కలియబెట్టాలి. ఈవిధంగా ప్రతి వర్షాకాలంలో చేసుకోవాలి.

మురళిధర్, తమికనాడు.

ప్ర. కదిరి 1812 వేరుశనగ రకం లక్ష్మణాలు తెలియజేయండి ?

జ. చిన్నగుత్తి రకం, ఆకుమచ్చ తెగుళ్ళను, వైరన్ తెగుళ్ళను, రసం పీల్చే పురుగులను, ఆకు తినే పచ్చ లడై పురుగులను తట్టుకుంటుంది. పంట కాలం 110-115 రోజులు. అధిక నూనె శాతం (51%), అధిక మాంసపు కృత్తులను కలిగి ఉంటుంది. తీప్రమైన బెట్ట పరిస్థితులలో కూడా 600-800 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది. సాధారణ వర్షపొత పరిస్థితులలో ఎకరానికి 1400-1800 కిలోల కాయ దిగుబడిని ఇస్తుంది.

గోపాల్, కృష్ణపురం, అనంతపురం జిల్లా.

ప్ర. పొట్టి కొబ్బరి రకాలను తెలియజేయండి ?

జ. గొతమి గంగ : ఈ రకం గంగాబొండం అనే పొట్టి రకం నీటి బొందాలకు బాగా ఉపయోగపడును. నాటిన 4 సం|| లో కాపుకు వచ్చును. సాలీన చెట్టు ఒక్కింటికి 85-94 కాయల దిగుబడి నిచ్చును.

పశిష్ట గంగ : పశిష్ట గంగ అనే పొట్టి రకం నాటిన 4 సంవత్సరములలో కాపుకు వచ్చును. సగటున చెట్టుకు, సంవత్సరమునకు 125 కాయల దిగుబడి నిచ్చును.

అభయ గంగ : ఈ రకము నాటిన 4 సంవత్సరములలో పూతకు వచ్చి, సగటున చెట్టుకి, సంవత్సరమునకు 136 కాయలు దిగుబడినిస్తుంది.

రాజేష్, గొల్లచర్ల, మహబూబాద్, తెలంగాణ.

ప్ర. యం.టి.యు. 1262 వరి లక్ష్మణాలు తెలియజేయండి ?

జ. మారుటేరు మహారి (యం.టి.యు. 1262) పంట కాలం 155 రోజులు, దిగుబడి 2.6-2.8 ట./ఎకరానికి ఎండాకు తెగులు మరియు దోమపోటును తట్టు కుంటుంది. కాండం ధృడంగా ఉండి, చేనుపై పడిపోదు. గింజ రాలిక తక్కువ. ఎక్కువ కాలం నిల్వ ఉంటుంది.

మిరపల్ అభిక ఆదాయం పొంచన శ్రీ. జి.పి. నాగిరెడ్డి విజయగాఢ

దా॥ జి. ప్రసాద్ బాబు, శాస్త్రవేత్త (విస్తరణ శాస్త్రం); దా॥ ఎన్. రమేశ్ నాయక్, శాస్త్రవేత్త (కీటక శాస్త్రం);
దా॥ కె. లక్ష్మీ, శాస్త్రవేత్త (సేడ్స్ శాస్త్రం); దా॥ యం. మహాదేవయ్య, శాస్త్రవేత్త (మృతీక శాస్త్రం) మరియు
దా॥ టి. శ్రీనివాస్, కార్బూకమ సమన్వయ కర్త, కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, బినవాసి.

కర్మాలు జిల్లాలో మిరప పంటను దాదాపు 25,000 హెక్టార్లలో సాగు చేస్తారు. జూన్, జూలై మాసాల్లో నారును పెంచుకొని ఆగస్టు మాసంలో ప్రథాన పొలంలో నాటుకోవడం జరగుతుంది. (పంట కాలంలో) దైతులు సరాసరి ఎకరాకు 1.0 లక్ష నుండి 1.5 లక్షల రూపాయలు వివిధ ఉత్పాదకాలపై ఖర్చు పెట్టి సరాసరి 20 నుండి 25 క్షీంటాళ్ళ దిగుబడి తీస్తుంటారు. గోనెగండ్ల మండలం, జగ్గాపురం గ్రామానికి చెందిన శ్రీ. జి.పి. నాగిరెడ్డి (ఫోన్ నెం: 96762

22095) అనే యువరైతు కూడా గత 3 సంవత్సరాలుగా మిరప సాగు చేస్తున్నప్పటికీ నూతన సాంకేతిక యాజమాన్య పద్ధతులపై అవగాహన లేకపోవడంతో నష్టాలను చవిచూసేవారు. అతను కృషి విజ్ఞాన కేంద్రం, బినవాసిని సంప్రదించి తన సమస్యను తెలియపరచడం జరిగింది. కె.వి.కె. శాస్త్రవేత్తలు అతను అపలంబిస్తున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానంలో విస్తరణ అధ్యయనాల ద్వారా లోపాలైనటువంటి విత్తనశుద్ధి చేయకపోవడం, నారు కుళ్ళు, రనం పీల్చే పురుగుల సమయాలు, వైరన్ తెగుళ్ళు, సిఫారసుకు మించి ఎరువులు, పురుగు మందుల వాడకం, సిఫారసు లేని బయో మందుల వాడకం, కాయకుళ్ళు తెగుళ్లు, రోగ నిర్ధారణపై అవగాహన లేకపోవడం వంటి సమస్యలను గమనించి సీజన్ ప్రారంభం నుండి చివరి వరకూ ఈ సమయాలకు పరిష్కార మార్గాలను, నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని, సలవోలను, సూచనలను, క్షేత్ర సందర్భానుల ద్వారా, వాట్సాప్ గ్రూపుల ద్వారా, శిక్షణ కార్బూకమాల ద్వారా ఎప్పటికప్పడు అందివ్వడం జరిగింది. దైతు సంకర విత్తనాన్ని ఎంపిక చేసుకొని జూలై 15 వ తేదీ నారు పెంచి ఆగస్టు మాసం చివరి వారంలో నారును ప్రథాన పొలంలో నాటుకోవడం జరిగింది. కె.వి.కె. అందించిన సాంకేతిక

సలహోలలో ముఖ్యమైనవి పచ్చిరొట్ట పైర్లను పెంచి నేలలో కలియదున్నడం, ట్రైకోడెర్మ, సూడోఫోనాన్, బవేరియి బాసియానా, వాట్స్టిసిలియం లకాని వంటి జీవ శిలీంద్ర నాశనిలను వాడడం, విత్తనశుద్ధి చేయడం, నాణ్యమైన నారును పెంచడం, విత్తీ విధానం, నారు శుద్ధి, లింగాకర్షక బుట్టలు, జిగురు అట్టలు, రక్షక పంటలు, వేపనూనె పిచికారీ, నీటి యజమాన్యం, సమగ్ర ఎరువుల యజమాన్యం, సమగ్ర సన్యారక్షణ వద్దతులను పాటించడం, సిఫారసు మేరకు ఎరువుల వినియోగం, సూచించిన మేరకు పురుగు, తెగుళ్ళ మందుల వాడకం మొదలైనవి పాటించడం జరిగింది. ట్రైకోడెర్మ, సూడోఫోనాన్ వంటి జీవ శిలీంద్ర నాశనులు వాడడం ద్వారా వడలు తెగులు (విల్ట్) బాగా తగ్గడం జరిగింది. అలాగే సమగ్ర సన్యారక్షణ చర్యల వల్ల కాయకుళ్ళు తెగులు మరియు నల్ల తామర పురుగులను సమర్థవంతంగా నిపారించుకోవడం జరిగింది. సమగ్ర ఎరువుల యజమాన్యం వల్ల నుమారు 45% రసాయన ఎరువుల వాడకం తగ్గించడం జరిగింది. అలాగే పిచికారిల సంఖ్య 35 నుండి 12 కి తగ్గడం జరిగింది. దీని వల్ల పెట్టబడి బాగా తగ్గించుకొని ఎకరాకు 28.8 క్రీంటాళ్ళ దిగుబడిని సాధించి తద్వారా రూ. 1,37,912/- నికర ఆదాయాన్ని పొందడం జరిగింది.

ఆదాయ వ్యయ వివరాలు : (ఎకరాకు)

వ.సం.	అంశం	ఖర్చులు (రూ.)
1	మిరప విత్తనం	8,800/-
2	జీలుగ	240/-
3	దున్నడం	4,000/-
4	నాట్లు	2,000/-
5	కలుపు నివారణ	12,000/-
6	పురుగు మందులు	20,000/-
7	ఎరువులు	20,000/-
8	కోతలు	38,000/-
9	గ్రేడింగ్	12,000/-
10	రవాణా	13,048/-
11	ఇతర ఖర్చులు	20,000/-
	మొత్తం ఖర్చులు	1,50,088/-

రాబడి (ఎకరాకు) :

దిగుబడి	-	28.8 క్రీంటాళ్ళు
ధర	-	రూ. 10,000/-
మొత్తం రాబడి	-	రూ. 2,88,000/-

ఆదాయం (ఎకరాకు) :

మొత్తం రాబడి	:	రూ. 2,88,000/-
మొత్తం ఖర్చులు	:	రూ. 1,50,088/-
నికర ఆదాయం	:	రూ. 1,37,912/-

ఈ లాభాలతో తనకున్న అప్పులన్నీ తీర్చి మిగిలిన ఆదాయాన్ని కుటుంబ ఆరోగ్య అవసరాలకు, పిల్లల చదువులకు మరియు వ్యవసాయ యంత్రాల కొనుగోలుకు వినియోగించు కోవడం జరిగింది. అలాగే కె.వి.కె. సేవలతో సంతృప్తిని వ్యక్తం చేస్తూ ఈ నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఇతర రైతులకు కూడా తెలియచేయడం జరిగింది.

మరింత సమాచారం కౌరకు సంప్రదించాల్సిన

ఫోన్ నెం : 74163 84968

గమనిక : రైతుసేవలో టోల్ ఫోన్ నెంబర్లు

ఫోర్మ్యూల్ కార్ల్ సెంటర్ (ఆంధ్రా)	: 1800 425 0430
జంటిగ్రేట్ కార్ల్ సెంటర్	
(డాయా వై.ఎస్.ఆర్. రైతు భరోసా కేంద్రం)	: 155251
కిసాన్ కార్ల్ సెంటర్	: 1800 180 1551
ఉద్యాన శాఖ	: 1800 425 2960
శ్రీ వెంకటేశ్వర పశు వైద్య	
విశ్వ విద్యాలయం	: 1800 120 4209
కిసాన్ సారథి	: 1800 123 2175
శ్రీ వెంకటేశ్వర పశు వైద్య	: 14426
మణిక్ శాఖ	: 1800 425 1188
వాతావరణ సూచనలు	
(భారత ప్రభుత్వం)	: 1800 180 1717

వరలో చీడపీడలు మరియు పోషక లోపాల నిర్దారణ కరణపిక

వర

పురుగులు, తెగుళ్ళు మరియు పోషక లోపాల యాజమాన్యం

ANGRAU

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, లాం, గుంటూరు.

సంప్రదించవలసిన చిరునామా : ప్రధాన వ్యవసాయ సమాచార అధికారి, లాం, గుంటూరు. సెల్ : 91005 00223

ఆచార్య ఎన్.జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం వ్యవస్థాపక దినోత్సవం

**ఆచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము
లాం, గుంటూరు - 522 034**

ముద్రణ & ప్రచురణ కర్త : ప్రధాన వ్యవసాయ సమాచార అధికారి, ఆచార్య ఎన్. జి. రంగా వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయము, గుంటూరు.

ముద్రణాలయం : ప్రజాశక్తి ప్రింటర్స్ & పబ్లిషర్స్ ప్రై.లి., కృష్ణాగర్, తాదేపల్లి, గుంటూరు జిల్లా.